

311480

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14; } చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 7-వ తేది గురువారము } No 159
సంపుటము ౧౪ } శ్రీ అక్షయనామసంవత్సర ఆశ్వయుజమాస శుద్ధ ప్రథమ. } సంచిక ౧౫౯

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతావత్తములు పొందియున్నది పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోహముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
బెముకుల భేదించును తావుల దూపుమాపును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

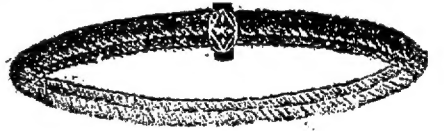
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనంబిసో, 6, 7 తంబుశెట్టివీది, మద్రాసు లేక, 249 ప్రెరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

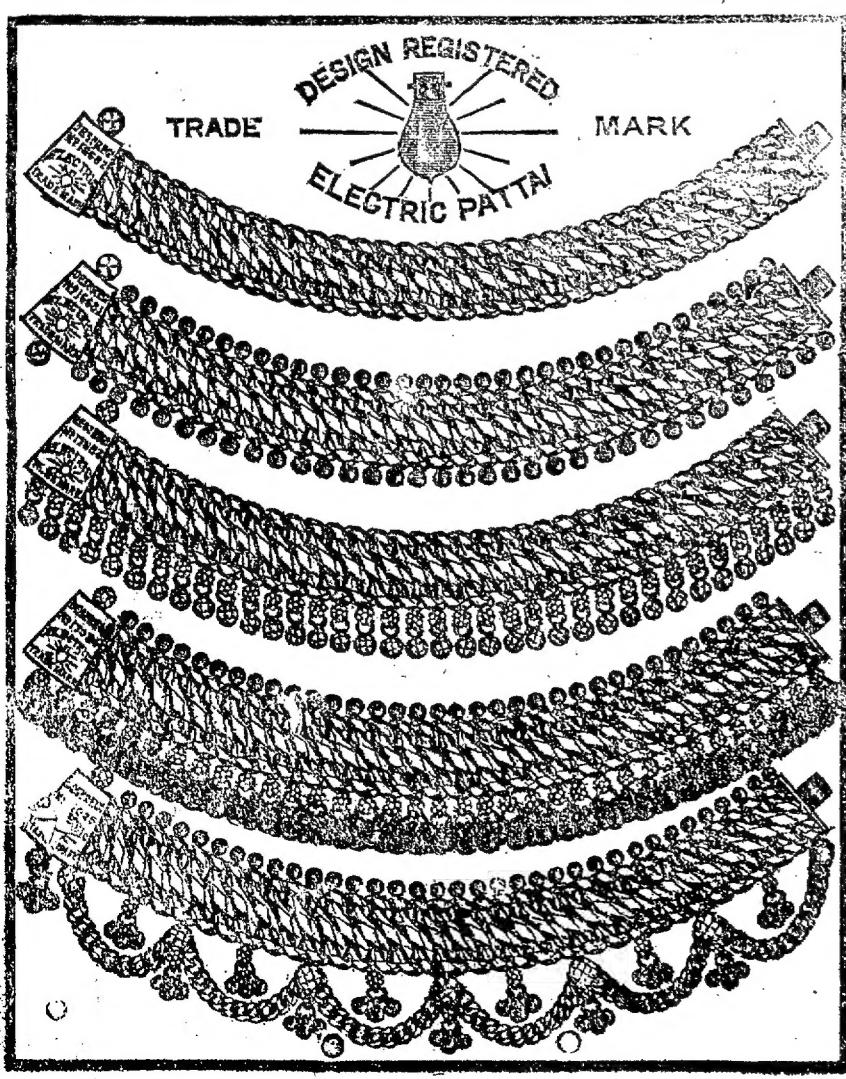
బంగారు వెండినగలలో ఏవి కావలసినను సిద్ధముగా నున్నది.

మాకు చిన్నవి పెద్దవి అను వ్యత్యాసములేదు. కష్టము సులభము అనుభేదములేదు. పెద్దవారు వచ్చినను చిన్నవారు వచ్చినను ధరలయందు వ్యత్యాసముండదు. ఎంతకాలము గడిచినను మా బిల్లుతో మీరు మావద్ద తీసిన నగలను తెచ్చిన అప్పటి బజారుధరనబట్టి వైక మిచ్చెదము. ఆర్డరిచ్చిన తప్పి కరముగా లేనిచో, మరియొక నగను యిచ్చెదము లేక వైకము కావలసినను తిరిగి వాపసిచ్చెదము. నవరం బంగారుకు సీమవెండికి పూచీ నిచ్చెదము. యింత తెలుపనేల! మాకాతాదారులకు తప్పికలిగించుటయే మా ముఖ్య ఉద్దేశము. ఇదివరలో మాప్రదర్శనశాలకు రానివారు ఒకదఫా రాగోరెదము.

తంతివిలాసము
“ఉమ్మిడియార్”

ఉమ్మిడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు 25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

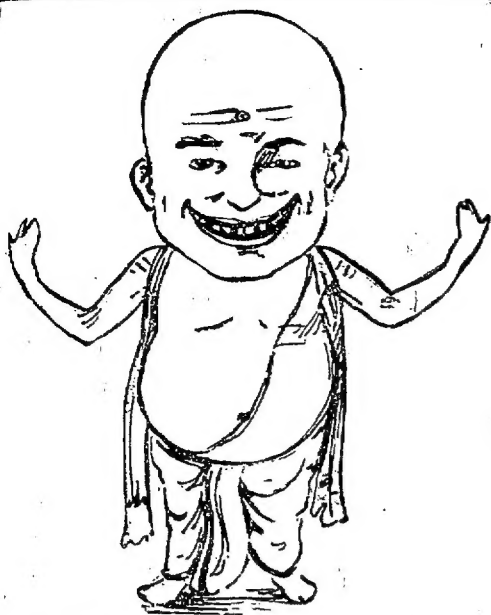

మాతనముగా ప్రదర్శింపబడిన
“ఎలెక్ రిక్”
పట్టుగొలుసులు
మొదటి రకము వెండికి గ్యారంటీ
పేటెంటు ఆఫీసున రిజిస్టరు చేయబడినది. ప్రేక్షకు మార్కు-రిజిస్టరు అయినది. 2568
ఆర్డరులపైని గొలుసులు వి. సి. ద్వారా పంపించ గలము. కార్తెలయొ యెంతతూనిక వెండితో గొలుసు చేయవలసి నదియు వ్రాయించ కోరెదము. వెండికి నానాటి ఫరల చార్జీ చేయుదుము. జత 1-కి మజూరి:
పెద్దవైజా. చిన్నవైజా
నెం. 1 రు 6 రు 4
నెం. 2 " 7 " 5
నెం. 3 " 8 " 6
నెం. 4 " 8 " 6
నెం. 5 " 9 " 7
పోల్ పేజెంటు:- నారాయణ దాస్ పీట్టి,
191. చైనాబజారు, రోడ్, మదరాసు.

WANTED.
Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas Stamp. 3108
Apply to:-
Imperial Telegraph College, Delhi

విద్యార్థులు కావలెను
హెటారుకాదులను వడపుటకు, గురుకు సంబంధించిన పికానిజను పూర్తిగా నేర్చుకొనుటకు విద్యార్థులు కావలెను. 882 ప్రాప్త్యకు ఈదివ విలాసమునకు వ్రాయుడు.
Principal
SRI RAM MOTOR SCHOOL
(Recognised by the Govt)
The Best Equipped Motor School!
Walajah Road
Tel. 3444 Madras

విజంట్లు కావలెను
అన్ని పట్టణములందును వైక్యాయింకును విక్రయించుటకు యేజంట్లు కావలెను. మంచికమిషన్ యిచ్చబడును. వైక్యాయింకు నాల్గు సంవత్సరములనుంచి వాడుకలో నున్నది. వైక్యాయింకు ఫౌంటెన్ పేనాతో చక్కగా ప్రతి హింతుటయేగాక మంచి కాంతిని రికార్డుల సుపయోగింపదను యోగ్యతను కల్గియున్నది. వివరములకు చేజే వ్రాయుడు.
Apply to:-
SHINE INK WORKS LTD.,
2473 BEZWADA

తొమ్మోవూలు

(ఆంధ్రపత్రికకు ప్రత్యేకం)

శాంతిభంగం

వకీలు—నీవు ముద్దయిని ఎరుగుదువా?
సాక్షి—ఇరవై సంవత్సరాలనుండి ఎరుగుచున్నది.
వకీలు—శాంతికి భంగం కలిగిస్తారని, పేరున్నదా?
సాక్షి—ఉన్నదండి.
వకీలు—ఏవిధంగానో చెప్పు.
సాక్షి—బాండు వాయిస్తాడండి.

బోలెటనం

ఒకడు—బోలెటనం అంటే ఏమిటి?
ఇంకొకడు—నిన్ను ఎవరయినా ఏమన్నా అంటే కోపం వస్తుందనుకో. దానికి నాలుగురెట్లుగా మల్లీ వాళ్ళను ఆనడం పేరే బోలెటనం అంటారు.

ఫోటోగ్రాఫ్

ఒకడు—నీవు ఫోటోలు బాగ్ తగ్గా తీస్తావా?
ఫోటోగ్రాఫరు—తీస్తానండి.
ఒకడు—ఎట్లా తీస్తావు?
ఫోటోగ్రాఫరు—డబ్బును ఆరురూపాయలు.
ఒకడు—అయితే ఇప్పుడు పదకొండునుండి పిల్లలే ఉన్నారు. ఒకరుతక్కువ. ఇంకొకరికి వస్తారే.

చిక్క

వృద్ధుడు—మీరంతా బాగా చురుకున్నవారై గద.
నే నొక్కచిక్క చెప్పుతాను దానిని విప్పండి.
విద్యార్థి—చెప్పండి.
వృద్ధుడు—ఇద్దరు పిల్లలొనడుస్తున్నారు. ఇద్దరిలో ఒకడు పాడుగు, రెండవవారు పాట్టి. పాడుగువాడు పాట్టివారికి కొడుకు. పాట్టివారు మాత్రము పాడుగువాడికి తండ్రి కారు.
విద్యార్థి—ఇది అసంభవం.
వృద్ధుడు—నిజమే.
విద్యార్థి—అయితే, పాడుగువాడికి, పాట్టివారు ఏ నువుతారు?
వృద్ధుడు—తల్లి.

ఉపన్యాసం

ఉపన్యాసకుడు—నాఉపన్యాసం ఎట్లా వుందండి?
సభికుడు—నాకు బాగాలేదండి.
ఉపన్యాసకుడు—ఎందుచేత?
సభికుడు—మీరు మాట్లాడడానికి బదులుగ ఉపన్యాసం చదివారు. అది ఒకలోపం. దానిని బాగా చదవలేదు. అది రెండోలోపం. అందులో చదవగలిగి ఏమీ లేదు. అది మూడోలోపం.

బిల్లు

కోజుకు ఎనిమిది గంటల చొప్పున ఆరుకోజులు పనిచేసి నట్లుగా వ్రాసి, ఏదై గంటలకు సామ్యియ్యవలయునని వ్రడంగి బిల్లు చేతికిచ్చెను.

యజమాని—నలభై ఎనిమిది గంటలేగా, నీవు పని చేసింది?

వ్రడంగి—బిల్లు తయారు జేయడానికి ఇంకో రెండు గంటలు పట్టినవండి.

పాలు

తల్లి—పాలు పొంగినప్పుడు చూడమని, నేను చెప్పలేదా?

కొడుగు—చూశాను. అప్పుడు నాలుగు గంటలయింది.

నాడెం

ఒకడు—నాకాలమిద తలకాయపడే అదృష్టం ఎవరో ఒకరికి కలుగుతుంది.

ఇంకొకడు—చాలామందికి చేతులుమాత్రం పడుతవి.

భూమి

కాబాయ్య అల్లుడు—మిత్రాతురు నడిచే భూమికూడా నాకు ఎంతో బాగుంటుంది.

మామ—అయితే, ఆభూమి తనఖాలోవుంది. సామ్యు చెల్లించి తనఖానుండి విడిపించు.

కాఫీ

డాక్టరు—మీరు కాఫీతక్కువుగా తాగాలె. లేకపోతే, రోగం కుదరదు.

రోగి—నేను కాఫీ అసలే తాగనండి.

డాక్టరు—తాగకపోతే, తాగితీరాలె.

బ్యాంకు

ఒకడు—నీకు బ్యాంకులో పనిదొరికిందటే. మానేజరు నిన్ను ఎరుగును కాబోలు.

ఇంకొకడు—మానేజరు నన్ను ఎరుగడు కాబట్టే, పని దొరికింది.

ఏడుపు

తల్లి—ఏడుపు చాలించావా?

బాలుడు—చాలించలేదు. కొంచెంసేపు ఆగి ఏడుస్తా.

దారి

ఎల్లమ్మ—నీవు భర్త నడిచినదారి నే నడవాలె.

పుల్లమ్మ—నాభర్త పోయి జవాను. ఆయన నడిచిన దారిని నే నెట్లా నడవగలను?

పుణ్యకార్యం

భర్త—నే నివ్వాలి ఒక పుణ్య కార్యంచేశాను.

భార్య—ఆ జేమిటి?

భర్త—మాఆఫీసులో ఒక గుమాస్తా పెళ్లిచేసుకుంటాను, జీతం వృద్ధి చెయ్యమన్నాడు!

భార్య—అట్లా చేసారా?

భర్త—చెయ్యలేదు. అందుచేత పెళ్లి జరుగలేదు. ఆగుమాస్తాకు కష్టం తప్పించాను.

ఏది కావాలె?

మేనమామ—నీకు ఇల్లు కావాలెనా, మోటారు బండి కావాలెనా?

మేనల్లుడు—మోటారే కావాలె, యిప్పించండి.

మేనమామ—ఇల్లులేక ఇబ్బంది పడుతున్నా నంటివే.

మేనల్లుడు—మోటారుబండి దొరికితే, ఇంట్లో వుండడానికి అవసరముండదు.

కొమ్ములు

ఉపాధ్యాయుడు—కొమ్ము లుండి, దగ్గిరికి పోవడానికి అపాయకరమైనది ఒకటి చెప్పు.

బిద్యార్థి—మోటారు బండి.

చీర

భర్త—ఈచీర చాలా ఖరీదయినది. వెల ఎంత?

భార్య—నే నేమిడబ్బు ఖర్చుపెట్టలేదు.

భర్త (సంతోషంతో)—మీవాండ్లుపెట్టారు కాబోలు.

భార్య—లేదు.

భర్త (దిగులుతో)—అయితే ఎట్లా వచ్చింది?

భార్య—మీపేర ఖర్చువ్రాయించి, వాడుకకొట్టో తెప్పించాను.

ఎక్కడ?

టీచరు—ఒకరయిలు గంటకు ముప్పయిమైళ్ళు పోతుందనుకో. గంట అయితేరువారే, ఇంకోరయిలు బయలుదేరి, గంటకు ఏభయిమైళ్ళు పోతుందనుకో. రెండోరయిలు మొదటి రయిలును ఎక్కడ కలుస్తుంది?

విద్యార్థి—అఖర్ పట్టదగ్గర.

ఉత్తరం

తండ్రి—నే నిచ్చిన ఉత్తరం పోస్టులో వేసానా?

బాలుడు—వేసాను.

తండ్రి—అయితే, స్టాంపుకోసం ఇచ్చినఅజా మర్రితీసుకువచ్చావేమి?

బాలుడు—స్టాంపు కొనవలసిన అవసరం లేకపోయింది.

ఎవరూ చూడనప్పుడు, ఉత్తరం పోస్టుపెట్టెలోవేసి, పరిగెత్తుకువచ్చాను.

మార్పులు

టీచరు—యద్దం జరిగిం తరువాత, యూరపు మ్యూజిక్ ఏమిమార్పులు జరిగినవో చెప్పు.

విద్యార్థి—మల్లి రంగువేసారండి.

పాద్రు

ఖయీద్—అయ్యో, పదేండ్లకే?

జయిలువార్డు—ఘరవాలేదు. వచ్చేది చలికాలం. పగ

లుపాద్రు తక్కువ కాబట్టిరోజులు త్వరగానే గడిచిపోతవి.

సంతోషం

వైద్యుడు—తమరు ఎప్పుడూ సంతోషంగా కాలం గడపాలె.

పెద్దమనిషి—అవివయమే భయం లేదు. నాల్గై తక్కువపనులు జూసి నేనే నవ్వుకుంటుంటాను.

దయ

కార్యదర్శి యిట్లా నోటీసు పంపెను.

భగవంతునిదయ వుంటే, సోమవారం కార్యవిర్వాహ కసభజరుగుతుంది.

భగవంతునిదయ వుంటే, మంగళవారం సామాన్యసభ జరుగుతుంది.

ఎట్లాగయినా బుధవారంనాడుమాత్రము, మహాసభ తప్పకుండాజరుగుతుంది.

కొట్టడం

ఉపాధ్యాయుడు—నీవు నీవుబట్టిచేసిన అల్లరికి, మీ నాన్న నిన్ను బాగాకొట్టాడా?

విద్యార్థి—కొట్టలేదు. నోప్పిపుడుతుందని ఆయనకు భయం.

ఉపాధ్యాయుడు—అయితే మానాన్నకి చాలా జాలి గండె అని తలుస్తాను.

విద్యార్థి—కాదండి. మానాన్నకు పక్షవాతమండి. చెయ్యి ఎత్తితే, నోప్పండి.

రిపోర్టుకు

రిపోర్టు పంపిన సమాచారాన్ని సంపాదకుడు చాలా భాగం కొట్టివేస్తుండెను.

రిపోర్టు—అయ్యో, నేను ఏమి వ్రాసినా, మీరు సంతోషించరు. మల్లి నాపాతపనిలోకే వెళ్ళుతాను.

సంపాదకుడు—పాతపని ఏమిటి?

రిపోర్టు—న్యూనుపేపరుపని.

వర్ణన

పిచ్చెమ్మ—నాపెనిమిటి నన్ను ఒక్కసారి అయినా తిట్టలేదు.

వెట్టెమ్మ—నీవు ఎంత అదృష్టవంతురాలవమ్మా. నీ పెనిమిటి అంతకాలం గలవాడు కాబోలు.

పిచ్చెమ్మ—అది కాదు. వట్టిభయములు.

హాస్యం

ధనికుడు—ఇవ్వాలి సాయింత్రం ఎవరో, హాస్యం చెప్పు తారట. మీరు తప్పకుండా రావాలె.

గుమాస్తా—నేను అవసరమా?

ధనికుడు—అవసరమే. ఏదయినా నవ్వుమాట వచ్చినప్పుడు, నాకు చక్కలిగిలి పెట్టండి. నేనుకూడా నవ్వుతుంటాను.

రహస్యం

భర్త—స్త్రీలు రహస్యం దాచకుండా ధర్మరాజు కాపం ఇచ్చాడు తెలుసునా?

భార్య—నేను దాచానే. ఇంతకాలంనుంచి నాకెన్ని ఏం డున్నవో ఎవ్వరితో చెప్పలేదు.

భర్త—ఇకముందు చెప్పుతావేమో?

లలితా శ్రమ గ్రంథావళి

ఋగ్వేదసంధ్యావందనభావ్యము 25 విషయములు గలది యపూర్వము. 1-8-0

బాలాసహస్రనామస్తోత్రము. ఇందు బాలచిక్త్యా ప్రవరాజకవచములు సామావళిలునుగూడ గలవు. 0-4-0

ఋగ్వేదాపరప్రకాశిక 1-8-0

హితోపదేశములు. వీతికయందు వేదాంతార్థము వివరింపబడియున్నది 0-4-0

ఒకరకములోనగాని భిన్నరకములగాని మూడు పుస్తకములు తీసిన తిపాలాఖర్చు భరించెదము. లేనిచో కొనువారిదే.

వెంపటి-కుటుంబయ్యశాస్త్రి,

6-9, సోలయప్పమొదలిపిడి, మైలాపూరు, మద్రాసు.

ఆయుర్వేదకలావిభూషణ

విద్యాన్ కె. శేషశాస్త్రిగారి

జగత్ప్రసిద్ధఆయుర్వేదావధములు 3114

చంద్రమాడపాకము:—జ్వరము, పాండు, మున్నగువాటివలన కలిగిన అశక్తిని పోగొట్టి మంచిబలుమును ఇచ్చును. ధాతుసంబంధమైన వ్యాధులకును స్త్రీవ్యాధులకును ండివిని. శరీరకృష్ణావధములలో లోకప్రసిద్ధి తెందినది. ఒక నేర రి రూ మాత్రమే.

అన్నివిధములవ్యాధులకు కృష్ణావధములు దొరకుమన్నవి.

అడన్:—మ్యానేజర్, ఆయుర్వేదశాల

శృంగేరి పోస్టు, మైసూరు ఇలాఖా.

ఎంవైరు ఆఫ్ ఇండియాల్వై ఇన్సూరన్సుకంపెనీ లిమిటెడ్ పాలిసిగలవారికి ఇన్టరిం జోనసు రెండింతులు యివ్వబడును

1-1-1926 నుండి చెల్లించబడు పాలిసీలకు 1-8-1923 నుండి రూ 1000 కి పరిమితి 1 కి రూ 5 యలకు బదులు రూ 20 చొప్పున ఇన్సూరెన్స్ జోనసు పొచ్చించి, చెల్లించబడినట్లు కంపెనీ అప్రూయరిగాను సిఫార్సుచేసినట్లు యిందుమూలకముగ ఎంవైరు ఆఫ్ ఇండియా పాలిసీ హారులకందరికిని తెలియజేయడమైనది.

జోనసునందు గల పొచ్చులకు ఈ కంపెనీకి ఆదాయమునందుగల స్థిరత్వమునను, అభివృద్ధికి నిదర్శనము అని పాలిసీ హారులు చంతోషముతో గ్రహించుర.

(1854)

మాన సౌల్లాసి నీ మాత్రలు

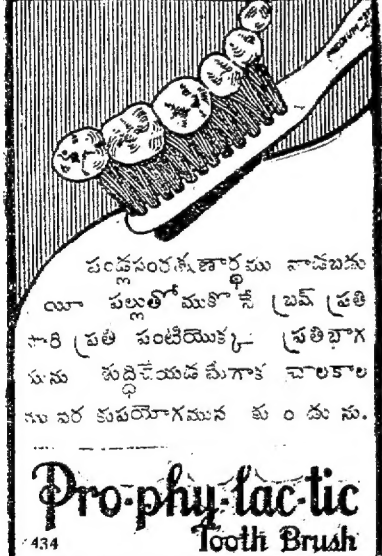
30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

నెలకలభయ! (పోషకభిర్యులప్రత్యేకము) గుణముధికము! శరీరములో ఉష్ణధిక్యముచే కలిగిడి పైతృకాల క్షేమాన్ని దివ్యామృతము. అక్షిరము, అరుచి, ఆపులంతలు, అగ్నిహృదయము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల చురుకు బలము, పిత్తము, పార్శ్వములు, శరీరము, శక్తి, ఆయులు పెంపొందించునందు గలిగిడి పోషకముల పోషకాన్ని దేహమును మంచి అరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈ మాత్రలు మేవాతనోష్ణలను పెంపొందించును. ఇందు ఆనేక ఔషధముల చేరినవి. ఆహారముగల బాహ్యములనుచేతన పరమపాంక్రియ యని చెప్పవచ్చును. పిత్తమునాద వాదిమోచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:— (1073)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం, పోస్టు నిమిషాలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

పండ్లసంరక్షకార్థము వాడబడు యీ పల్లతోమకొనే బ్రష్ ప్రతి దారి ప్రతి పంటియొక్క ప్రతిభాగమును శుద్ధిచేయడమేగాక చాలకాలము వరకు పయోగమునకు ఉండును.

ఈ "బ్రష్"లు మెత్తని వెంట్రుకలచే బాగ్రతగా కట్టదుటలై యిట్టి భరపనా నిచ్చుచున్నది.

మంచితరుణము త్వరపడుడు

శ్రీమదాంధ్ర కార్తికమాహాత్యము పురాణము

గ్రంథకర్త—అనివెద్ది జగన్నాథశాస్త్రిగారు.
ఇది స్కాంధపురాణములోని సవత్సర సహితా పరిగణితమున దానికి నూతనాంధ్రీకరణము. కథ లత్యద్భుతములు. కైలి మనోహరము. అనేకపండితకవులచే మెప్పు జెందినది. కార్తికమాసములో నేమి, యితరకాలములలో నేమి. హిందువు లెల్లజదివి పురస్కారము వార్జించబడిన గ్రంథము, పద్యములు నూతనైతితో వ్రాయబడినవి. 180 పేజీలు.
పోస్టు ఖర్చులు గాక వెల రూ 1-0-0 మాత్రమే.
అనివెద్ది జగన్నాథశాస్త్రిగారు,
కొవ్వూరు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా.

నానత్యాన్వేషణము

గాంధీమహాత్ముని స్వీయచరిత్ర

రెండవభాగము

ఇరువదవ ప్రకరణము

బాలసుందరం

“మనము మనఃపూర్వకముగా కోరెడు పవిత్రములగుజోరి కలన్నియును తప్పక నెరవేరును. నాజీవితమునం దీవిషయము న చాల నిదర్శనములు కనబడెను. బీదలకు సేవచేయునతనియే నేను మనఃపూర్వకముగా కోరుచుంటిని. నాకు నిరంతరమును బీదలగోష్ఠి నే భగవంతుడు కలిగించెను. నేను వారిలో వైకృతముగను గూడ తోడ్పడెను.

నెటూరు యిండియను కాంగ్రెసులో నెటూరులో పుట్టి న భారతీయులను గుమాస్తాలు మున్నగువారును చేరి యుండిరి గాని గిరిమెంటు కూలీలను ఇతర కార్యకులును యింకను దాని యందు చేరిలేదు. వారు చందాను చెల్లింపజాలరు గాన దాని లో చేర పీలులేకపోయినది. వారికి నేన చేయుటలననే కాంగ్రెసువారి అనురాగమును బడయవలెను. అట్టి అనుకూల మాకస్యకముగా తలపించినది. నేను న్యాయవాదిగా ప్రాక్టీసుచేయు నారంభించి రెండు మూడు నెలలు మాత్రమే యైనది కాంగ్రెసుగూడ వైకృతవాద్యముచే యున్నది. అటులండగా నొకనాడు ఒక అసహనీదరుడు న గ కు మ నే డ్యు చు నాకడను వచ్చెను. దాని బట్టలు చి ని గి పో యి న వి. ముందటికీళ్లు రెండువిరిగినవి. నోటివెంట రక్తమునప్పుచున్నది. అతడు తలగుడ్డను చేత బట్టుకొని యాస్థిలో నాయెదుట నిలిచెను. అతని యజమాని అతనిని గట్టుగాకొట్టెను. నాగుమాస్తా గూడ అరవసోదరుడే గాన అతడు ఆపనివానియందంతెను నం తను అరవభాషలో నడిగి తెలిసికొని నాకు యింగ్లీషులో తెలియజేసెను. ఆ పనివానిపేరు బాలసుందరం. డర్బనులో నువ్ర సిద్ధుడగు నొక యైరోపాదేశీయునియొద్ద నడిచి గిరిమెంటు కూలీగా నుండెను. ఆ పాశ్చాత్యుడు చుర్రాగ్రహమువలన మైమరచి బాలసుందరమును బలమున దెబ్బలుకొట్టెను. అందువలన నతని పండ్లు విరిగినవి.

అప్పుడు బాలసుందరమును నొక డాక్టరుకడకు పంపిరి. అప్పు డచటి డాక్టరు లండనునుగూడ పాశ్చాత్యులే. బాలసుందర మునకు తగిన దెబ్బలసిగ్గిరి తెచ్చు పద్ధి ఫీకెటును డాక్టరువద్ద నుండి పుచ్చుకొని బాలసుందరమును మేజిస్ట్రేటునొద్దకు తీసి కొనిపోయి అతని వాగ్మూలమును దాఖలుచేసిరి. మేజిస్ట్రేటుకు చాల కోపము వచ్చినది. ముద్దాయియగు పాశ్చాత్యునకు పనులు లను బంపెను.

ముద్దాయిని శిక్షితునిచేయుట నా అభిప్రాయము కాదు. బాలసుందరం వ్రాసి యిచ్చిన అగ్రిమెంటును రద్దు చేయించుటయే నా అభిప్రాయము. నేను గిరిమెంటుకూలీల నిబంధనలను చదివినది. గిరిమెంటులేని నాకరు ముందు తెలుపకుండ పని మాని వేసినచో యజమాని సివిలుకోర్టులో దావాచేయవలెను. గిరిమెంటు ఇచ్చినదా డెబుల నిలిచిపోయినచో క్రిమినలు కోర్టులో కేసు చేయవలెను. కూలీకి ఖైదుశిక్ష విధింపవలెను. కావుననే గిరిమెంటు పద్ధతి బానిసత్వమువంటిదే నని సర్ విలియం హంటర్లుగారు నుడివిరి. బానిసవలెనే గిరిమెంటుకూలీగూడ యజమానిసాత్తు లోనివాడే యగును.

బాలసుందరం గిరిమెంటును రద్దుచేయించుటకు రెండు మార్గములు మాత్రమే కలవు. గిరిమెంటు కూలీల రక్షణోద్యోగికి (ప్రాటెక్టరు) తెలిపిన ఆతడు గిరిమెంటును రద్దుచేయును లేదా యింకొక యజమానియొద్ద కతనిని మార్చును. రెండవపద్ధతియజమానియే గిరిమెంటును రద్దుపరచునటుల చేయుటకు నేను యజమానికడ కేగితిని. మీరు బాలసుందరమును కొట్టినందులకు మీ పైని కేసుచేసి మీకు శిక్ష వేయించుట నా అభిప్రాయము కాదు. మీ ర త ని ని గట్టి గా కొట్టిన ను గిరిమెంటును మీరింకొకరికి మార్చినచో నేను మిన్నకుందును.” అని నేను తెలుపగా అందులకతడు వెంటనే అంగీకరించెను. ప్రాటెక్టరు తెలింపగా మరియొక యజమానిని కుడిచ్చినచో నేనును అంగీకరింతు నని అతడనెను.

అట్టియజమాని యైరోపాదేశీయుడుగానే యుండవలెను. గిరిమెంటుకూలీల నుంచుకొనుటకు భారతీయులకు హక్కులేదు.

పాశ్చాత్యులలో నాకపుడు పరిచితులగువారు చాల కొద్దిగానే యుండిరి. వారిలో నొక రంగీకరించిరి. నేనతనికి కృతజ్ఞతను తెలిపితిని. మేజిస్ట్రేటు కేసు విచారణచేసి ముద్దాయి నేరము చేసెనని స్థిరపరచెను. బాలసుందరమును మరియొక యజమానికి మార్చుటకు ముద్దాయి అంగీకరించెననినూడ మేజిస్ట్రేటు నమాదుచేసెను.

ఈవిషయము గిరిమెంటుకూలీల కందరికిని తెలిసినది. వారికందువలన నాయందు గౌరవభావ మేర్పడినది. అందులకు నేనుగూడ సంతసించితిని. గిరిమెంటు కూలీలు అనుదినమును నాయొద్దకు వచ్చి వారికప్తముఖములు నా కెరిగించి పోవుచుండిరి.

బాలసుందరం కేసు సంగతి చెప్పుచు రాష్ట్రమువారికి గూడ తెలిసినది. చెన్నపురి రాష్ట్రమునుండి గిరిమెంటుమీద నెటూరుకు వెళ్లిన వారి కందరికిని యితర గిరిమెంటు కూలీల వలన యీసంగతి తెలిసినది. ఆరాష్ట్రమునం దన్నిజిల్లాలకును వ్యాపించినది.

కేసులో విశేష మేమియు లేదుగాని, గిరిమెంటు కూలీలపక్షమున నిర్ణయముగా పనిచేయుటకు పూనుకొని భారతీయుడొకడు నెటూరులోనే యున్నాడనువార్తను వినుటలన వారికి సంతోషమును ఆశ్చర్యమును ధైర్యమునుగూడ కలిగెను. బాలసుందరం తలగుడ్డను చేతబట్టుకొని నాయెదుటకు వచ్చెనని పైని వివరించెయింటిని. దానిలో నొక విచారకర మగువిషయ మున్నది. గిరిమెంటుకూలీ పాశ్చాత్యునియెదుటకు వెళ్లవలసినపుడు బోడితలతోనుండవలెను. తలమీద టోపి యుండినను తలగుడ్డయుండిననుగూడ దానిని తీసిచేతబట్టుకొని యే వెళ్లవలెనని అచటి పాశ్చాత్యులు విధించిరి. ఇది భారతీయులకు చాల నవమానకరము. రెండుచేతులతో సలూము చేసిననుగూడ ఆపాశ్చాత్యులకు తృప్తి కలగదు. నాయెదుటకు వచ్చినపుడుగూడ వెనుకటి అలవాటు వలనను అటుల చేయకపోయిన తప్పుదమగునేమో యను సంశయ మువలనను బాలసుందరము తలగుడ్డను చేతబట్టుకొనియేవచ్చెను. అది నాకు చాల అవమానకరముగా కనబడి తలగుడ్డమట్టుకొన్నుంటిని. అతడు సంతోషించుచునే మట్టుకొనెను గాని అతని ముఖమునందు సంతోషనూచన మాత్రము నాకు కనబడెను.

తోడిమానవులను అవమానపరచుటలన తన కధికగౌరవము కలుగునని మనుష్యుడైనవా డెబుల భావించునో నేను గ్రహింపజాలకున్నాను. (మో. క. గాంధీ-నింగ్లండు 80-9-26)

సీసా 1-5, కు సు ము వి.పి. చార్జి రూ 2-0-0 వేరు.

ఈమందు గనేరియా అను నెగకోగమును 24 గంటలలో నివారించి మూత్రద్యారమునుండి వెలువడు ప్రావమును మూత్రము విడుదలపప్పుడు గలుగు మరుకుపోటు, మొదలగు బాధలను వెంటనే నిలిపివేయును. స్త్రీలకు గలుగు యేవిధమయిన కుసుసువ్యాధులయినను ఆశ్చర్యముగా కురుచును. 1172-1736

ఆనందకుటీరము, 13, బైరాగిమఠం పీఠి, మదరాసు

లండను కర్టిస్ అండు హోల్స్, కంపెనీ యఫ్. యఫ్. తుపాకిమందు యివ్వడే యస్. యస్. “మాడ్డసోర్” ఓడనుండి దిగుమతి అయినది. ధర పాను 1 కి రూ 1-8-0.

యఫ్. యఫ్. యఫ్. తుపాకిమందు. ధర పాను 1 కి రూ 1-10-0.

చిల్లుబర్డు మాట్ ధర పాను 1 కి రూ 0-8-0.

స్వేన్సర్ కంపెనీ మద్రాసు అండు (బ్రాంచియందు.)

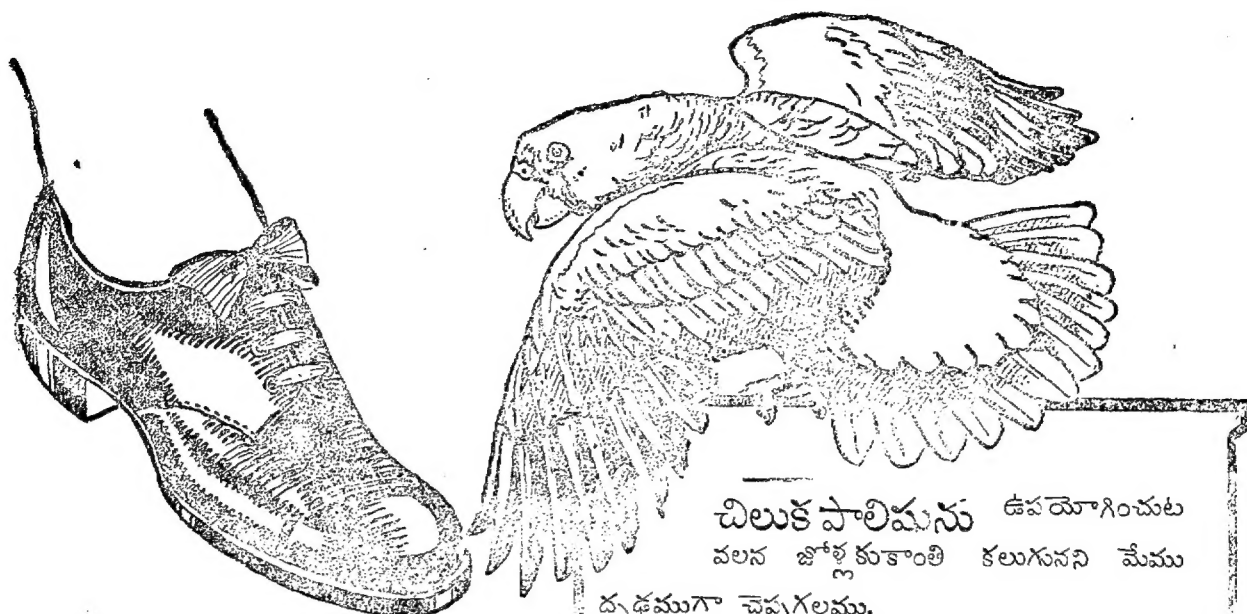
స్టీలు గర్రులు

యినుప మూలచట్టాలు, టి. చక్రాలు, గుండుకంబులు, చదరకంబులు, యినుపపాటాలు, కీలకీడాయలు, కలాయి వంకర తగుళ్లు, కలాయి వేలి ముట్లంబులు, యికోసాల్వేండడు మెటలు, సిమెంటు, కలాయిగొట్టాలు, యినుపగొట్టాలు, రైసు మిల్లుసామానులు వగైరా. మిక్కిలి తక్కువధరకు విక్రయించెదము. 8184

శ్రీకృష్ణ యింజనీయిరింగు కంపెనీ,

825, తంబుకెట్టిపీఠి మద్రాసు

చిలుక పాలిషు

చిలుక పాలిషును ఉపయోగించుట వలన జోళ్లకుకాంతి కలుగునని మేము

దృఢముగా చెప్పగలము.

జోళ్లకు దీనిని తరుచుగ నుపయోగించుటవలన, అవి సొగసుగను, మృదువుగనుండుటయేగాక, చాల కాలమువరకును మన్నినవి మీరు జ్ఞాపకముంచుకొన వలెను. ఎండలు కాయు రోజులలో మీ యొక్క జోళ్లకు చిలుకపాలిషు నుపయోగించుట వలన మీ జోళ్లు యెండవలన పగలకుండును, కుట్లు తెగిపోకుం డను, కాపాడును. చిలుకపాలిషు నీళ్లను జోళ్లలోనికి రాకుండ ఆపును. కాబట్టి దీనిని వర్షకాలము లో వాడుడు. దీనిని వాడిన చెమ్మవలన తోలు చివుకకుండ యుండును. ప్రత్యేకముగా హిందూదేశము కొరకు దీనిని మంచి వస్తువులచే తయారుచేసితిమి దీనియందు జంతువులయొక్క కొవ్వు యంతమాత్రము కలియ లేదు.

AP.1

మేన్ పన్ పాలిషు, కర్రసామానులకు ఉపయోగించిన అద్దమువలె కాంతినిచ్చును. ఈరోజుననే ఒక డబ్బీని తీసి చూడు.

గోదావరి వార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాకినాడ-కోటిపల్లి రైల్వే

కాకినాడ, ఆక్టోబరు 2:—కాకినాడ కోటిపల్లి రైల్వే నిర్మాణము త్వరలో ప్రారంభము చేయవలసినదని కాకినాడ పురపాలక సంఘమువారు సిద్ధా రైల్వేబోర్డును కోరిరి. మద్రాసు సదరన్ మహాలా రైల్వే ప్రభుత్వమువారు యింకను ఆ విషయమై పరిశోధన చేయుచున్నారనియు కడపటి ఉత్తరువుల నిమిత్తము రైల్వే కంపెనీచారి ప్రత్యుత్తరమున కెదురు చూచుచున్నామనియు రైల్వేబోర్డువారు పురపాలక సంఘమువారికి ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి. ఈ సందర్భమున ఒకవదంతి కలదు. చామర్లకోట కాకినాడ రెండు స్టేషన్లు సుమారు రి మైల్ల స్వల్పదూరములో జంక్షన్లుగా పెట్టకుండుటగాను చామర్లకోట ఒక్కటియే జంక్షను చేయుట కాలోచించు చున్నారట. కోటిపల్లికి పోవలసిన రైలు కాకినాడనుండి పోవలసి యున్నది. కాని చామర్లకోటనుండియే బయల్దేర దీయావలసి యోచన గలదట. ఇందునిమిత్తము చామర్లకోట స్టేషనున కెదురుగా కాలువవై పున నొక ప్లాటుఫారము కట్టుట కాలోచించుచున్నారట. అందుచేత చామర్లకోట కాలవ ప్రవాహ మార్గమును కొంతదూరము మార్చదరని చెప్పబడుచున్నది. ఈ

మాటలే నిజమైతే 1899 సంవత్సరమునుండి ప్రబలముగా నుండిన ప్రజాభిప్రాయమునకు కేవలము ప్రతిహతముగా నుండును. ప్రజాోపయోగమున కననుకూలమే గాక రైల్వేకంపెనీకి పెట్టుబడికూడ అధికమగును. ప్రజాభిప్రాయ విచివరలో నెట్లు వ్యక్తకరింపబడెననగా, ప్రస్తుతమున్న జంక్షన్ చామర్లకోటలో తీసివైచి మద్రాసు కలకత్తా మెయిలైను కాకినాడ మీదుగా పితాపురమునకు కలిపి, కాకినాడను కోటిపల్లి రైల్వేపై జంక్షన్ చేయవలసినదిగా నున్నది. ఇట్లు చేసినయెడల రైల్వే కంపెనీకి నష్టముండదు. అధిక వ్యయ పయన లుండవు. అధిక పెట్టుబడి అవసరములేదు. క్రొత్తగా భూమి అక్వైరు చేసి కొన నవసర నుండదు. జిల్లాకు మోడ్ క్వార్టర్స్ సముద్రపు వర్తకమునకును నాటునర్తకమునకును కేంద్రము అగు కాకినాడ మెయిల్ రైలు మీదకు వచ్చినందువల్ల ప్రభుత్వము వారి కేలాభకరముగ నుండును. చామర్లకోట స్టేషనునకు క్రొత్తగా అభివృద్ధిలు క్రొత్త భూములు కలుపుకొనుటలు అవసరముండదు. ఉన్నవిల్లులు, ఫ్యాక్టరీలు, ఉన్న వ్యాపార భాగములకుగాని కాపురమున్న నివాసులను లేవనెత్తుటగాని అవసరముండదు. చామర్లకోట స్టేషనునందు చాల ఎస్తాబ్లిష్ మెంటు అధికముగా ఇంజన్ల నిమిత్తము నీరునిల్చి చేయుట యిట్టివేమియు లేకుండ సామాన్యమైనది గావచ్చును. దీనినంతను ప్రభుత్వమువారు గుర్తింతురుగాక.

ఆలస్యపు ప్రకటనలు

జిల్లా గెజటియరు సాధారణముగా ఎప్పుడు చూచినను స్థానిక స్వపరిపాననా సంఘముల తీర్మానాదికములు ఆలస్యముగనే ప్రచురింపబడును. అందరకు తెలిసిన ఏ యెందుమాడు మాసములకోగాని బహిరంగపరుపబడవు. 1926 సెప్టెంబరు 22 వ గెజటు నిన్నటికి బహిరంగ పరుపబడెను. అందులో చూచినప్పుడు 1925 సం మార్చి నెల మొదలు 1925 సం నవంబరు నెలాఖరువరకు జరిగిన పెద్దాపురం తాలూకాబోర్డుమీటింగుల ప్రాసీడింగు మాత్రమే కన్పట్టును. ఇంకను సుమారు 10 మాసముల ప్రాసీడింగు బాకీయుండును. ఈలోపము ఎవరినో మనకు తెలిగాని, జిల్లాకలెక్టరు యిట్టి ఆలస్య ప్రకటనములు కలుగకండ నెందుచేతి శ్రద్ధ వహింపరాను? ఇట్టి ఆలస్య ప్రకటనములవలన ప్రజలకేమైన ప్రయోజనముండునా?

పితాపురం తాలూకాబోర్డుపై సర్కారి

వేపులపల్లి లక్ష్మీపతి కామ్రొగారు పితాపురం తాలూకా బోర్డు టుగా నుండినప్పుడు లోకలో ఘండు అక్కాంట్లు ఎక్కువగా యశను పెట్టి కొనుమని సర్కారి చేసిన న్యాయపు పద్ధుల నన్నిటిని జిల్లాబోర్డు ఇంజినీరు తోడ్పాటుతో యిప్పుడున్న తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు పరిచూడవలసినదనియు, చేయబడిన పనులు కొన్ని సామానులు తృప్తికరములుగానున్న వో అని కనుగొనవలసినదనియు, ఎందులకైతే సామ్యు తీయబడి వెచ్చింపబడెనో ఆవ్యయమంతయు సరిగా నున్నట్లు తాలూకా

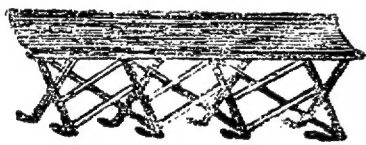
బోర్డు వారు తప్పి పడిన వానిని గీతం ప
వలసినదనియు యిప్పటి తాలూకాబోర్డు ప్రసిద్ధింపబడిన కోరును
1925 సం. జూలై నెలలో గవర్న మెంటువారు ఒక మెమోను
పంపించియున్నారు. ప్రసిద్ధింపబడిన తాలూకాబోర్డు, నే
తెల్పబడు బోర్డువారు రామోదించిరి. లక్ష్మీపతిగారి ఉద్యోగకా
లములో ఆయన అక్కంటునుబట్టి రూ. 10,287-2-0 మొత్తము
ఆయన ఖర్చు పెట్టినట్లున్నదనియు, ఆయన చేయించిన పనులు
బోర్డువారికి తప్పి పడినట్లుగా లేకపోయినట్లుటికిని- ఆ మొత్తము
లో రూ. 9,952-2-0 అనుచితమున అంగీకరించితిమనియు, శేష
ము రూ. 1,085 లు అంగీకరింప లేమనియు (డిన్ ఆర్డర్ చేసినా
మనియు) బోర్డువారు తీర్మానించిరి. కాబట్టి లక్ష్మీపతిగారి
గారి అప్పీలును పరిష్కరించుటలో యీ రూ. 1085 లను
ఆయనయొద్దనుండియే ముదరా తీసికొనవలసినదని గవర్న మెంటు
వారికి బోర్డువారు వ్రాసిరి. బోర్డువారు రంగీకరించిన రూ.
9952-2-0 ల వ్యయము గల పనులుకూడ బోర్డువారి కాంక్షను
పొందనిదే లక్ష్మీపతిగారి చేసిన నభిప్రాయమునుకూడ
ప్రభుత్వమువారికి తెలియబరిచిరి.

రామమోహనరావు వర్గంతి

ఈ వర్గంతి కాకినాడ పురమండలమున బ్రహ్మసమాజము
వారి యాజమాన్యమున జరుపబడెను. కాకినాడ కాలేజీ (ప్రిన్సి
పాలు అగు డాక్టరు మేమారి రామకృష్ణరావుగారి రధ్యక్షత
వహించిరి. శ్రీయత బులును సాంబనూరిగారు రామమో
హనరావులు జీవితాదర్శములను స్వీకరింపుచు, కార్యదీక్ష
ను, అతనివలెనే జీవించుటనువందే గాక సాంఘికరాజకీయ
ఆర్థికాధి అన్ని జీవితభాగములందును జోక్యము తీసికొని ప్రజా
సేవయు దేశసేవయు దీక్షతో పట్టుదలతో నిర్వహించుచుండ
ననియు, స్వదేశీ అభివృద్ధియు ఆయనవలెనే కలిగియుండి సాంఘిక
సేవార్థమే మానవసేవార్థమే అకలికి తాళలేని బీదల నుద్ధరిం
చుటకై అందరను ఖర్చును ధరింపవలసినదనియు, యిది ముక్తి
దాయకమనియు, హెచ్చరికను పురి గొల్పుచు ప్రబోధము
చేయుచు సుపసన్నునించిరి.

యమ్. నారాయణ, మేనేజరు.

మొనర్చుచి. కోటయ్య, యం. చలమయ్య అండు కో,
క్యాంపు ఫర్నిచర్ మేకర్లు, నర్సారావుపేట.
గుంటూరు జిల్లా

నమృతమైన సామానులు ప్రత్యక్షమైన పనివారిచే తయారు
చేయబడును. మొదటిరకం. రెండవరకం.
క్యాంపు మంచము 14-0-0 18-0-0
పడక మర్చి 7-8-0 6-8-0
మేజుబల్లు డ్రాయరు గలది 10-0-0. లేనిది 8-0-0.
అఫీసు మర్చిలు ఇంకా యితర సామానులుకూడా వున్నవి. త్వర
పడుడు. వినియోగకు దేవాసాఖ్యమును పొందుడు. మావద్దవున్న
సామానులకు పూర్తి అయ్యి వివరములు కావచ్చినవారు క్యాటలు
లాగునకు పై కనిపించినవమునకు వ్రాయుడు. ప్రతిఆర్డరుతోను
2% రెండు సాము అడ్వాన్సుగా పంపవలెను. 2979

ఆంధ్ర భాషానుశాసనము

ఇది రాజమండ్రి కాలేజీ పండితులగు బ్రహ్మశ్రీ మల్లాది
సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు రచించినది. దీనికి ఆంధ్ర
విశ్వవిద్యాలయోపాధ్యక్షులైన మ-రా-శ్రీ కట్టనుంచి రామ
లింగారెడ్డి యమ్. ఏ. గారు ప్రత్యక్షమైన పీఠిక వ్రాసి
యున్నారు.
ఇందు ప్రాచీనాచార్యా చీన సాంప్రదాయములు రెం
డును చక్కగా వివరింపబడినవి. మూడు 160 మంది పూర్వ
కవుల ప్రయోగములు బాహుళ్యంపబడినవి. తెలి మిక్కిలి నుల
భము. విద్యార్థులు, పండితులు భాషాభివృద్ధిగూడ జరుగ
వలసినది. ఇట్టి వ్యాకరణ మంతమును తెలుగులో లేదు.
రెండుభాగములు 14 ప్రకరణములు.
రెండు సంపుటములు పోస్తేకాక రు 1-4-0
రెండు కలసికై వైదు 1-8-0
ఆంధ్రదేశరూపకము, నాటకాదల లక్షణము 0-8-0
కావలసినవారిట్లు వ్రాయవలెను.
తాడూరి సత్యనారాయణమూర్తిగారు,
ఇన్ని నుపేట, రాజమండ్రి.

నిరంకుశాధిపత్యము

పార్లమెంటు విధానముపై ఐరోపాఖండమువారికి
వినుగు జనించినదా ?

ఫిలిపు స్పీడనుగారు కార్మికప్రభుత్వమున ఆర్థిక
శాఖమంత్రిగ నున్నవారు

ప్రాచ్యప్రపంచమున 9 దేశములలో నిరంకుశాధికార
ప్రభుత్వ మున్నది. అచేతదేశములలో పార్లమెంటు (ప్రభుత్వ
విధానము ధ్వంసముచేయుచున్నది. ఎట్టివిధమున దేశము ఈమా
ర్పులు జరిగినవి. కొన్ని దేశములలో నామమాత్రముగ పార్లమెం
టు లున్నవి గాని నిజమున అధికారమును ఒకవ్యక్తియందే యు
న్నది. వ్యక్తినిరంకుశాధికారము ఆచార మైనది. పార్లమెంటు
లు మంత్రివర్గములు వీటికాలము అంతముండి నిరంకుశాధికార
ప్రభుత్వవిధానము ఈకాలమునకు సరిపోయినవద్దయినా యని
సందేహింపవలసియున్నది. ఇది ముఖ్యముగ చర్చింపదగిన విష
యము. ఇట్టి మార్పులు జరుపుటకు గారణము, ఇట్టిమార్పులు
జరిపిన దేశముల వ్యభిచారులు మున్నగు విషయముల గురించి
విమర్శించెదము.

యుద్ధానంతరము ఇట్టి పరిస్థితులు వ్యాపించినవి చెప్ప
వచ్చును. పెద్దదేశములవల్ల చిన్నదేశములు నశించివిధమున
గొప్పనిష్పవములను చిన్నవిధములను అప్రాముఖ్యము లగును.
ఇట్టివిపరితమములు సంఘమునకు సంబంధించిన అవకాశాంతరము
లని చెప్పవచ్చును. గొప్ప అంతులలోగను దేశమునందు వ్యాపిం
చినప్పుడు కోరులందగు నశించి దృఢకాయలైనవారే బ్రతికి
యుండెదరు. కావున ప్రజాయత్నప్రభుత్వప్రతిష్ఠాపనలను
అంతముండింపవలయునని ప్రజలయందు దేర్చదిన అభిప్రాయ
ములు కాశ్యత్వమైనవిచెప్పటకు వీలులేదు. తాత్కాలికోదేశము
అంతముందగనే పరిస్థితులు చక్కబడగలవు.

పార్లమెంటు ప్రభుత్వము అంతముండిన అన్ని దేశములం
దును ప్రభుత్వవిధానము కొన్ని వత్సరములనుండి అధ్యాత్మముగ
నుండెనని చెప్పవచ్చును. పోలండు, రష్యా, బర్మి, చైనా,
పర్షియా దేశములందు విప్లవము జరుగుటకు పూర్వము ప్రభుత్వ
ము మిగుల లోపభూయ్యమై యుండెనట నిర్వివాదాంశము.
ఈదేశములలో కొన్నిటియందు చిరకాలమునుండి ప్రజాయత్న
పరిపాలనా సంస్థ లుండెను. కాని ప్రజాయత్నపరిపాలనాభి
లాష అనుభవము ఒకదినములోగాని ఒకతరములోగాని నేర్చు
కొనదగిన విషయము కాదు. ప్రజాముగ ప్రజలయందు అభిమాన
ము అంగురించి నృద్ధి గాంచవలయునుగాని అంటించుకొనుటవల్ల
లాభములేదు.

లాటినుజాతులవారికి ప్రజాయత్నపరిపాలనావిషయము
లందు అభిరుచిగలవా యని ప్రశ్నింపవలెను. లాటినుజాతులు
ఉద్రేకపూరితులు. ఉద్రేకము అధికమైనప్పుడు శక్తిసామర్థ్య
ములు గలవృత్తి యొకడు అందరను లోబరచుకొని నిరంకుశాధి
కారము కొనసాగింపవచ్చును. ట్యూటానికుజాతులయందువలె
లాటినుజాతులకు ప్రజాయత్నపరిపాలనాసామర్థ్యము లేదని
చెప్పవచ్చును. పార్లమెంటుపై అన్ని దేశములందు ఒకవిధముగ
అసంతృప్తియున్నది. ప్రతినిధులు తమ కార్యములను చక్కగ
జేయుటలేదనియు, తమ ధర్మములను చక్కగ నిర్వహించుట
లేదనియు విమర్శకొనుచు గొణుగుచుండుట ప్రజాయత్నపరిపా
లము ననుభవించువారికి సహజమగువిషయము. ప్రతినిధులకూడ
ఇట్టివిమర్శకు అవకాశ మొసగుచున్నాడు.

ఇట్టివల స్యయును దీక్షితులగు జెనరలు ప్రైమెడిరీవేరా
గారు గొప్ప సత్యమును ప్రకటించిరి. ప్రస్తుత ఆర్థికపరిస్థితులకు
పార్లమెంటులు సరిపోవులేదనియు అందుచే వాటిపై విశ్వాస
ము తీసింపుచున్నదనియు, వారు చెప్పిరి. పార్లమెంటు లీవిధ
మున నిర్వీర్యములగుటకు రెండుకారణము లున్నవని చెప్పవచ్చు
ను. దేశమున జాతీయాభిప్రాయము లేదు. ప్రతివిషయమునూ
దను భిన్నాభిప్రాయములు ప్రకటింపబడుచున్నవి. అందుచే
వివాదములు అధికమగును. ప్రభుత్వమువారు గొప్పనిర్మాణము
లను కొనసాగించుటకు వీలులేకున్నది. నురియొకకారణము పార్ల
మెంటు నిర్మాణము ప్రస్తుతావస్థలను తృప్తిపరచుట లేదు.
ఉదాహరణముగ ఇంగ్లండు పార్లమెంటును గైకొనెదము. ప్ర
స్తుతము ఆర్థికవిషయములు ఆర్థికవివాదములు ప్రాముఖ్యమునకు
వచ్చినవి.

పారిశ్రామిక వివాదములు, యజమానులకు పనివారికి ఏ
ర్దుకు తిగాదలను పరిష్కరించు బాధ్యత పార్లమెంటువారు
ధరింపవలసియున్నది. ఇంకేకాక అంతర్జాతీయ వ్యవహారములు,
ఆర్థికపారిశ్రామిక విషయములు, న్యాయనిర్వహణము, ప్రజా

తేమును మున్నగు అన్నివిషయములకు సంబంధించిన సమస్య
లను పార్లమెంటువారే పరిష్కరింపవలసి యున్నది. ఇది తమ
శక్తికిమించినబాధ్యత లని చెప్పవచ్చును. ఈబాధ్యతలను పార్ల
మెంటులు ధరింపజాలకున్నవి. మంత్రులు ఉద్యోగులదాను లగు
చున్నారు. మంత్రివర్గమువారి నూచనలపై అసంతృప్తియునుచరక
సలిపి తెలయుచుండుట పార్లమెంటుల ఆచారమై యున్నది
చర్చింపబడువిషయములగురించి సభ్యులలో అనేకులకు ఏమియు
తెలియదు. కావున పార్లమెంటులవల్ల లాభములు గలుగవలయు
ననిన కొన్నిమార్పులు జరుగవలయును. రాజకీయ విషయము
లను పారిశ్రామికవిషయములను వేరువేరుగ విభజించవలయు
ను. నూతన నిర్మాణములను గావించుటకు ప్రభుత్వవర్గమునకు
స్వాతంత్ర్యము అధికారము యుండవలెను. అందుకు పారిశ్రా
మికవిషయములను గురించిమాత్రమే చర్చ సలుపుటకు ప్రత్యేక
సభ యుండవలెను. ఈవిధమున పార్లమెంటు నిర్మాణమును
సంస్కరించిన ప్రజలయందట ఆసంతృప్తి కొంతవరకు తీగింప
వచ్చును. విప్లవములు అంతముందవచ్చును. ప్రజలయందు దసం
తృప్తి నశించిన నిరంకుశాధికారికి బలము తీగింపును. కావున
ప్రజలు తమస్వాతంత్ర్యమును కాపాడుకొనుటకు వేయకన్న
లతో ఎప్పుడును మెలకువతో ప్రసర్తించు చుండవలయును.
(ఐమ్మ్యు ఆఫ్ ఇండియా.)

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ గ్రంథములో జర్మనీగారడె, హస్తలాఘవము, ఇంగ్ల
ఇంద్రజాలము, మంత్రశాస్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్ర
ములు, చీటపేక తమాషాలు, వినోదవిద్యలు మనుష్యుని
మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో
సమాధియగుట, శరీరములేని తెలచేత మాట్లాడించుట, గాలిలో
మనుష్యుని నిల్పుటమొదలగు విచిత్రములున్నవి దీనిచే మేజిక్
చేయగలరు. వెల రూ. 4.

చమత్కార గణితము:— (ఐమ్మ్యు ఆఫ్ కమిటి
వారిచే అప్రూవు కాబడినది.) ఇందులో విచిత్ర వినోద మనో
గణితములు, సమస్యలు, చిక్కుప్రశ్నలు, యుక్తి తమాషా
లెక్కలు, గణితావిధానముగలవు. జ్ఞానము మనోబలము ఇచ్చు
రసవంత లెక్కలున్నవి. ప్రతివానిదగ్గర నుండవలసిన పుస్తకము
వెల రూ. 1 పి. షి. చార్జి ఆ 5. (6 కి రు 5. 12 కి రూ. 9.
పాస్టేజి యినాం).
పి. ఆర్. జనార్దనంనాయుడు, ఒంగోలు. (గుంటూరుజిల్లా)

దీర్ఘకాలమునుండి యున్న కడుపు

నొప్పి, అజీర్తి మొదలగువానికి

అద్భుతమైన చికిత్స

దీర్ఘకాలమునుండి నేను మాత్రపంబంధమైన వ్యాధివలన
ను, చిక్కువ్యాధుల వలనన గలిగిన అతినడముల బలహీనతచే
బాధపడుచున్నాను. నామాఖ్యను నలుపులిగెను. కండ్లయందు
మంటయుండెను. నాఉదాసీనత, అశ్రద్ధయే నాహీనతకి కార
ణము. తిరున శ్వేలిజిల్లా. కృష్ణాపుర నివాసియును ప్రస్తుతము
చెన్ననగరము, మైలాపూరు, సెన్థోమునందు లిన్ పెరియార్
బిధిలో ఆల్బర్ట్ లాడ్జియందున్న పండిత స్వామి శ్రీనివాస అ
య్యంగారి అద్భుతసామర్థ్యమును గురించి తెలిసినందున తక్షణ
మే నావ్యాధులను వారివద్ద చికిత్సకు ప్రారంభించితిని. నేను ఒక
నెలవరకు వారి చికిత్సలోనుంటిని. ప్రస్తుతము నా వ్యాధులన్ని
యు వస్తు విడిచినవి. ప్రస్తుతము ఆరోగ్యముగా నున్నా నని
మిక్కిలి సంతోషముతో తెలుపుచున్నాను.
జి. ఎల్. ఫర్నాన్ డెజ్, పి. డబ్ల్యూ. ఇన్నుపెట్టరు,
ఎస్. వి. రైల్వే, తిరువాలూరు జంక్షన్, 2-5-1928.

శ్రీ జీవయాత్ర

గ్రంథకర్త శ్రీమతి కవితరక కాంచనపల్లి కనకాంబ-విద్యాన.
(ఈ గ్రంథము తిత్తమును బోధించు ఉత్తమ పద్యకావ్యము
కథ కాదంబరినిబోధి రసవంతముగనుండు. వెల. రూ. 2-8-0.
“గీతాశాస్త్రము వెనకక”
సీతాగ్రాహంజనేయ చిరసంవాద
ఖ్యాతిగ్రంథం బిభృడీ
భూతలమున జీవయాత్ర బోలుక బొగడక.
జీవయాత్రాంతర్య పద్యముకావలి. వెల రూ. 0-8-0.
వలయునా రీక్రింది విలాసమునకు వ్రాయవలయును.
పి. టి. జగన్నాథరావు
2/11 ఆలంగా త్రివిశ్వబిధి, తిరువల్లిక్కేణి-మద్రాసు.

శృంగవరపుకోట

(ఒక విలేజ్)

శృంగవరపు కోట బోర్డు మిడిల్ స్కూలు పరిశీలకులకు ముందు విద్యా కార్యాధికారిగారు యిచ్చుటకు వచ్చిన సందర్భమున 80-9-26 తేదీన శృంగవరపుకోట బోర్డుమిడిల్ స్కూలులో నొక విద్యావిషయక మహాసభ జరిగినది. ఆసభకు శృంగవరపుకోట తాలూకాలోని ప్రాథమిక పాఠశాల పాఠ్యాధ్యక్షులు లే కాక తాలూకాలోని కొందరు మహానాయకులు విచ్చేసిరి. ఈసభకు మ.రా.రా. గోపరాజు భాస్కరరావు పంతులు (తాలూకా మేజిస్ట్రేటు) గారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి.

తొలుదొల్ల నుండి విద్యాకార్యాధికారిగారు రకు శ్రీ యంత జన్మమహంతి వెంకట నుబ్బారావు పట్నాయకుగారు ఉపాధ్యక్షులు విధులనుగూర్చి గంటన్నరకాల ముపన్యసించిరి. పిమ్మట శృంగవరపుకోట పెకెండరీ పాఠశాలయొక్క దురవస్థను గూర్చియు దానినిభిన్నవిధమున మార్చుమనఁబెట్టుటనుగూర్చియు, తాలూకాలోని పెకెండరీ పాఠశాలయొక్క ప్రాముఖ్యమునుగూర్చియు లేస్తూ నుపన్యసించి పాఠశాలలో బాలరసంఖ్యయభివృద్ధియగుటకు పెకెండరీ పాఠశాల పాఠ్యాధ్యక్షులును ప్రాథమిక పాఠశాల పాఠ్యాధ్యక్షులును తరీదయియునుగూడ సమానబాధ్యత వహించవలసివచ్చెను. పిమ్మట నవంబరు మాసములో విశాఖపట్టణమున జరుగబోవు మండలవిద్యావిషయక మహాసభనుగూర్చి కొంతవరకు ముచ్చటించి పాఠశాల పాఠ్యాధ్యక్షులు లండను వివిధవిషయములలో ప్రదర్శనములను తయారు చేసి నాటి మండలమహాసభకుఁ బంపగోరిరి. ఈ ప్రదర్శనము లన్నియు అక్టోబరు 15 తేదీలోగా కార్యదర్శిగారికి చేరవలెనట.

అటుపిమ్మట 'రేంజి అసోసియేషను' లగుగూర్చి కొంత వరకుపన్యసించిరి. రేంజి అసోసియేషనులనగా నొక్కొక్కరేంజిలోనున్న ఎయిడెడ్ పాఠశాలల యొక్క మేనేజరులందరును కలిసి యొక సంఘముగా నేర్పడి యాసంఘమువారు తమ ప్రతినిధులను తమ కష్టసుఖము లన్నియు దొరతనము వారికి నివేదించుటకు పంపుకొనుచుండవలెననియును, అట్లు వారుచేసిన తామును కొంతవరకు వారికి తోడ్పడుట కవకాశమునుసమయమును సెలవిచ్చిరి.

పిమ్మట పురపాలక సంఘాధ్యక్షు లగు మోపాడ మనసినాయుడుగారు యీ పెకెండరీ పాఠశాలను మొదట (1918) తామును పొరుగునకులసి యెంతో కష్టపడి బోర్డువారిని వేడుకొని యీ గ్రామమున పెట్టించితిమనియును అట్టిపాఠశాల తాలూకా ప్రజలయొక్క యుపేక్షలనునైన నేమి యిదివరకు పనిచేసిన ప్రధానోపాధ్యాయుల యశ్రద్ధవలన నైన నేమి యిట్టిస్థితిలోనికి వచ్చుటకు కారణమయ్యెనో యను, 1918 సంవత్సరమున ఈ పాఠశాలను తెరచినప్పుడు ప్రధానోపాధ్యాయులుగానుండిన శ్రీయంతి, ఇడ్లమాని వెంకటసుబ్బారావు (బి.ఎ.ఎల్.టి.) గారు మరల యీ పాఠశాలకు ప్రధానోపాధ్యాయులుగావచ్చుట యెంతయు శుభసూచకమనియును సెలవిచ్చిరి.

ప్రాథమిక పాఠశాలలోని పరిక్షలు వివిధకాలములలో జరుగమందులచే ప్రాథమిక పాఠశాలలో విద్యార్థుల గానించిన విద్యార్థులు సకాలము (జూన్) లో నీ పెకెండరీ పాఠశాలలో చేరుట కవకాశము లేకున్నదని హెచ్చరింపబడుటగా రిదివరలో డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరుగారిలో చెప్పియుండుటచే డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరుగారు పెకెండరీ పాఠశాలకు నుమోదనమునుకాలములో తాము పరిసర ప్రదేశములలోని పాఠశాలలను పరిశీలించుట కవకాశము లేదు గాని యీ ప్రాంతములలోని ప్రాథమిక పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులు సకాలములో తమ పాఠశాలలోని విద్యార్థులను పరిశీలించి వైతరగతులనుపంచి ఉత్తీర్ణులగు బాలురపట్టిక (promotion list) తమకుపంపిన తాము దాని నామోదించెదమనియు సెలవిచ్చిరి.

పాఠశాలయొక్క ప్రస్తుతావస్థ ఈసంవత్సరారంభమునుండియు (అనగా ఇడ్లమాని వెంకటసుబ్బారావుగారు ప్రధానోపాధ్యాయులుగా వచ్చిన దగ్గర నుండియు) పాఠశాలలోని బాలరసంఖ్య నానాటికి వృద్ధిచుచున్నది. దూరస్థలములనుండి ఈ పాఠశాలలోనికి వచ్చుకొనుటకు వచ్చుచుండిన విద్యార్థులకొక హాస్టలు (వసతి స్థానము) కూడ యేర్పాటుచేయుటకు ప్రయత్నములు చేయుచుండిరి. ఇందుకు జిల్లాబోర్డువారు నుమారు 600 రూపాయలు డబ్బుచేయించిట్లుకూడ తెలియుచున్నది. ఈ హాస్టలు అత్యున్నత కుద్ధ గంపైరవారమున సీగ్రామమున స్థాపించబడును.

ఏల మా కుటుంబము వారి కందరికిని క్యాకరు ఓట్స్ ఇచ్చుచున్నాను.

క్యాకరు ఓట్స్ ఎట్టి ఆరోగ్య విమృశని నాకు తెలియన. ఏల ఎవరూ నా దిడ్ల లండనిని దీనిచే పెంచెదని. ఆరోగ్యమును, పుష్టిని అభివృద్ధిచేయుటకు కావలసిన మాంసమును గలిగించునట్టియు, లోహసంబంధమైన ఉప్పులు, విటమిన్లు మొదలగు వస్తువులు ఇందుగల వని నాకు తెలియను. పెద్దవారికి కూడ ఇది అమూల్యమైన ఆహారమని నాకు తెలియను. అందుచేతనే నేను అందరికి యిచ్చుచు, నేను శుభయోగించుచున్నాను. నిజముగా ఇది మిక్కిలి రుచికరమైనది. తియ్యగలదేయుట నలభియు. మిక్కిలి మితివృద్ధిమైనది. ఇనాముగా పంపబడు మా ఆరోగ్య పుస్తకమునకు చూయుదు. బిడ్డలను పెంచుట, బిడ్డల కిచ్చు ఆహారము తయారు చేయువిధము మొదలగునవి అందులో గలవు.

Address:—Representatives : MULLER & PHIPPS (India), Limited, Calcutta Bombay Madras Karachi Rangoon

Quaker Oats

క్యాకరు ఓట్స్ చేతితో తాకుటలేదు.

కావలెను

కృష్ణాజిల్లా గుడివాడ తాలూకా యలకుర్రు గ్రామములో నుండు శ్యామలా ధర్మ పాఠశాలకు ప్రధానోపాధ్యాయుని స్థానమునకు పెకెండరీ ప్రైవేటుగువారు కావలయును. దరఖాస్తును శ్యామలా ధర్మపాఠశాలా మేనేజరు, యలకుర్రు, నిడుమోలు పోస్టు, కృష్ణాజిల్లాకు పంపవలయును.

అత్యద్భుత గుణము వసంతకుసుమాకరం మహా ఔషధ రాజము

రెండు సంలలనుంచి కాస్తాస్త్రముగా తయారు జేయబడినది. 4, 5 సంలలనుంచి గల అతిమాత్రవ్యాధిని 10 రోజులలో నిర్మూలము జేసినది. శుక్లవర్ణములకు విశేష మేహములకు అద్భుతముగా పనిచేయుచున్నది. 2880

(2) శ్రీ కృష్ణ ఆయుర్వేద ఫార్మాసీ, ఏలూరు.

వనోపశధిశబ్దాద్ధనిమంటువు

మూలకలయొక్క 85000 సంస్కృతీభములకు తెలుగు అర్థములుగలవు. క్యాలిగ్రాఫిక్లెండు వల 3-4-0 లు.

"భస్మవదీవిక" ఇందు సమస్తభిజములు కుడిచేతి భస్మములు చేయు యానాని ఆయుర్వేదవిధానములు గలవు. రు 1 క రు. 500 కిన్నుతుగల భస్మములు కూడ గలవు. క్యాలిగ్రాఫిక్లెండు వల రు. 2-0-0

రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము. గోదావరి.

ఇందు బీదబాలురకు ఉచితోభోజనపాపాయముకూడ జరుగబోవును. ఈ పాఠశాలకు "బీదబాలుర ధనసహాయసంఘము" అను నొకసంఘముకూడ హాతియున్నది. దీనికి తహసీల్దారుగారు అధ్యక్షులు. ఈ తహసీల్దారుగారు పాఠశాలయొడ మిక్కిలి అభిమానమును చూపుచున్నాడు.

కావున యిట్టి శుభకాలమున ఈ తాలూకా ప్రజలెల్ల అవకాశముగా తీసుకుని ఈ శృంగవరపు కోట పెకెండరీ పాఠశాలాభివృద్ధికి సర్వవిధముల తోడ్పడెద రని నమ్ముచున్నాను. శ్రీ ఇడ్లమాని వెంకటసుబ్బారావుగారు (హెడ్ మాస్టర్) అధికారియైన తాలూకాలోని కొందరు ముఖ్యులను సందర్శింప సిద్ధముగానున్నాను. అప్పటిలో ప్రజలెల్లనును తమ సహాయమును సానుభూతినికూడ చేసెదరని నమ్ముచున్నాను.

మండలవిద్యాకార్యాధికారిగారు జిల్లా ఎడ్యుకేషనల్ కాన్ఫరెన్సునకు యొక్కడకూడ ఒక ఉపసంఘమేర్పాటుచేసిరి. అందు పలువురు సభ్యులుచేరిరి. ఈ మండల మహాసభకు జిల్లా కలెక్టరుగారు అధ్యక్షతనవహించెదరట. చిరకాలమునకు మరల యిట్టిసమావేశము మనమండలమున జరుగవచ్చు జ. వెం. నుబ్బారావుగారి విద్యాభివృద్ధిసమస్యకు ఉపాధ్యాయలే కాక మండల వాసులెల్లరును తమ కృషిచేతగాక సహాయమును చూపెదరని నమ్ముచున్నాను. భగవంతుడీవిధము నిర్విఘ్నముగా కొనసాగించుగాక! శృంగవరపుకోట పెకెండరీ పాఠశాలకు పరమేశ్వరుడు దీర్ఘాయురారోగ్యముల సంపదలొసంగి త్వరలో సంపూర్ణ పెకెండరీ పాఠశాలగా మోములు చేయుగాక. (పురవాసి).

మరకపురేలు గారడీ

అహమదాబాదుమిల్లు యజమానులు ఖండించుట ఆహమదాబాదు, అక్టోబరు 5—ఇండియా పోరతనము ఆర్థికకార్యాసభ్యునకు దిగువ ప్రకటించిరి—అహమదాబాదు మిల్లుయజమానుల సంఘములేవైన అన్యథుడు నేను చామిక్ లో ఫరేతుగా రంపిరి:—

ఒక పక్షములోవున్న నేపదు కోట్ల రూపాయలు చెలా మజేనుండి తిగించి మరకపురేలు 18 పెన్నీలుగమండుటకు దొర లేనము తోడ్పడుట అహమదాబాదు యజమానుల సంఘము గుర్తించి విచారించెను. 20 కోట్లవరకు దొరతనము చెలామజేనుండి తిగింపనున్నదని "మైమ్మ ఆఫ్ యిండియా" పత్రికయందు వెలువడినవార్త ఫిలిని గలిగించుచున్నది. ఇట్టి విధానము యిండియా దేశముయొక్క బంగారు రిజర్వును విస్మయముజేసి, వ్యవసాయదారుల పరిపత్తి నశింపజేసి, భారతదేశమునది ప్రధాన పరిశ్రమను నాశనముజేయుటకు తోడ్పడునని సంఘము విస్పష్టముగ తెలియజేయుచున్నది. కృత్రిమ విధానముచే 18 పెన్నీల మరకమురేలు గాబించి భారతదేశమునకు బుద్ధి పూర్వకముగ అవకాశము చేయవలదని సంఘము గోరుచున్నది. (ఆ. ప్రె)

రామలిలోత్సవము

జిల్లా అధికారుల నిబంధనలు

అలహాబాద్ ప్రజలు ఖండించుట

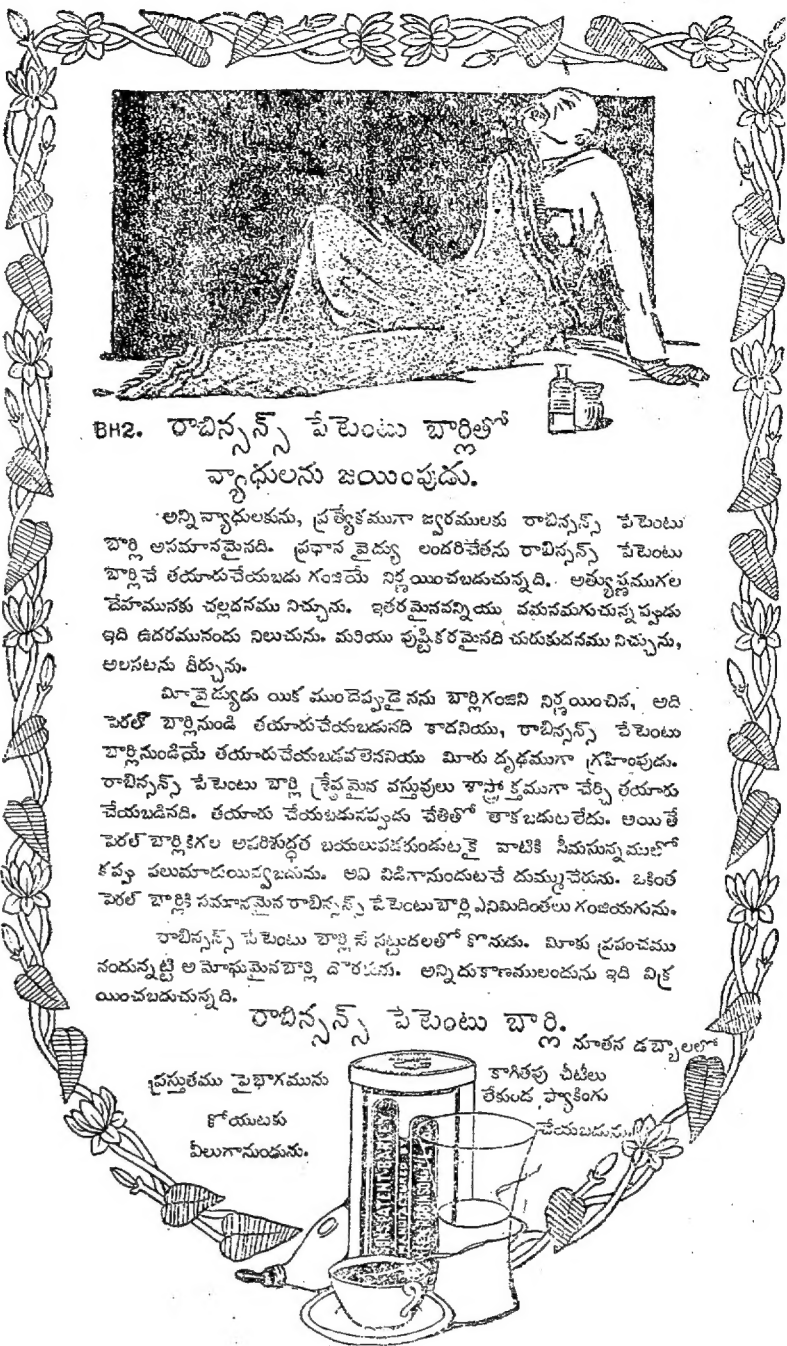
అలహాబాదు, అక్టోబరు 5:—రామలిలోత్సవ సంబంధమున జిల్లా అధికారులు గావించిన నిబంధనలనుబట్టి నేటి సాయంత్రమున పురపాలక పార్కులో హిందువుల మహాసభ జరిగింది. ప్రార్థనలపయ్యించు మహిమలైన వాద్యముల నా పవలయునని మేజిస్ట్రేటు గావించిన ఉత్తరువు లాప్రకారముగ సమర్పించ సాధ్యముగాదనియు, అట్టి ఉత్తరువుల జారీచేయుట చే బ్రీటిషు ప్రతిష్ఠ అధికారులు తగ్గించుచున్నారనియు పండిత మదనమోహనమాలవ్యగారు చెప్పిరి. సత్యాగ్రహము సల్పవలదనియు, ఇబ్బందులను ఓర్చుకో దాటవలయు ననియు పండితుడు సభ్యుల హెచ్చరించెను. కాంతికి భంగము గలుగజేయవలదనియు, కాన్స్టేబుల్లవనలు పద్ధతి అవలంబింపవలయు ననియు మాలవ్యగారు ప్రజల ప్రబోధించిరి. మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువునెడ ప్రజలందు జనించిన రోషమును తెల్పుచు, గవర్నరును, రాజప్రతినిధిని జ్యోతిషముగలిగింపుకొనవలయు నని వేడుచు తీర్మానములు గావించబడినవి.

రామలిలోత్సవము, జిల్లా అధికారులనుద్దేశ వివాదము జరుగుచున్నది. రామలిలోత్సవము అధ్యక్షులు బాసుగారు వ్రాసిన లేఖకు సమాధానముగ దిగువ అంశముల పోలికను సూచించుచుండెను. “ప్రజల అర్థప్రాణముల గాపాడే కాంతిభద్రతల సంగతించు ప్రధానభారము జిల్లా మేజిస్ట్రేటు పోలికను కాల్పనలగును. మతసంబంధముగ ఉత్సవములపై నెట్టి నిబంధనల గావించుటకు మాకంతకయివ్వములేదు. కాంతికి భంగములేకుండ అట్టి ఉత్సవములు జరుపబడునని మాకుతోచివచ్చును మే మట్టి ఆటంకముల గలుగజేయము. గతకొన్ని మాసములనుండి అలహాబాదుచరిత్ర గరవిన పాఠములవలన పోరాటములు లేకుండ రామలిలోత్సవము జరుగునని మా కంతక ఆశకన్వించుటలేదు. మా సలహా ప్రకారముగ హిందువులు ఊరేగింపు గావించుట కంగీకరించినగాని అల్లరులు సంభవించకమాననని మాకు తోచుచున్నది. సాంప్రదాయానుగుణముగ వచ్చుచున్న రాముని జీవితచరిత్ర ప్రకారము తప్పకుండ మెలగినయెడ కష్టములు తొలగునని తోచుచున్నది. ఏలన సరిగా సూర్యాస్తమయమున యమునానదిగట్టు వై వాహనము భిక్షిభూతము జేయవలయును. కాబట్టి ఉత్సవము తీర్మానముగ జరిపినయెడ మహిమలయెట్లు వాద్యముసమస్త బయలుదేరుట కవకాశములేదు. కాబట్టి సరిగా సూర్యాస్తమయమునకు యమునానది తీరమునకు ఉత్సవము వచ్చుకొనినప్పుడు ఏర్పాట్లుగావించవలసినదని మీకు సలహా నిచ్చుచున్నాము. ఈసలహా మీ కంగీకారముగ లేనియెడ, మరియొక మతమునకు సంబంధించిన సమీక్షలు అభిప్రాయముల గౌరవించు నిమిత్తము, రామలిలోత్సవము ప్రార్థనలపయ్యించు మహిమలయనుండి ఊరేగింపు బోవునెడ వాద్యముల ఆపుజేసి జైదార్యము జూపవలయునని మీకు సూచించుచున్నాము.”

బాసుగారి ప్రత్యుత్తరము

ఈ ఉత్తరమునకు సమాధానముగ బాసుగారు దిగువ ప్రకటించిన సమాధాన మందిరి:—

“లాప్రకారముగ ప్రజలకుగల హక్కులను గాపాడుచు లా, అర్థరూప సంరక్షింపవలసియున్నది. ఇందులకు భిన్నముగ వర్తించినయెడ, పరిపాలనను చిందరవందరలపాలగును. మామూలుప్రకారముగ రామలిలోత్సవము జరపుకొనుట హిందువుల న్యాయసమ్యక్తమగు హక్కు అని అంగీకరించినయెడ, వారి హక్కుల కెరవేర్చుకొనుటయందు హిందువుల రక్షించుటయే అధికారుల ధర్మమని విస్పష్టమగుచున్నది. గత పండ్రెండుమాసములనుండి హిందువులు ఉత్సవములు జరపుకొనకుండ జారీచేసిన ఉత్తరువులవలన వారి కెంత అసంతృప్తి గలిగినదియు మీరెరుంగని విషయము గాదు. ఒక ఉత్సవముతరువాత ఒక ఉత్సవము జరుపకుండ హిందువులు మాని వేసినను, వారి అసంతృప్తి హెచ్చుచున్నను, కాన్స్టేబుల్లవనలు పద్ధతి నవలంబించి యిబ్బందుల తొలగించుకొనుటకు వారు యత్నించుచుండిరి. జిల్లా అధికారులకు, స్థానిక ప్రభుత్వమునకు హిందువులు మహాజరు లంపిరి. బహిరంగసభల గావించిరి. కాని చట్టప్రకారముగ గల హక్కును అనుభవించుకొర కొక్కమైన వారు అధికారుల ఉత్తరువును నిరసింపరైరి. వారికి గలదని తెల్పబడు హక్కు అనగా మహిమలయెట్లు వాద్యము లేకుండ జేయుటకు మహమ్మదీయులే అధికారులవలె కాసమను గావించిరి. వారికి హక్కులు గలవని తెల్పుచు, వారే కాసమనుగావించు వారివలె మెలగుచు దొరతనపుట్టుత్తరువుల ఉల్లంఘించు మహమ్మదీయులకు అధికారులు తోడ్పడుచున్నారు. ఇట్టి కథాసందర్భములవలన ఇబ్బందులను హిందువులు తొలగించుకొనుటకు ప్రయత్నించుట కాన్స్టేబుల్లవనలు పద్ధతి

BH2. రాచిన్స్ పేటెంటు బార్లితో
వ్యాధులను జయింపుదు.

అన్ని వ్యాధులకును, ప్రత్యేకముగా జ్వరములకు రాచిన్స్ పేటెంటు బార్లి అనూనవైనది. ప్రధాన వైద్యు లందరిచేతను రాచిన్స్ పేటెంటు బార్లిచే తయారుచేయబడు గంకయే నిర్ణయించబడుచున్నది. అత్యుష్ణముగల దేహమునకు చల్లదనము నిచ్చును. ఇతరమైనవన్నియు వమనముగచున్నప్పుడు ఇది ఉదరమునందు నిలుచును. మరియు ప్రత్యేకరమైనది చురుకుదనము నిచ్చును, అలసటను దీర్చును.

మీ వైద్యుడు యిక ముందెప్పుడైనను బార్లిగంకని నిర్ణయించిన, అది పెరల్ బార్లినుండి తయారుచేయబడునది కాదనియు, రాచిన్స్ పేటెంటు బార్లినుండియే తయారుచేయబడవలెననియు మీరు దృఢముగా గ్రహింపుడు. రాచిన్స్ పేటెంటు బార్లి క్రేషమైన వస్తువులు కాస్తా క్రమముగా చేర్చి తయారు చేయబడినది. తయారు చేయబడునప్పుడు చేతితో తాకబడుటలేదు. అయితే పెరల్ బార్లికిగల అపరిమిత బలములవలనవలె వాటికి సీమనున్నచుచో కష్ట పలుమారులువచ్చును. అవి విడిగానుండుటచే చుచ్చుచేరును. ఒకంత పెరల్ బార్లికి సమానమైన రాచిన్స్ పేటెంటుబార్లి ఎనిమిదింతలు గంజయగును.

రాచిన్స్ పేటెంటు బార్లి నే పట్టుకలతో కొనుడు. మీకు ప్రపంచము నందున్నట్టి అమోఘమైనబార్లి దొరకును. అన్ని దుకాణములందును ఇది విక్రయించబడుచున్నది.

రాచిన్స్ పేటెంటు బార్లి. సూతన దబ్బాలలో
ప్రస్తుతము వైభాగమును కొనుటకు
కోయటకు
వీలుగానుండును.

తిగాదనియు కాంతికి భంగము వాటిల్లినను వెంటక ఉత్సవమును సాగించుకొనుటయే ముఖ్యమగు మరియు హిందువులకు తోచకమానము. కాబట్టి తీర్మానమునకు వచ్చుటకు పూర్వ మీ అంశము గురించి దీర్ఘముగ ఆలోచింపవలసినదని విముఖుల గొరుచున్నాము.”

పై లేఖకు విచారమును తెలియ జేయుచు పోలికను సూచించుచుండెను సమాధానమువ్రాసెను. రెండుమాసాలలో నొక దానిపై నను హిందువులు అవలంబింపజాలని సంబంధములందు “కాంతికి భంగములేకుండ భంగము గలుగనిరీతిని రామలిలోత్సవము జరుప నేర్పాట్లుజేయుట మావిధియని జిల్లా మేజిస్ట్రేటును సేనను తలంచుచున్నాను. కాబట్టి రెండుమాసాలలో నేనొక ఒకవరకు వై మాత్రమే రామలిలోత్సవము జరుప అనుష్ఠానివ్వబడునని తెలియజేయుచున్నాను. సూర్యాస్తమయము గాక పూర్వమే ఉత్సవము యమునానదితీరమునకు జేరవలయును; లేదా సాయంసమయమున మహిమలందు జరుగు ప్రార్థనా సమయమున వాద్యములు మహిమలయందు వాయింపరాదు.”

హిందువుల అసంతృప్తి

రామలిలోత్సవము సంబంధమున అధికారులు గావించిన నిబంధనలమాలమున అలహాబాదు హిందువులందు అసంతృప్తి బయలుదేరెను. మామూలుప్రకారముగ రామలిలోత్సవము జరుపుకొన వీయవలసినదని బాసుగారు దవర్చునకు తింపినపెను. అలహాబాదునకు తిరిగి వచ్చిన పండిత మదనమోహన మాలవ్యగారు నేటిసాయంత్రమున జరుగు సభయందుపర్యసించెదరు.

ప్రార్థనల సమయమునకు రామలిలోత్సవము మహిమలయెట్లు రాకుండగ సుభయసంఘములును రాకీశ్వరీనినట్లుగ “రీడరు” విలేఖరి వ్రాయుచున్నాడు. (అ. ప్రె.)

స్థానికనాయకుల కార్యక్రమము

దసరా ప్రాముఖ్యము

తెలంగాణ, అక్టోబరు 5:—హిందూ సంఘమున కంతకును దసరా ప్రాముఖ్యము తెలియగలదు. స్థానికనాయకులు ఉదయమునుండియు జరుపబడు దేవతార్చనములు గాక వేదాంతోపన్యాసములు కాలక్షేపములు చేర్చరచి ప్రచురించిరి. పురాణప్రసంగమును శ్రీ రాజా దీక్షితగారు మహర్షుడినుండి వచ్చి జరిపింతురు. 16 వ తేదీన బీదల కన్నదానము చేయబడును. (అ. ప్రె.)

ఆంజనేయ పాసకులు

తిరుత్తణి హనుమజ్యోతిషాలయము

అయ్యా! తిరుత్తణి, గాంధీదేవజ్ఞులైన శ్రీమాన్ వి. కె. శతకోపాచార్యులగారికి సరియైన జ్యోతిష ఫలములు వ్రాయుటయందు దసరాపాండిత్యము గలదని వ్రాయుట కెంతయు సంతసించుచున్నాడను. దక్షిణహిందూదేశమునందున్న జ్యోతిష శాస్త్రజ్ఞులలో వీరగ్రగణ్యులు. వీరు ఉగ్రమైన ఆంజనేయపాసకులు. ఆస్వామికృపవలననే వారి తత్వదృక్పథమైన ఫలములను వ్రాయగలుగుచున్నారు.

[(సం.) ఎ. తిరువేంగళాచార్యార్

స్వేమల్ డిప్యూటీ కమిషనర్ దారు, తిరుత్తణి.

24 నవంబరు 1924.

మునిసిపలు కౌన్సిలరు, ఇంజినీరు, గుంటూరు
అయ్యా! తమరు వ్రాసిన ఫలములు జరిగిన. పనులకు సరిగ దాఖలా యిచ్చినవి. తమకు ఈ శాస్త్రమునందున్న అత్యద్భుత పాండిత్యమునకు నేను మిక్కిలి ఆశ్చర్యము నొందితిని. తమకు భగవంతు డాయారాగోగ్య ఐశ్వర్యముల నొసంగుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాడు.

(సం.) యమ్. జి. రాజు

యల్. యమ్. ఇ. వి. యమ్. (ఇండియా) యమ్. ఆర్. ఎ. యస్. యమ్. ఆర్. యస్. ఎ. (లండను)
ఎ. యమ్. ఎ. యమ్. యస్. జి. సి. యమ్. ఇ.

జ్ఞాతకము

మీ జాతకచక్రముగాని, జననకాలవివరముగాని, రెండును లేనివారు, జాబువ్రాయువేళనుగాని మాకు వ్రాయవలయును. ఒక సంవత్సరము, నెలవారి నామాలాగ్రముగా ఫలము వ్రాయుటకు రూ 2-0-0 సం॥ 5-టికి రూ 7-8-0

వివరములకు క్రిందివిలాసమునకు వ్రాయుడు:—

వి. కె. శతకోపాచార్యులు,

ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి. తిరివిలాసము:—“హనుమాన్” తిరుత్తణి.

కాంగ్రెసు ఎన్నికల ప్రచారము

"నామమాత్ర భద్రగుదారులు"

గావించు అపవాదులు

కాంగ్రెసు నాయకులు తీవ్రముగ ఖండించుట

8 వ తేదీ సాయంత్రము ట్రైవెల్స్ జేసినులో జరుప జడిన కాంగ్రెసు సభకు డివిజన్ కాన్సిలరు శ్రీ. యమ్. సింగారవేలు శ్రేణి గారధ్యక్షత వహించిరి. నాటి సభయందు సభ్యులు గవ్వరచిన యుత్సాహము మిక్కిలముగ నుండెను. శ్రీమాన్ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు డి. కొలంబై గారలు నామమాత్ర భద్రగుదారులు కాంగ్రెసు ప్రతిపక్షులగు డా. పి. వరదరాజులు నాయకులు యి. వి. రామసామి నాయకర్, వి. చక్రయ్య శ్రేణిగారల కవట ప్రచారమును కాంగ్రెసువారిపై గావించెడి అపనిందలను ఖండించి ప్రజలకు సత్యమును విశదము గావించిరి. కాంగ్రెసు అధ్యక్షులకే వోట్ల నొసంగవలసినదిగ ప్రజల నుద్బోధించిరి. సభ్యుల యుత్సాహముతో నాయకుల ప్రసంగము లాకర్షించి కాంగ్రెసు బలపరచెదమని వికలత్వముతో వాగ్దానములు గావించిరి. శ్రీయుతులు సామి వెంకటాచలం శ్రేణి, డా. వి. యస్. పల్లెయ్య, సి. యస్. గోవింద రాజులు మొదలయారు, యమ్. యస్. ను బహుశ్రద్ధాయుగ గారలు సభ కరుడెంచిన ప్రముఖులలో గలరు.

యమ్. సింగారవేలు శ్రేణిగారు

మాట్లాడుచు కాంగ్రెసువారు తమ ప్రచారమును నిర్వహించుకొనుటకు ప్రభుత్వమువారి సహకారమును గల్గించుచుండెదమని, సభల జరిపెడి ప్రాథమిక స్వార్థలక్ష్యమునే అరికట్టుచున్నారనియు ప్రజల తంతకాలమువరకు ఇట్టి దుర్భర పరిస్థితులను సహించుటకు ప్రయత్నించిరి. అందుచే ప్రజలకు నై న నిద్రనుండి మేల్కొని తమపై గల బాధ్యతను గమనించి ప్రభుత్వమునకును, తదాశ్రయాలకును తగిన పాతము తెప్పవలెనని బట్టిరి. మరియు కాంగ్రెసువారు కాంగ్రెసు నాయకుల జస్తిను పక్షమునందు గల్గించుచున్న ప్రతిబంధకములను జూచిన ఎట్టివారికైనను అపమానము గలుగుననిరి. సభవెంట సభ నుమారు వదిలవలెననియు కోరము లేక పోవుటచే నిలవబడినవి. జస్తిను పక్షమునందు సభకు రాజకీయపోవుటకు శరీర అస్వస్థతగాని వేరొక కారణముగాని గాదు. కాంగ్రెసును కరుడెంచి సభాభవనమందు ప్రవేశించక ప్రక్కగదులలో మోసగాండవలె దాగిరి. (అపమానము అనుకేటల నవ్వు) కాంగ్రెసుపక్ష సభ్యులును, అధ్యక్షులు నకు సామి వెంకటాచలం శ్రేణిగారింతవరకు ఒక్కసభకైనను హాజరు గాకుండలేదు. వారు కాంగ్రెసును సభా వ్యవహారముల నిర్వహించెడి విధమును విడిచిపెట్టి వారికిని విధిమును గలుగకమానదు. ఇట్టి ప్రతిభాకాలు రెలిగిరి అధ్యక్షులకు ఎన్నుకొనబడుట అశ్వివసనము ప్రజలవోటులచే ఎన్నుకొనబడి, ప్రజాసేనకై కాంగ్రెసును ప్రవేశించిన కాంగ్రెసు అధ్యక్షులను తమ ధర్మమును నిర్వహించునంత నిరోధించుచున్న జస్తిను పక్షమువారి యుక్తులను పొరు తంతకాలము భరింతురని ప్రయత్నించిరి. కాంగ్రెసువారు కమిషనరుగారు పాక్షికభావమును వహించి కాంగ్రెసు పక్షమునకు నిరోధములుగల్గించుట అనేక దృష్టాంతములను విశదమాయెననిరి. కాంగ్రెసువారు ప్రజలకోరకై పడుచున్న బాధల నెల్లగమనించి న్యాయపక్షమును కాంగ్రెసు పక్షమును బలపరచుట ప్రజల ప్రధానధర్మమని బట్టిరి. శ్రీనివాసయ్యంగారు త్యాగమును, దేశభక్తిని, సమన్వయమును గల్గించి అట్టి నిష్కల్యముని బ్రాహ్మణుడై నంతమాత్రమున దూషించుట యశ్రమమని బట్టిరి. ఇది వరకు కాంగ్రెసులో పనిచేసిన బ్రాహ్మణేతరులు దేశమందలి క్షిప్రపరిస్థితులను గమనించి కాంగ్రెసునకు తోడ్పడవలెనని కడకు తలుపులుగ నుండుటయైన న్యాయమును ని నుడి విరి. కాంగ్రెసుపక్షము బ్రాహ్మణుల యధీనమయ్యెనని తలంచిన వో బ్రాహ్మణేతర నాయకులు కాంగ్రెసునకు కాధిపత్యము వహించి కాంగ్రెసువ్యవహారముల చక్కచెట్టుట కాలంకమేమి గలదు? రాయపేట ఎన్నికల తగాదాలో కమిషనరు ప్రవర్తించిన విధమును జూచిన కమిషనరు పాక్షికభావమును గల కాడెరి స్పష్టముగ రుజువగుచున్నదనిరి.

శ్రీ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు

మాట్లాడుచు డా. పి. వరదరాజులు నాయకులు, వి. చక్రయ్య శ్రేణిగారలు తమపై మోపెడి అపనిందలను ఖండించుచు వారికి తగు సమాధానము లొసంగిరి. బ్రాహ్మణేతరుల వీకాభిప్రాయమువైననే తమ తమిళనాడు రాష్ట్రీయసభ కధ్యక్షత వహించిరనియు నాటినుండియు వరులు నిర్వహించబడుటలో

లోపము గలగలేదనియు బట్టిరి. హిందూదేవాదాయముల బిల్లు విషయములో ఈ సమస్యను పాక్షికసమస్యగ జేయలేదనియు అందుచే బ్రాహ్మణప్రాతినిధ్యమును బుగ్గుట అసమంజసమనియు బట్టిరి. తమిళనాడునుండి కాసనసభకు నియమింపబడిన అధ్యక్షులలో అధికసంఖ్యాకులు బ్రాహ్మణేతరులు. చెన్నపురికి ఇరువురు ఆంగ్లములు, ఒక కన్నడదేశీయులు అధ్యక్షులుగ నియమింపబడుటచేత తమిళదేశీయుని ఒకరిని నియమింపవలెనను ఉద్దేశముతో 211 మి మాళిమణిపిల్లెను ఎన్నుకొనిరనియు విరుదులకై ప్రయత్నింపరాదుగానివిరుదులు గలవారినికేర్పకొనరాదని కాంగ్రెసుతీర్మాన మేమియు లేదనియు, అందుచే వారు నియమింపబడిరనియు, తిరిగి వారనాలోగ్యముగ నుండుట కలన సి. యస్. గోవిందరాజులు మొదలయారుగారు నియమింపబడిరనియు బట్టిరి. గురుకులకాదావిషయములో శ్రీనివాసయ్యంగారు న్యాయముగ ప్రవర్తించిరని డాక్టరు నాయుడుగారే యొక మారు ప్రశంసించియుండిరి. తిరిగి వారే నేడు అపవాదుల మోపుట వారి పవలనుసాధింపలేదనియుచున్నదని బట్టిరి. తాము గయాకాంగ్రెసులో స్వరాజ్యపక్ష కార్యక్రమము కంటే తీవ్రముగ కార్యక్రమముండవలెననియు కాంగ్రెసువారు కాసనసభల వశపరచుకొని స్థానముల భారీకేసి ప్రతిష్టంభము గావించవలయునని బట్టియుంటిమనియు నేటికిని అట్టి తీవ్రాభిప్రాయములే గలిగియున్నామనియు కాని దేశపరిస్థితులను ప్రజల సింసిధతను గమనించి కార్యక్రమ తీవ్రతను తగ్గింపవలసివచ్చెనని బట్టిరి. తాము కాంగ్రెసు అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడుట వలన వరదరాజులు నాయకుగారికి కన్నెర నాయకునియు నాటినుండియు తమపై ధ్వజమెత్తినదియు హిందూ దేవాదాయ బిల్లు విషయమై సదాశివయ్యర, టి. వి. వెంకటరామశాస్త్రిగారు బ్రాహ్మణులైనను పానగలు రాజాగారిని వేసేళ్ళ ముఠించియుండెదమనియు, బిల్లును ప్రతిపాటుచేసెవారిలో 22 బ్రాహ్మణేతరులును 8 బ్రాహ్మణులు మాత్రమే యనియు అందుచే బ్రాహ్మణ ప్రాతినిధ్యముని డాక్టరు నాయుడుగారు జెప్పమాటలు కేవల మసత్యములని బట్టిరి. నిజమేమన, వరదరాజులు నాయకుగారు జస్తినుపక్షములో అంగజేయవలెనని జూచుచున్నారని బట్టిరి. కావున కేవలము ఆకాథంబులును బూటకభద్రగుదారు లగు వరదరాజులు నాయకులు, రామసామి నాయకరు, చక్రయ్య శ్రేణిగారు జెప్పెడి మాటలను నమ్మి మోసపోక నిజానిజములను బరీక్షింపవలయుననిరి. ఇట్టివారికి ఈశ్వరుడు సమబుద్ధి నొసంగవలయునని మాత్రమే ప్రార్థించుచున్నామనిరి.

టి. కె. పావలరు

గారు మాట్లాడుచు శ్రీనివాసయ్యంగారిపేరు నుచ్చరించుటకై నను అర్హులుగాని వరదరాజులు నాయకు ప్రభుత్వము అయ్యంగారిపై మోపెడినియు దేశీయులకు బ్రాహ్మణేతరుల కపమానకరమనిరి. వరదరాజులు నాయకు మొదలవారిని తీవ్రపక్షిచ్చినది శ్రీనివాసయ్యంగారినియే బట్టిరి. తిలకు స్వరాజ్యనిధిలో ధనమున్నంతవరకు కాంగ్రెసు అధ్యక్షులపదవి సద్వినియోగించుట, అది సూచ్యములతోడనే కాంగ్రెసుపక్షము నుండి తొలగిరనియు, ముద్రసిద్ధ బ్రాహ్మణేతర నాయకు లగు టి. వి. కళ్యాణగుండం మొదలయారుగారు తమిళనాటికి అధ్యక్షత వహించుట కిష్టములేక, వరదరాజులు నాయకుగారు శ్రీనివాసయ్యంగారిని అధ్యక్షులుగ నుండగోరిరనియు అట్టివారా బ్రాహ్మణేతర నాయకులని బట్టిరి. పిదప ఉపన్యాసములు రామసామి నాయకరు, వరదరాజులు నాయకుగారు "కపటకృత్యము"లను చేసేసె అట్టివారు బ్రాహ్మణేతర నాయకులని ఎన్నటికిని ప్రజలు భావించరాదనియు, వారుకేసిన అకృత్యములను రుజువుపరచుటకు తాము సంసిద్ధముగన్నామనియు బట్టిరి. డాక్టరు నాయకుగారి బూటకములయే నెల్లడిగా వింప సమకట్టితిమని నుడువుచు ప్రసంగమును ముగించిరి. పిదప సభ ముగింపబడెను.

ఆంధ్ర హోరాలు

(ఆంధ్రవిద్యార్థి సంఘపత్రిక)

మైత్రీకయ్యగారు ఆంధ్రబహుసంఘి (సంపుటము 2, సంఘిక) వ్యాసములు మున్నగువానిని పంపగోరువారు ఆంధ్రబహుసంఘి పదునైవ తేదీలో గాత్రుండించిన నామాకు చేరునట్లు పంపగోరెదము.

తేకుమళ్ల నారాయణరావు,

ఆంధ్ర హోరాలు సంపాదకుడు.

రెవి. ఈశ్వరదాసులాపిడి, చెన్నపురి.

నవంబరు 8 వ తేదీ వోటరులు మరువరాని అంశములు

జస్తినుపక్షపు ఆరువత్సరములు అకార్యకరణములు రాయపురము మన్నారసామికోవిల ఆవరణమందు నిన్నటిసాయంత్రము మరియొకసభ జరిగెను. ప్రజల పరిమితముగ సభ కరుడెంచిరి. శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు సభలోని కరుడెంచునపుడు సభ్యులు జయజయఘోషములు గావించిరి.

పి. మాణిక్యంపిల్లగారు అధ్యక్షత వహించి మాట్లాడుచు కాంగ్రెసు అధ్యక్షులచే రాగల కాసనసభల ఎన్నికలలో ఎన్నుకొనవలసినదిగ సభ్యులను గోరిరి.

అబ్దుల్ ఖరీం సాహేబుగారు మాట్లాడుచు చెన్నపురి యందొప్పును పరస్పరము పోరాడుచున్న కాంగ్రెసు జస్తిను పక్షములలో కాంగ్రెసుపక్షము అభిభారతదేశీయమహాసభ యానతిని తలచుచున్నదియు, జస్తినుపక్షమునకు ప్రభుత్వమే గురుసానముననియు బట్టిరి. కాంగ్రెసు స్వార్థమును త్యజించి దేశసేవగావించుచున్నదనియు జస్తినుపక్షము స్వలాభమునకై పాటుబడుచున్నదిగావున దేశసేవమును స్వరాజ్యమును నాశించిన కాంగ్రెసు అధ్యక్షులకే వోటుజేయుడని బట్టిరి.

"జస్తిను" అకార్యములు

మంభకోణివాసులును, అసహాయాద్యమునందు పనిచేసి కారాగృహమున కంపబడిన మహాలింగశర్మగారు మాట్లాడుచు ఇదివరలో కాంగ్రెసుసభ కధ్యక్షత వహించినవారిలో శంకరనాయకు, దేవస్థి మున్నగువారు కాంగ్రెసు కధ్యక్షత నుంచి గొప్ప పు ప్రభుతో ద్యోగముల స్వీకరించినదియు, శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు ప్రభుత్వోద్యోగమునకు ధారాగతమొనర్చి కాంగ్రెసు సేవజేయుచున్నారగావున వారు ప్రభుత్వోద్యోగము నాశించి పనిజేయుచున్నారను యపవాదు కేవలమసత్యమనిరి. ప్రజలపక్షమును వహించి ప్రభుత్వముతో దైర్యముతో పోరాడు కాంగ్రెసుపక్షమును కాసనసభల కనిపిన ప్రజలకోర్కె లీడెరుగాని ప్రభుత్వము నాశ్రయించుకొని తిరుగు జస్తినుపక్షమును బలపరచిన ప్రజల హక్కులు నిరోధింపబడి కాశ్యతవానిసత్య మేర్పడుననిరి. శ్రీ పల్లి పుత్రారనందు డా. వరదరాజులు నాయకుగారు వసన్తినించు జస్తినుపక్షము బ్రాహ్మణేతరులకు ప్రభుత్వోద్యోగముల సంపాదించుటలో జయమొందెనని బట్టిరనియు, బాధానీయులు

బ్రాహ్మణ - బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణ ప్రభుత్వోద్యోగముల నాశించువరకు విదేశీయ ప్రభుత్వమునకు దాసులై వారి బూట్లు దెబ్బలకు పాలగుదరనియు, అందుచే ప్రభుత్వోద్యోగములను దేశవిపర్షించి సేవజేయువారిచే ఆపరిపవలెనని బట్టిరి. ప్రభుత్వముచే రాజాగా సృజింపబడిన పానగలు రాజాగారు లోకాత్తర పూరుషుడగు గాంధీమహాత్ముని "బూటకపు చువత్తు"డనిబట్టినిండించిరి. (అపమానము, అపమానము కేకలు) ఇట్టివలెత్రజన్ముని నిండింపగల మానసమందు దేశభక్తి అణుమాత్రమైనను ఉండగలదాయని ప్రయత్నించిరి. జస్తినుపక్షమువారు ప్రజల కొనర్చిన కష్టనష్టములను, ముఖ్యముగ ప్రజాబాహుళ్యమును బ్రాహ్మణేతరుల కొనర్చిన సుహృదకారమును వివరించి ఇట్టి దేశద్రోహిపక్షమునకా ప్రజలు వోట్ల నొసంగెదమని ప్రయత్నించిరి. ఉపసన్నులు మోచ్చించుట మొదలగు జస్తినుపక్ష అకృత్యములను వర్ణించి కాంగ్రెసుపక్షమునకే వోటుజేయుడని బట్టిరి.

డి. కొలంబై గారు

మాట్లాడుచు జస్తినుపక్షము 6 సం|| లనుంచి గావించిన దుష్కార్యముల నెల్ల వోటరులు మననమొనర్చి నవంబరు 8 వ తేదీవరకు మరువకుండవలెనని బట్టిరి. బొంబాయిరాష్ట్రమందు 1000 కలుసారారుకాములుండ చెన్నరాజధానియందు 6042 కలుసారారుకాములుండటకు గతమేమయో దుఖాణములను తగ్గించవలసినదిగ కాంగ్రెసువారుచెచ్చిన తీర్మానములను త్రోసి పుచ్చుటకు కారణమేమయో జస్తినుపక్షము వోట్లను వచ్చునపుడు ప్రయోగపరిచినదిగ గోరిరి. గవర్నరుగారి గృహవచ్చుమునకై సం|| కు 12 లక్షలరూప్యములు ఖర్చు తగ్గింపకుండుటకు హేతుకేమయో ప్రయత్నించి బట్టిరి. ఉపన్యాసమును ముగించుచు కొలంబై గారు కాంగ్రెసు ప్రబోధమును ప్రజలు మరువజనకునియు, ప్రతికక్షివారి మాయలకు లోపై దేశాభివృద్ధిమునకు తోడ్పడవలసినదియు ప్రజలను మోచ్చించిరి. అంతట సభ జయజయధ్వనములతో ముగింపబడెను.

లాహోరు అక్టోబరు 8:—పూర్వము ఓరియంటల్ ప్రాసెసుగానున్న మోర్టిస్ గులామరసూలు పురేషిగారు పరమభద్ర ముండిరి.

(ఆ. ప్రె.)

కాంగ్రెసుపక్షము: శాసనసభలు *

XXV

భారతశాసనసభ: స్వపరిపాలనము

భారతశాసనసభకు జరిగిన మొదటి ఎన్నికలో కాంగ్రెసుసభ్యులు పాల్గొనలేదని పాఠకులకు తెలిసినంతయే. శాసనసభాబహిష్కార ములు లోనుంటున్న వోటరులు పలువురు ఎన్నికలను బహిష్కరించిరి. రెండవమారు జరిగిన ఎన్నికలలో కాంగ్రెసుసభ స్వయముగ జోక్యము గలుగజేసి కొనకున్నను, స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు పోటీజేయుటకు అనుజ్ఞ నొసగెను. బహిష్కారవాదులు పలువురు దుడుటచేతను, ఎన్నికలలో పాల్గొనుటకు వారికి మనస్సాప్యక పోవుటచేతను, శాసనసభా ప్రవేశమును విధించి కాంగ్రెసుసభ్యులను లేక బోవుటచేతను, స్వరాజ్యపక్షమునకు తగినబల మేర్పడకపోయెను. అయినను తమకుగల అవకాశములను స్వరాజ్యపక్షమువారు వినియోగించి, శాసనసభలలో ప్రవేశింపగలిగిరి. స్వరాజ్యపక్షపు కట్టుదిట్టములకు లోబడి వీరు పనిజేయుచుండిరి. శాసనసభా ప్రవేశ నిషేధమును తొలగించుటయే, కాంగ్రెసుసభా పీఠికి జేసిన సహాయము. స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులకు మెజారిటీ లేకున్నను, భారతశాసనసభలోని పక్షములలోకెల్ల అధికసంఖ్యాక మగు పక్షము స్వరాజ్యపక్షమే. స్వతంత్రపక్షమువారు స్వరాజ్యపక్షసహాయము గైకొనుచుండిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారు దేశభివృద్ధికరమగు విషయముల నిమిత్తము స్వతంత్రపక్షముతో కలసి పనిచేయుచుండిరి. ప్రభుత్వమువారికి, వీరికలయిక కంటకముగనుండెను. దేశదురదృష్ట వశమున స్వరాజ్యస్వతంత్రపక్షముల కలయిక చిరకాలము కొనసాగలేదు. శాసనసభలకు వెలుపల నిరోధ వాతావరణము వ్యాపించినంతవరకు, స్వతంత్రపక్షసభ్యులు స్వరాజ్యపక్షమువారితో కలసి పనిచేయసాగిరి. కాని, వెలుపలివాతావరణము మందగించగనే, స్వతంత్రపక్షమువారి యుత్సాహము చల్లబడెను. పిమ్మట, వీరు స్వరాజ్యపక్షమునకు ప్రతికూలముగ బనిచేసి, అధికారవర్గమును బలపరుప సాగిరి. ఆసందర్భములను వివరింపకముందు, 1924 సంవత్సర ప్రారంభమున స్వపరిపాలనమును గురించి భారతశాసనసభవారు గావించిన తీర్మానమును, ఆ సభయమున జరిగిన చర్చను సూచించెము.

భారత శాసనసభా చారిత్రమునందు 1924 సంవత్సరము మిన్నయే యొప్పుచున్నది. ఫిబ్రవరి 6 వ తేదిన స్వతంత్రపక్షసభ్యులగు డి. బి. టి. రంగాచార్యులుగారు రాయల్ కమిషనును

త్వరలో నియమించి, స్వపరిపాలనసిద్ధి నిమిత్తమై సంస్కరణచట్టమును పరిశీలనలయ నని తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. రంగాచార్యులుగారి దృష్టిరాయల్ కమిషను కన్నను ముందుకు బోలేదు. క్లిట్టకోర్క్ ప్రజామోడము బడయజాలదు. అయినను ఆచార్యులువారు సభయమున గావించిన యుపన్యాసము, భావగర్భితమై యొప్పెను. మితవాద దృష్టితో వీరు ఉపన్యసించిరి. కాని, సంస్కరణములు నిరుపయోగము లని వీరు చెప్పక తప్పినది గాదు. సంస్కరణశాసనము చాల లాభకరమని తలచినవారిలో రంగాచార్యులుగారిొకరు. సంస్కరణములను వీరు అత్యుత్సాహముతో చేపట్టిరి. సంస్కరణ నిర్వహణమునందు 1921 సంవత్సరము మిన్నయే ప్రఖ్యాతి పడెనని ఆచార్యులువారు పలికిరి. ప్రజల సమ్మతితో, వారి సహాయముతో పరిపాలనమును జరుపుటయే సంస్కరణవిధానపు ముఖ్యద్దేశ్యము. ఈకోర్క్ నెరవేరెనా యని, రంగాచార్యులుగారిదిగిరి. “సంస్కరణయంత్రమును వాడకుండు, దానినిగూర్చి అభిప్రాయమొనగుటకు మా కిష్టము లేకపోయెను. మేముందుచే మనఃస్ఫూర్తిగ సంస్కరణములను మూడుసంవత్సరములపాటు నిర్వహించితిమి. ఫలితమేమయ్యెను? కేంద్రప్రభుత్వముగూర్చి గలిగిన యనుభవముబట్టి, సంస్కరణయంత్రము సంపూర్ణముగ లోపభూయిష్టమని, నిస్సంశయముగ నేను చెప్పగలను. ఈ యంత్రముక్రింద మే మేమైనను నిర్వహింప గలిగినయెడల, అయ్యది మా ఓరిమికిని, పరిశ్రమకును ఫలితము. సంస్కరణయంత్రము చాలకాలముక్రిందటనే విచ్ఛిన్నము గావలసినది. రెండుమూడు సంవత్సరములక్రిందటనే ఇంటికి బోయి యంత్రము బ్రద్దలయినది గాన దీనిని మేముపయోగింపలేమని చెప్పియుండుము. కాని మేము అటుల జేయదలంపలేదు. యంత్రముతో కలసి పనిచేయవలయు ననుతలంపుతో మాశక్తి సంతను వినియోగించితి” మని రంగాచార్యులుగారు విశదీకరించిరి.

సంస్కరణయంత్రమును మరికొంతబలముతో కొనసాగించినచో, అప్పుడే భగ్నమైయుండెడి దని ఆచార్యులవారి ప్రసంగము తేటపరచుచున్నది. మితవాదులు అతిజాగ్రూకతతో మెలగినను, ఎట్టి అనుకూలఫలము గలుగలేదు. ఇకమిద నెట్టి చర్య నవలంబింపవలయు నని, రంగాచార్యులుగారిదిగిరి. ముందుకు బోవుటకు వీలులేదు. పదినం వత్సరముల కొకమారు పరీక్ష జరుగు ననియు, ఆపరీక్షలో నెగ్గినచో ముందుకుజనుటయు, లేనిచో వెనుకకు బోవుటయు జరుగు నని సంస్కరణశాసనము ప్రతిపాదించుచున్నది. ఇంతయిగాని, స్వపరిపాలనమువంకకు తప్పక నడచిపోయెద మని తలచుట కవకాశము లేదు. ముందుకు వెనుకకు దిరుగుటయే, భారతీయుల యవస్థ. పాడినదే పాటదప్ప వేరుమార్గము లేదు. “ఇట్టివిధానముతో ఏ నాగరికదేశ మయినను సంతృప్తి చెందునా? మేము నాగరికులమా, అనాగరికులమా అని నేను గట్టిగ నడుగుచున్నాను. ఎన్నటి కయినను మేము బాధ్యతాయుతప్రభుత్వమునకు అర్హులమయినచో, సంపూర్ణస్వపరిపాలనమున కిప్పుడును అర్హులమే. మధ్యమార్గము నవలంబించుట అసంభవము. ప్రాతినిధ్యపరిష్కారపథమునందు, బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము

నకు బోవలయును. మధ్యమార్గము లేదు. అక్కడ నిక్కడ సంరక్షణపు ఏర్పాటు లుండవచ్చును. కాని అంతరంగిక విషయములకు సంబంధించినంతవరకు, సంస్కరణశాసనము సూచించిన రీతిని, పాక్షిక బాధ్యతను ఏర్పరుచుటకు సాధ్యపడదు. ... శాఖా విభజనము బట్టియే, ప్రజలవల్ల అవిశ్వాసము కలదని, గ్రహింపవచ్చును” నని రంగాచార్యులుగారు ఖండితముగ బలికిరి. బాధ్యత నిచ్చుటవలననే, బాధ్యత పెరుగునని వీరి యుద్దేశ్యము. ప్రభుత్వమువారు ప్రజలకు బాధ్యత వహించుచో, పరిపాలనము చక్కబడును. ఈవిషయమై తమ స్వీయాభిప్రాయమును మాత్రము చెలుపుట లేదనియు, ప్రజాభిప్రాయమునే తాము వ్యక్తపరచుచుంటిమనియు, బ్రాహ్మణులయినను బ్రాహ్మణేతరులయినను స్వరాజ్యమునే కోరుచున్నారనియు, తాము ప్రతిపాదించిన తీర్మానము భారతజాతీయేచ్ఛను వివరించుచున్నదనియు, ఆచార్యులువారు సహేతుకముగ నిరూపించిరి. ప్రభుత్వసభ్యులుగ నున్నవారయినను, తాత్కాలికముగ ప్రభుత్వాభిప్రాయమును తెలుపుచున్నను, వెలుపలికి రాగానే సంస్కరణవిధానమును నిరసించుచున్నాడు. అందుకు నిదర్శనముగ రంగాచార్యులుగారు సర్ సప్రూగారి అభిప్రాయము నుదాహరించిరి. సప్రూగారు ఇండియా ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకసభ్యత్వమును వీడిన పిమ్మట జెప్పిన యీక్రింద వాక్యములను పాఠకులు గమనింపవచ్చును.

“సంస్కరణయంత్రము, సంపూర్ణముగ నిరుపయోగము. మేము దీని నికమిద నిర్వహింపజాలము. రంగాచార్యులు, కేషగిరి అయ్యరుగార్ల బోలువారి యెదుట ఎంతకాలము మోకాళ్లపై నిలువబడి ప్రార్థించెదము? శాసనసభవారు ఇది కావలయుననియు, అది కావలయుననియు మొరలిడుచుందురు. కాని మాచేతులను స్వేచ్ఛగ నుపయోగింపవీలు లేదు. శాసనసభ్యుల కోర్కెలు న్యాయములని మాత్రము మాకు తెలియును.”

ఈతరుననే రాష్ట్రప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకసభ్యులును, మంత్రులునుగూడ తమ నిస్సహాయ సీతిని తెలిపి యుండిరి. సంస్కరణములనిరుపయోగమున కింతకన్నను నిదర్శన మేమి కావలయును? “భారతజాతీనిర్ణయముగూర్చి ఎట్టి సందియ ముండజాలదు. చట్టము మార్పు జేందవలయునని వారు గోరుచున్నారు. ఈచట్ట మింకను నిలిచియుండుట వారి కిష్టము లే”దని రంగాచార్యులుగారు పలుకుటయగాక, స్వదేశ సంస్థానములుగూడ స్వపరిపాలనము నాశించుచున్నవని సూచించిరి. ఐరెండు ప్రతినిధియగు ఫిట్టిగె రాట్టుగారు, ఇంగ్లీషులో కాన్ఫరెన్సులో హిందూదేశ ప్రాతినిధ్యము గూర్చి చెలిపిన యీక్రింది సంగతులు చాల ముఖ్యమయినవి.

“భారతీయునిస్థానము నాక్రమించి యోచించునెడల ఇక్కడ జేరిన భారతీయప్రతినిధులు మాతో సమానులని నేను తలంపను. ఏలనన, వారు తమ దేశమునకు నిజముగ ప్రాతినిధ్యము వహింపజాలరు. వారిని స్వతంత్రమగు హిందూదేశప్రభుత్వము పంపియుండలేదు. అందుచే వారు మిగిలిన ప్రతినిధులతో సమానులుగానేరరు. నేనే భారతీయుడనయినచో,

* XXIV వ వ్యాసము నెప్టెంబరు 29 వ తేది ప్రఖ్యాతమైనది.

దేశము వెలుపల భారతీయులపట్ల చురుకైన గజూరుకు కారణము, మనకు లభించిన స్వపరిపాలనము వారికి లభింపకుండుటయే యని గ్రహించియుండును.

స్వపరిపాలనము లభింపనంతవరకు, ఇంపీరియల్ సమావేశములలో గాని, నానారాష్ట్ర సంఘాదిప్రపంచ సమావేశములలోగాని, భారత దేశమున కీయబడుచున్న ప్రాతినిధ్యము వట్టిబూటకము దప్ప వేరుగాదు. ఇందువలన హిందూదేశ స్థానమును తగ్గితిగాంచుకున్నది. ఇంటగాని వెలుపల గాని భారతీయుల కష్టములు దొలగకున్నవి. స్వపరిపాలన మెంత ముఖ్యవసరమో దీనినిబట్టియే సులభముగ గ్రహింపవచ్చును. 1924 సంవత్సరమున హోంమెంబరుగ నున్న సర్ మాల్కం హెయిలీ గారు రంగారావులు గారితీర్మానము నెదిరించుచు, చొప్పదంట సమాధానమును జెప్పసాగిరి. స్వదేశసంస్థానములసంగతి యేమని హెయిలీగారడిగిరి. బ్రిటీషుహిందూదేశమునందు స్వపరిపాలనము స్థాపింపబడుచో, స్వదేశసంస్థానములును ఆమార్గము ననుసరించుట నిశ్చయము. కొన్ని సంస్థానములలో నిట్టి చిహ్నములు పొడగట్టుచున్నవి. ఆశ్వరూపహారాజుగారు వెనుకటి ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సునందు, యీసంగతినే వివరించుచు స్వపరిపాలనావశ్యకతను చాటిరి. యూరపియను వర్తకులు సత్వరస్వపరిపాలనము నభిలషింపరని, హెయిలీగారు భయపెట్టిరి. స్వల్పసంఖ్యాకులగు యూరపియను వర్తకులు, భారతీయులు స్వపరిపాలనము ననుభవింపగూడదనుటకన్న విచారితము వేరుండదు. రంగారావులుగారి తీర్మానము, సంస్కరణశాసనమునకు భంగకరమనియు, పీఠికకు విరుద్ధమనియు, లక్ష్యమువిషయముననే గాక అంతరముల విషయమునగూడ చట్టము ననుసరింపవలయుననియు, హెయిలీగారివాదము. కాని సంస్కరణముల పీఠికను భారతీయు లామోదింపని కారణము చేతనే, రంగారావులుగారు స్వపరిపాలనమును కోరవలసివచ్చెను. ప్రజలు సత్వరస్వపరిపాలనము గోరుటలేదని, హెయిలీగారు చెప్పట, సాహసము దప్పవేరుగాదు. హిందూమహమ్మదీయవిభేదములు తొలగువరకు స్వపరిపాలనము నొసగసాధ్యపడదను హెయిలీగారివాదము, నిరర్థకము. ఏలనన, స్వపరిపాలనమువలన గాని, హిందూమహమ్మదీయవిభేదములు సమసిపోవని, ప్రాజ్ఞులెల్ల రంగీకరించి యున్నారు. చెట్టు ముందా, విత్తు ముందా యను వితండవాదమున కంతాడదు. సంస్కరణశాసనమును మార్చకుండ, ఎంతవరకు ముందుకు బోవుటకు చీలగునో మాత్రము విచారించెదమని తుట్టతుదకు హెయిలీగారు వాగ్దానము జేసిరి. ఈవాగ్దానముప్రకారము, మడ్డిమెను కమిటీని పిమ్మట నియమించుటయు, కమిటీవారి విచారణవలన దేశమున కిసుమంతయు లాభము గలుగకుండుటయు ప్రజలెరింగిన విషయమే. కాని హెయిలీగారి వాగ్దానములు భారత శాసనసభ్యులను ఏమాత్రము సంతృప్తిపరుపలేదు. రాయల్ కమిషనును కోరుట ప్రభుత్వమువారి కిష్టముగనుండునను తలంపుతో రంగారావులుగారు తమతీర్మానమును ప్రతిపాదించియుండిరి. కాని ప్రభుత్వమువారు ఏమాత్రము సుముఖతను కనుపరుప రయిరి. రంగారావులుగారి తీర్మానమునకు స్వరాజ్యపక్షనాయకు లగు

పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు ప్రతిపాదించిన సవరణ చారిత్రప్రసిద్ధ మయినది. ఈసవరణ సంగీకరించి, భారతశాసనసభవారు తమ గౌరవమును కాపాడుకొనిరి. హెయిలీగారికి తగిన జవాబిచ్చిరి. నెహ్రూగారి సవరణ విషయమై వేరొక వ్యాసమున వ్రాసెదము.

సర్ పాత్రోగారి విజృంభణము

సర్ పాత్రోగారు జస్టిసు కేతునభలలో నుపన్యసించుట యరుదు. కాని గతసమవారమునాడు తిరువళ్ళీళ్ళలోని ఎంప్రెసునాటకశాలలో జరిగిన జస్టిసుపక్ష సభలో మామూలుప్రసంగముల ధోరణికి వీరును దిగిరి. తమపూర్వులు వీరు లనియు, తాము పిరికివారము గామనియు, బ్రాహ్మణులవలె జస్టిసుపక్షమువారు స్వార్థపరులుగారనియు, బ్రాహ్మణప్రాముఖ్యము అడుగంటవలె ననియు, మున్నగు పాటను వీరుగూడపాడిరి. తమయుద్దేశ్యము ఉద్యోగసంపాదనమని వీరంగీకరించిరి. కాని ఇది వారి స్వలాభముకొరకు గావట. వార్తాపత్రికలను వీరు కసిదీర దూషించిరి. దేశములో పరపతి లేనివారికి భూస్వాములు ను ఈ నాందారులు ను వోటుజేసెదరా యని వీరు ప్రశ్నించిరి. భూస్వాములను సామాన్యప్రజలపై ద్రవ్యట కిది ప్రయత్నము దప్ప వేరుగాదు. స్వరాజ్యపక్షము వారిపై వీరికిగల కోపమునకు మేర లేదు. వారు నలిపిననేర మేమి? ఏమియు నెరుగని అమాయకులగు జనులలో స్వరాజ్యపక్షమువారు అసంతృప్తి గలిగించిరట. పరిపాలనా విధానముపట్ల ప్రజలకు అసంతృప్తిలేదని పాత్రోగారింతకాలమునుండియు దలంచుచున్నచో, వీరు భ్రమలో మునిగియున్నారనుటకు సందియము లేదు. విద్యాధికులలోకన్న పల్లెటూరి ప్రజలలోనే అసంతృప్తి విశేషముగ వ్యాపించి యున్నదనుట నిశ్చయము. స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రజాభిప్రాయమును వ్యక్తపరచిరే గాని, వేరు గాదు. ఇంతియగాక, ప్రజల యిబ్బందులన్నియు దీరి, ప్రజేచ్ఛ సఫలము గావలయుననిన, స్వరాజ్య సంపాదనమే ముఖ్యసాధన మనియు, తక్కుంగల వరములవలన ప్రయోజన ముండదనియు, వారు బోధించిరి. స్వాతంత్ర్యప్రబోధము నేరమగుచో, స్వరాజ్యపక్షమువారు నేరస్థులేయగుదురు. త్రాగుడును తగ్గింపజాలక, ప్రజలప్రయత్నములను నిరోధించి, తుదకు తమచేతులను కట్టివైచిరిని సమాధానము జెప్పి, నిస్సహాయత జూపిన సర్ పాత్రోగారిచర్యలు, సత్వరస్వరాజ్యవశ్యకతను తెలుపకనే తెలుపుచున్నవి. పాత్రోగారు తమ యుపన్యాసమునందు స్వరాజ్యవశ్యకత నొక్కమా రయినను ఉదాహరింపకపోయిరి. ఉద్యోగవాంఛావరులకు ప్రజల స్వాతంత్ర్యముసంగతి పట్టునా? ఉప్పుపన్ను విషయమై జస్టిసుపక్షమువారి నిర్దోషిత్వమును వీరు చాటిరిగాని, నిజ మెటులున్నది? ఉప్పుపన్నును భారతశాసనసభవారు 1-4-0 నుండి రు 1 కి తగ్గించినందుకు, సింపుననుగారితో పాటు జస్టిసు మంత్రులును తదితరులును భారతశాసనసభ్యులను నిందించుట కెటుల బూనుకొనిరో, వెనుక దెలిపియుంటిమి. మీదుమిక్కిలి సర్ పానగల్ రాజుగారు, ఉప్పుపన్ను తీర్మానము రాబోవు ఎన్ని

కలలో నొక పరీక్షగ నుండుననిగూడ భయపెట్టిరి. ఉప్పు పన్ను ను రు 1-4-0 నుండి రు 2-8-0 వరకు బ్లాక్ ట్యు గారు హెచ్చుజేసినపుడు, చెన్నరాజధానిలో బాధ్యతగల యభిప్రాయము హెచ్చుదల కనుకూలముగనున్నదని మాయరుగారు భారతశాసనసభలో జెప్పిరి. బాధ్యతగల యభిప్రాయమునందు జస్టిసు మంత్రుల యభిప్రాయముగూడ చేరియున్నదాయని, సత్యమూర్తిగారడుగగ జవాబు వెలువడకపోయెను. జస్టిసుపక్షమువారు కేవలము, సాంఘికద్వేషము, సాతంత్ర్యప్రాతికూల్యము నాధారముజేసికొని, జైకివచ్చిరిగాని దేశసేవచే గాదు. అందుచే సర్ పాత్రోగారింత విజృంభించినను, స్వరాజ్యపక్షమువారి నెంత దూషించినను ప్రజలు సత్యమును గ్రహింపకబోరు. కాంగ్రెసు పక్షమువారు గోరునది ప్రజలెల్లరకు గావలసిన సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధి. జస్టిసుపక్షమువారికి గావలసినది కొలదిమందికి గావలసిన ఉద్యోగములు. వోటరులు దేనిని వాంఛించెదరో, రాబోవు ఎన్నికలలో స్పష్టముగ తెలుపవలయును.

షణ్ముఖం చెట్టిగారి జయము

కాంగ్రెసుపక్ష ప్రముఖులగు సత్యమూర్తిగారివలె, షణ్ముఖం చెట్టిగారుగూడ, ఎట్టిపోటీ లేక విజయము గాంచినందులకు సంతసించు చున్నారము. వీరు భారతశాసనసభలో స్వరాజ్యపక్ష ప్రధాని. జస్టిసుపక్షమువారు వీరికి పోటీగ నెవరిని నిలుపజాలక బోయిరి. తంజావూరు మహమ్మదీయనియోజక గణము పక్షమున, కాంగ్రెసు అభ్యర్థులగు డాక్టరు టాజుడ్దీన్ సాహెబుగారు పోటీలేకుండ ఎన్నికొనబడుట విశేషము. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు పోటీ యున్నచోటుల, వారివిజయమునకై కృషిసలుపు భారము, ప్రజలపై నిలిచియున్నది. ఎన్నికలకింకను ఒకమాసముమాత్రమే వ్యవధి గలదు. ఈస్వల్పకాలములో, తగినప్రబోధము జరుగునని విశ్వసిం చెదము. పటేలుగారు పోటీలేకుండ, భారతశాసనసభ్యులయ్యెదరని నేటివార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఇటుల సులభవిజయము బడసినవారు, తమకాలమును, తమ యావచ్ఛక్తిని సోదర కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల విజయమునకై వినియోగించుట యవసరము.

ఊరేగింపునందు దొమ్మి

34 గురు ముద్దాయిల విచారణ ప్రారంభమగుట

అలహాబాదు, ఆక్టోబరు 5:—ఉత్తరమును దొమ్మికారకులు 34 గురు మహమ్మదీయుల విచారణ ప్రారంభమైనది. 12-వ సెషియన్లకు కుట్రపత్రిక ముక్తమండలి ప్రార్థనసమయమునకింకను రెండునిమిషములున్నదనగా ఉత్తరము పోవుచుండెను. దానిపై చెప్పులను రాళ్లును పడ ప్రారంభమయ్యెను. తరువాత ఉత్తరము ప్రార్థనయగువరకు నాపబడినది. తిరుగు బయలుదేరి బజారువద్దకుపోగా అక్కడతిరిగి రాళ్లుపడుట ప్రారంభమయ్యెను. తరువాత కోట్లాటజరిగెను. ఒక హిందువుడును ఒక మహమ్మదీయుడును మృతినొందిరి. చాలమంది గాయపడిరి. విచారణజరుగుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

మెయిలు స్త్రీమర్దు

బొంబాయి, ఆక్టోబరు 5:—'నేనానా' ఓడ బొంబాయి ఉదయమున పటాలములతో దిగెను. 56 ఆఫీసర్లు, 35 స్త్రీలు, 24 పసిపిల్లలు, 25 వారంటాఫీసరు, 26 స్త్రీలు, 20 కుటుంబములు, 122 రు ఇకర ఉద్యోగులు, 58 స్త్రీలు, 68 పిల్లలదిగిరి. ఖాకరాగారు సైన్యాధికారి, (ఆ. ప్రె.)

సామ్రాజ్యసభ-చేయవలసినపని

సామ్రాజ్యమునకు సంబంధించిన విషయములు

రుగ్వీ, అక్టోబరు 5:— సామ్రాజ్యసభ ఆరువారములు జరుగును. 19 తేదీన ప్రారంభమగును. భారత, దక్షిణ ఆఫ్రికా న్యూజిలాండ్లు ప్రతినిధులతో లండను జేరిరి. ఆస్ట్రేలియా ప్రతినిధులుగూడ కొందరువచ్చిరి. కాని కొద్దిసోదాలవరకు ప్యారిసు లో బ్రాసుగారు ఆగెదరు. ఈవారము ఆఖరునగాని న్యూజిలాండ్లు ప్రధానామాత్యుడు బయలుదేరెను. కరునాత విరిఫు ఫ్రీ స్టేటు ప్రతినిధులు ఇతర డొమినియను ప్రతినిధులను గలిసి కొనెదరు.

విదేశాంగమంత్రి, డొమినియను అధిశివకముల మంత్రి వైమానికమంత్రి మరల మంత్రులు ప్రవేశమై సమావేశమయి చర్చించెదరు. న్యూజిలాండ్లు ప్రధానామాత్యుడు ముగ్గోగారు నిన్నవచ్చిరి. ఆతిథిలో వచ్చిన ప్రతినిధులు ప్రశ్నలను వేయరట. రాజ్యాంగసవరణల సేమిచేయనక్కరలేదట.

నర్తకము, సామ్రాజ్య వికయము, ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు, రాకపోకలు మున్నగుసమస్యలు న్యూజిలాండ్లుకు ముఖ్యముగ కొంత లాభించును. సంతకముగాని రాజ్యాంగ ప్రతిపత్తిగాని అలోచనలోనికి వచ్చిన ప్రతినిధులు తాము చేయగల సహాయము నొనర్చు తలంపుతో వచ్చిరి.

ఫ్రెంచి వైమానిక ప్రమాదము

బ్రిటిషు వైమానికమంత్రి సానుభూతి

రుగ్వీ, అక్టోబరు 5:— టూన్సిడ్ దగ్గర ప్రదర్శన తగల్గిడిన ఫ్రెంచివిమానమును మరల పరీక్షించిరి. చనిపోయినవారిని గుర్తించిరి.

వైమానికప్రమాదమునకు సానుభూతిని చెబుచును అందు చనిపోయినవారి బంధువులకు తాను సానుభూతినందజేయవలెనని బ్రిటిషు వైమానికమంత్రి ఫ్రెంచి వైమానిక సభ్యులను కలువలించెను.

ఎండుకంటుకొనెనో కారణము ఇంకవరకెవరికిని తెలియలేదు.

చనిపోయినవారు ఆకస్మిక మరణముపాలై రని పంచాయితీ జేసిరి.

కనములను గుర్తించుట చాల హృదయభేదముగనుండెను. అందులో చనిపోయినవారి తండ్రి నోటమాటలేకపోయెను. కనమును చూచునదికి ఆక్షోభతో ఆతనిని ఆవలకు గొంపోయిరి. త్రాళ్లనే కనములను మంటనుండి బయటికివీసిరి. ఆగురిని బైటికి ఒకనక్క వంటలలోమరికివీసెను. ఏదో ప్రేమిటచే ఆచోటయన్నవా రందరును పారిపోయిరి. ఇకదొకడే నిలబడెను.

భారతసైనికునికి ఆల్బర్టు పతకమును

బహుమతి నొసగుట

లండన్, అక్టోబరు 5:— బ్రిటిషు సేనాపతి ఆల్బర్టు ఒకరి ప్రాణమును రక్షించినందుకు 16 వ గురకాపటాలములలో పనిజేయు అయిదుకొనింగురికి సార్యభౌముడు ఆల్బర్టు పతకమును బహుమతి నొసగెను. నదిలోని కురికి ధైర్యముతో ప్రయత్నించెను.

కోభంగారిని సత్కరించుట

రుగ్వీ, అక్టోబరు 5:— కోభంగారికి బ్రిటిషు ఎంపెరు సైటుకమాండరు ఆఫ్ డి ఆర్డరు అనుభవము నిచ్చి గౌరవించిరి. వైమానికసభవారు కోభంగారికి విందిచ్చు సందర్భమున ఈ విధమును సర్ క్యామ్యూట్ హోరుగారు ప్రకటించిరి.

సామ్రాజ్యసభ జరుగనున్న సమయమున కోభంగారి వైమానికపయనము జరుగుట చాల బాగున్నదనిరి. సామ్రాజ్య నర్తకము నిమిత్తము త్వరలో పయనము సేర్పాటుచేయుట మంచిదనిరి. విస్తారము ఆసక్తిములేకుండ జేయవలెననిరి.

ఇకముందు ఇండియాకు కొన్ని గంటలలోనే పయన సేర్పడుననియు ఇండియాలో తనకు సహాయముచేసి దయతో జూచినందులకు అందరికిని పండనములను తెలియజేసిరి.

బ్రిటిషు వర్తకము

భాగ్యదయము

రుగ్వీ, అక్టోబరు 4:— బ్రిటిషు ఆర్థికవర్తక వ్యాపారమునకు భాగ్యదయముదయించుచున్నట్లును జనుకొనుచున్నారు. ఈవిషయమును సర్ ఫిలిప్ కన్లింగ్ గారు తెలియజేసిరి.

బాగున్నప్పుడు ఆగిపోయినపుడు బ్రిటిషు వర్తకము అంతరించులోపుగ తలయెత్తినది. త్వరలోనే గనులందు శనివాండు అందఱును పనిచేయుట ఎంతకాలమో పట్టదనుకొనుచున్నారు. బాగున్నప్పుడు గ్రామీణ వర్తకము. ఇది ప్రోత్సహమును గల్గించును. ఆసలు సమ్మె అంతరించినపుడు యజమానులు పనివాండు జేసికొన్న ఒడంబడికలు, బాగున్నప్పుడు ఇట్లు చాలకాలము ప్రయోజనం జేరి మరల తగాదాలు రాకుండజేయగల్గుననుచున్నారు. పారిశ్రామికకాంతిని పెంపొందజేయనట. అందులో తగవులను రాయబారములచేగాని పంచాయతీరూపముగ గాని పరిష్కారము చేసెదట.

ఈలోపుగ బ్రిటిషు ఎగుమతులను మరింత ఎక్కువగ సామ్రాజ్యమునకు దున్ను మార్చెట్టులను బంపుటకు ప్రయత్నించెదరట. ఇతర విదేశీప్రభుత్వములవారు సరకులను ధనమును వెచ్చించుకొన గల్గుచున్నారట. బ్రిటిషువారు ధరలను తగ్గించుచున్నారట ఉత్పత్తిజేయుటలో.

ఈసంవత్సరము బ్రిటిషు వర్తకపు తేజులను జూడ బ్రిటిషు వర్తకము అభివృద్ధిపెందినట్లు గన్పించుచున్నది. ఎన్నికవ్వములైన ఎదుర్కొని యభివృద్ధి గాంచుచున్నదరట.

బ్యాంక్ విచారణ

లండన్, అక్టోబరు 5:— నాకను ఉపయోగించుటకు ముందుగనే పరీక్షించి యుండవలసెదనని కిడ్ గారనిరి. కాని ఆసామగ్రి క్రెవుట్టుకు చాలవని తృప్తిపెందినా డిరి. 1912 లో తాను వేసినమదింపు 82510000, 1919 లో 97500,000 మొత్త మగుననిరి.

పల్లముగ నీటిలోనున్నప్పుడును క్రెవుట్టుకు 250000 ఖరీదు గల నాకను బ్యాంక్ యొక్క గొంపోవుచురా అని యడుగ అని చాలప్రమాదముతో గూడుకొన్నవనే యిది కిడ్ గారు.

మక్కరేగారి సాక్ష్యము

లండన్, అక్టోబరు 6:— గంటకు 2000 ఘనగజముల లోతు త్రవ్వకలది నాకనుగూర్చి తా మభయ మియలేదని మక్కరే గారు సాక్ష్యము నిచ్చిరి. కాని తన కంట్రాక్టు పకారము జేయవలసినదానిని నెరవేర్చినది. మెత్తటి రేగటినున్నలో నాకను క్లుప్తముగగర్ పరీక్షించిరి. బొంబాయిలో తప్పక దానిని పరీక్షించవలె నని బుకానసుగారు పట్టుబట్టిన సంగతి తనకు తెలియదనిరి. కాని తాను ఇందులో దగనని విలియం బ్రౌగారు చెప్పిరి.

క్లారండల్ ప్రభుని కొత్తపదవి

లండన్, అక్టోబరు 5:— క్లారండల్ ప్రభువు బ్రిటిషు బ్రాడ్ కాస్టింగు కమిషను అధ్యక్షులుగా నియమింపబడిరి. త్వరలోనే ప్రాతయోగ్యము నితడు మానుకొనును.

పడమటి ఆఫ్రికావర్తకము

వాషింగ్టన్, అక్టోబరు 2:— విదేశాకలలో రానిప్పుటకంటె అమెరికను నాకలలోనే పడమటిఆఫ్రికానుండి వచ్చుకోకో మున్నగువాటిని తెప్పించుటకు వ్యవసాయకాఖవారు పడమటి ఆఫ్రికా కేగెరట. నిపుణులు దక్షిణఆఫ్రికా ఓరియంటుకుగూడ బోవుచున్నారట.

ప్రత్తిపరిశ్రమ-వారమునకు 24 గంటలు

పనిచేయుట

లండన్, అక్టోబరు 5:— వారమునకు 24 గంటలు పనిచేయుటకు ఒప్పకొనిరి.

ప్రాంసుకు ఆఫ్ఘన్ మంత్రి

ప్యారిస్, అక్టోబరు 5:— విజయను ఆసరు కిరుదమును ప్రాంసులోనున్న లండన్ మంత్రి కిచ్చిరి.

త్వరలో వచ్చుచున్నది!!

వెంట్రిరోడియోలో కలిసి కింగుకార్న

వార్త వచ్చుచున్నది

పాశ్చాత్యదేశముననున్న వాటిలో గొప్ప ప్రసిద్ధుడనిగది ప్రారంభ దినమును గమనింపుడు

వెగరకసభ

అందరికిని భయము

రుగ్వీ, అక్టోబరు 5:— చాంబర్లెనుగారు ముస్సోరినీ, బ్రియండుగార్లతో మాటలాడుటను జూచి యూరపులో కాంతి సావనపరిస్థితులు పనిచేయుచున్నవని వార్తాపత్రికలు చెబుచున్నవి. బ్రియండు, మైస్కో సభకు అందరును అనుమలముగ నే నున్నారు. ఇందునిమిత్తమే చాంబర్లెనుగారు ముస్సోరినీతో ప్రతియెత్తు నెత్తిరనుకొనుట తప్ప అనుచున్నది.

మైముస్ పత్రిక

వెగరకసభకును, థోయిరిసభ కేంతమాత్రము సంబంధములేదనిరి. జర్మనీ ప్రాంసు విదేశాంగమంత్రులు సమావేశముగాకన్నను, ముస్సోరినీ, చాంబర్లెనుగార్లు కలిసికొనితీరెదరు. మనమందరము ఇంగ్లండు ప్రాంసు విధానములనుగూర్చి పారభదుచున్నారము. చాంబర్లెనుగారికి థోకోలు సమావేశము జరుగునని తెలియను. దీనికి కారణము లోకకోర్కొనభయో యనిరి. జర్మనీ జాతిసమితిలో జేరటం ఇంకొకకారణ ముగా చెబుచున్నది.

యార్కుమైరు పోస్టు పత్రిక

ఇట్లు వాకొనుచున్నది:— ఇదివరకు ఇద్దరు రాజ్యాంగ వేత్తలు సమావేశమైరన్నమాత్రాన. ఎవరికో మాడవదానికి నాకేసమే యనువాదము ఈకాలములో అంతరించినది.

మాంఛెస్టరు గార్డియన్ పత్రిక

ఇట్లు వాయుచున్నది:— బ్రియండు మైస్కో గార్ల సమావేశము జరిగెను. జాతీయసమాకారము నిమిత్తము యుద్ధము చేగల్గినదురభిప్రాయములను తొలగించుటకును మంచియేర్పాటుల నాలోచించిరి. ఇంకను గ్రేట్ బ్రిటను కొంత అసహనముతో పనిచేయునని అనుకొనువారున్నారు. ప్రాతపక్షము ఇంతలో అంతరించునని గావు యూరపు జాతులు ఎక్కువ వికృతక ప్రావలాదుచున్నవని కష్టములేకుండ తెలియుచున్నది.

తంజీరు విషయము

(ఆంధ్రపత్రికకు ప్రత్యేకతంత్ర)

లండన్, అక్టోబరు 6:— స్పెయిను న్యాయమును తన కోర్కెలను సాధించజాలకున్నచో, తన వ్యవహారము పుష్టముగ పరిష్కారమగునట్లు ఒక విధానమును చెబువకమానదు. దీనివలన కొంత అలజడి బయలుదేరెను.

అంతర్జాతీయ రాజకీయ రంగమునకు తంజీరు విషయమును తెచ్చిన దానికి స్పెయిను తన యభిప్రాయమును మార్పుకొనలేదని పత్రికలు చెబుచున్నయిది. ప్రధానామాత్యునికి ఈ సమస్యయే చాల ముఖ్యమైనది. దృష్టి అంతయు దాని మీదనే యున్నది. ఆపాయము రావచ్చునని నూచించుచున్నారు. దాని ప్రస్తుతప్రతిపత్తి యన్నచో మరాకోలో స్పెయిను ప్రదేశమునకు కాంతిపదమన్నమాట. కాని సరిఅయినకాలమువరకు వేచియుండి అపుడే స్పెయిను హక్కువిషయమే ప్రస్తావించెదరట. అన్నివిధముల తిరుగుబాట్లకు ఆకరమైన ఈ అంతర్జాతీయ ప్రదేశముమీద దృష్టిసంతకు కేంద్రీకరణము జేయ కాలమువచ్చెనట.

నోటీసు

ఇన్నాలు వెంటు కంచర్ల కృష్ణారావుగారి తాలూకు ఎమ్. సి. నెం 3573 నెంబరు గల (Buick Motor car) బీక్ 3 సిలండర్ల మోటారుకారు తాకట్టుదారు మోటారుమెరి వెంకట సుబ్బారావు గారి యనుజ్ఞప్రకారం 10 అక్టోబరు 1926 తేదీన పగలు 4 గంటలకు బందరు మినర్వా హాలులో ఈ దిగువవారివలన వేలాంవేయబడును.

పాటపరతులు

పాటకాలముందు పాటదారు రు 50/ ఏబది రూపాయలు ధరావతు కట్టవలెను.

వేలాంపాట కొట్టివేసిన వెంటనే సదరు హెచ్చుపాటదారుడు మొత్తములో నాలుగవంతు సొమ్ము చెల్లించవలయును. నియమితకాలములో మిగతాపైకము చెల్లించని పక్షమున, సదరు ధరావతు సొమ్ము వాపసు యివ్వకయే అతని జవాబుదారి మీద తిరిగి వేలాంవేసి లాభమువచ్చిన పాటదారుకు నిమిత్తం లేకుండా నష్టము కలిగిన పాటదారువలనరాబట్టు కొనడ మగును.

బందరు. పల్లంపాటి శేషావతారం. 1-10-26

శాసనసభలు: నామినేషనులు

స్వరాజ్యపక్షవిజయప్రారంభము

అ. భా. కాంగ్రెసుసంఘ కాన్వేషణ ప్రకటనము
ఇరవైవ శేషములు

మద్రాసు, అక్టో 5:— అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ కాన్వేషణ ప్రకటనము 1. రంగస్వామి అయ్యంగారు పత్రికల కీర్తిమణి ప్రకటనమును బంపిరి:—

చెన్నై రాజధానియందు అసెంబ్లీకి రాష్ట్రీయ శాసనసభకు గావించబడిన నామినేషనుల ఫలితముకాడ రాష్ట్రీయ నందు కాంగ్రెసు కనుకూలముగ నెంత వ్యాపకముగలదో గా నిచ్చుచున్నది. నామినేషనుల ప్రతికూల వచ్చిన పిదప అసలు ఫలితము లెట్లుండునో భవిష్యత్తుజేషుటకు కష్టముగనుండుదు. స్వరాజ్యపక్ష నాయకులతో శోకరస సత్కమార్గియగు పోటీలేకుండనే విశ్వవిద్యాలయ స్థానమున కెన్నుకొనబడిన ఇందులకు దేశములయందు ఆయనపక్షమునను కాంగ్రెసుపక్షము నను అందరును సంతోషింపవచ్చును.

అసెంబ్లీలో స్వరాజ్యపక్ష నేతగ నున్న మజ్జులంబెట్టి గారుగూడ పోటీలేకుండ నెన్నుకొనబడిరి. నామినేషనుల వరి కిలనయై అసలుపట్టిక ప్రయోగించుటకు మరెవరియైన స్వరాజ్య పక్ష నాయకులగూడ పోటీలేకుండ నెన్నుకొన బడవచ్చును. ఇతరఅభ్యర్థుల విషయమునగూడ పోటీ అంతర్గతముగ ముండ బోదు. ఇంకను తంజావూరునుండి డాక్టరుతాజుడీను (స్వరాజ్య పక్షము) పోటీలేకుండ వచ్చినందులకు సంతోషింపవలసియున్నది. జస్టిసుపక్షమునకు మూలబలముగనున్న తిరుచినాపల్లిజిల్లా లో కాంగ్రెసుఅభ్యర్థులు యెన్నుకొనబడుటయు జస్టిసుప్రతి కూలు రొకరికి పోటీలేకుండుటయుకూడ ఈరాష్ట్రీయ ప్రజలనునగునం దెట్టి మార్పుగలిగియు నూచ్యముగనున్నది.

విశ్వనాథదాసుగారు

ఉత్పల్ల కాంగ్రెసుసంఘముచే గంజాముకు నూ చిం పబడిన అభ్యర్థియగు విశ్వనాథదాసుగారు ఇండిపెండెంటుగ తమ యభ్యర్థిత్యమును ప్రకటించిరియందు కాంగ్రెసు అభ్యర్థి గా దనియు అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి డెబ్బురు న్నారు.

సత్యమూర్తిగారు

సంయుక్త రాష్ట్రములలోను పంజాబులోను కాంగ్రెసు ప్రచారమును జేయుటకుగాను బొంబాయి మీదుగా లక్నో బోవుటకు యస్. సత్యమూర్తిగారు చెన్నై పురినుండి 6 వ తేదీ రాత్రి బయలుదేరిపోయిరి.

ప్రచారకార్యక్రమము

లక్నో, అక్టో 5:—యస్. సత్యమూర్తిగారు కాశీ లో 8 వ తేదీ ప్రారంభించి ఉత్తర దేశమున సం రాష్ట్రీయ లందు ప్రచారమును ప్రారంభించెదరు. వారు లక్నోలో 9 వ తేదీయు, కాన్పూరులో 10, అగ్రా 11, అలిగరు 12, బారీ 13, మీరట్టు 14 తేదీలం దుపర్యవించెదరు. అంతట వారు పం జాబులో ప్రచారముజేయుటకు మోహనలాలు పక్షిన్ గారితో బయలు దేరెదరు.

బీహారు, ఒరిస్సా ఎన్నికలు

పాట్నా, అక్టో 5:—రానున్న రాష్ట్రీయ శాసనసభకు యెన్నికలను బీహారు ఒరిస్సా ప్రభుత్వమువారి క్రింది తేదీలను నిర్ణయించినటులు దెలియుచున్నది. (1) అక్టో 28 కలివార ము, నియోజకవర్గములకు యెన్నుకొనవలసినదిగ ప్రకటనము (2) నవంబరు 1 సోమవారము, నామినేషనులు (3) వరికిలన ము, నవంబరు 2, 3 తేదీలు (4) నవంబరు 28, 30 తేదీలలో యెన్నికలు.

అలహాబాదు, అక్టో 5:—ముజఫ్ఫరునగరు విశేషగ యొకరిట్లు లెంతింపుచున్నారు:—సం రా. జమిందారుల సంఘ కార్యనిర్వాహకులు శాసనసభకు అగ్రానుండి రాయసా హెబు మున్నీ అంబా ప్రసాదుగారి అభ్యర్థిత్యమును బలపరప ిరా ంచిరి.

వి. జే. పటేలుగారు

అహమ్మదాబాదు, అక్టో 5:—వి. జే. పటేలు గారు నిన్న యిక్కడికివచ్చిరి. చాలమంది పురప్రముఖులు అన్నిరాజకీయపక్షములవారును వారి అసెంబ్లీ అభ్యర్థిత్యపు నామినేషను నుపపాదించిబలచిరి. ఇంతవరకు వారికి పోటీ

అభ్యర్థి యొక్కరునులేరు. ఇంక నెవ్వరునుండజాలరు. పటేలు గారు అసెంబ్లీకి పోటీలేకుండనే యెన్నుకొనబడుదురనియే చెప్పవచ్చును.

పటేలుగారికి కైత్యముజేయుటవలన అహమ్మదాబాదు నుండి ఒక వారమురోజులు కదలలేకుండురు.

ఫిల్లీలో కాంగ్రెసు ఎన్నికలప్రచారము

ఫిల్లీ, అక్టో 5:—నిన్న సాయంత్ర విచట కాంగ్రెసు యెన్నికలప్రచారము ప్రారంభింపబడెను. కీర్త్యుగార్లున్న లో బహిరంగసభ జరుపబడెను. కాంగ్రెసు అభ్యర్థి అసఫ్ ఆలీగారు మాట్లాడుచు దేశముయొక్క స్వాతంత్ర్యోద్యమమున కై మహాత్మాగారుజేసిన వాయకు లిపుకు తరస్పరాభిరంసన ము న కు ి గు ట చాల విచారకరమని యు, ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వము గానలే న ను నా యి కు తె ప్రజాస్వామ్య ప్రధాన ధర్మమును విడిచి భాకతక్షయ మహా సభ నిర్ణయములకు ప్రతికూలముగ పోవుచుండిరియను తెప్పి. నాయకులట్లు విశేషముల పాలగుచున్నపుడు కష్టములనుబట్టిగాక ధర్మములనే యనుసరించి నాయకులందరకును తస్మియగు కాంగ్రెసు ఉత్తరపును పాలించి విదేశీయతతో నుండుట యుక్తమని వారు దలంచిరి.

ఆయన అంతట తన యిష్టకార్యవిధానమును దెబ్బచు శాసనసభలు బాధ్యతతో కనిపెట్టి యుండవలెననియు, సైన్య ము, నాకాకాఖలు భారతీయుల స్వాధీనమున నుండవలెననియు ప్రభుత్వమునం దన్ని కాఖయంతును సంపూర్ణ బాధ్యత యుం డవలె ననియు తెప్పిరి.

అలా శంకరలాలుగారు స్వయంపక్షాదుమునందు నమ్మ కము గలదనియు బ్రిటిషు పార్లమెంటునందుగాని, రాయలు కమిషనులందుగాని నమ్మకములేదనియు తెప్పిరి. కాంగ్రెసుపక్ష టియే మతములతో సంబంధములేని సంస్థగ నున్నది. అయ్యది 41 సంవత్సరముల నుండియు భారతదేశ స్వాతంత్ర్యమునకు పోరాడుచుండెను. అంతట ఆయనకొందరు హిందూమహమ్మదీ యనాయకులచేతలనుగూర్చి చెప్పిరి. పంజాబురక్తము యింకను చేరులనుండి యెండకముందే ఆ సర్మైతలు ఓడ్యయరుకు హిందూమహాసభ అభ్యర్థుడు రాజా నరేంద్రనాథుగారు సన్మా నపత్రము నొసంగిరిని చెప్పిరి.

కాంగ్రెసుకు మతములతో నట్టిసంబంధము లేకున్నను అన్నిమతముల హక్కును రక్షించుచున్నది. భారతీయులందరు అందుజేరి ఆఅభ్యర్థికి వోటుజేయవలెనని వారు కోరిరి.

(అ. వె.)

అలహాబాదు, అక్టో 5:— ఫరూకాబాదులో పారిశ్రామికసంఘ మొకటి స్థాపింపబడెను.

* * *

ఇతర జిల్లాల అభ్యర్థులు

భారత శాసనసభకు, మదరాసు శాసనసభకు 4 వ తేదీన వివిధజిల్లాలనుండి నియమించబడిన అభ్యర్థుల పేర్లు 5 వ తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కొన్ని ప్రకటింప బడినవి. ఆంధ్రదేశములో నితర జిల్లాలయందు అభ్యర్థులుగ యాదినవ పేర్లొనబడినవారు నియ మింపబడిరి.

విశాఖపట్నం (నగరం)

వసంతరావు బుచ్చిసుందరరావుగారు బి. ఎ. డి. ఎల్. కాంగ్రెసు (బాహ్యులు) మునిసిపలు తాలూకాలో పభ్యులు. ఎ. వి. భానోజీరావుగారు (బాహ్యు)కేతరులు ప్రస్తుత శాసనసభ్యులు.

జిల్లా మొత్తముపై అభ్యర్థులు విశాఖపట్నం

2. స్థానములు:— రా. బి. సి. వి. ఎస్. నరసింహరా జుగారు బి. ఎ. డి. ఎల్. కాంగ్రెసు ప్రస్తుత శాసనసభ్యులు. పి. సి. వెంకటపతిరాజుగారు బి. ఎ. (కాంగ్రెసు)ప్రస్తు త సభ్యులు జిల్లాలో అభ్యర్థులు. రాజా రామకృష్ణ రంగరావు బహదూరువారు, కిల్లం పూడి జమిందారు. భూపతిరాజు సీతారామరాజుగారు, బాగ్లిపర.

అనంతపురం

2. స్థానములు, సి. పి. ఓరిగెడిగారు బి. ఎ. డి. ఎల్. కాంగ్రెసు జిల్లాలో ఉపాధ్యక్షులు. చీమలనాగుపల్లి నారాయణరెడ్డిగారు భూస్వాములు కడ్డరు ప్రచారకులు (కాంగ్రెసు) డి. బి. కేశవప్రసాదు పి. బి. ఇ. ప్రస్తుత సభ్యులు.

గార్లనిన్న రామేశ్వరరావుగారు, వకీలు ప్రస్తుత సభ్యు లు. టి. నారాయణరెడ్డిగారు.

బళ్లారి

2. స్థానములు: పి. శివరావుగారు బి. ఎ. డి. ఎల్. కాం గ్రెసుప్రస్తుతసభ్యులు 1914 నుండి శాసనసభ్యులుగ నున్నారు ఎ రంగనాథమదల్యారు బి ఎ డి ఎల్ ప్రస్తుత శాసన సభ్యులు.

డి. జి.ఎం. గోపాలస్వామి మదల్యారు బి. ఎ. డి. ఎల్. కానుల రంగప్పగారు, స్తీడరు. సొంత నిన్నప్పగారు వ క్తులు.

కడప

2-స్థానములు: క కోటిరెడ్డిగారు బి. ఎ. డి. ఎల్. (కాంగ్రెసు) ప్రస్తుతశాసన సభ్యులు, బారిపర్తి ఆర్కాటు తరతురామరావుగారు (కాంగ్రెసు) స్తీడరు రా. బి. టి ఎం వరశింకోచార్లుగారు, వకీలుప్రస్తుత సభ్యులు జిల్లాలో అభ్యర్థులు టి. నరసరెడ్డిగారు వకీలు

విదంబరెడ్డిగారు

గుంటూరు

3 స్థానములు:—పి. అంజనేయరావుగారు వకీలు (కాం గ్రెసు) ప్రస్తుతశాసనసభ్యులు తెనాలి. శంకరామరెడ్డిగారు (కాంగ్రెసు) ఒంగోలుతాలూకా. పి. బి. డి. సి. ఎలిరాజులు నాయకులగారు, ప్రస్తుత శాసనసభ్యులు.

కె. కుప్పస్వామినాయుడుగారు ప్రస్తుత కా. స. ముప్పారెడ్డిగారు. వత్సనారాయణ చౌదరిగారు, జి. సింహాచలం గారు. జిల్లాలో ఉపాధ్యక్షులు.

ఎస్. రామస్వామి గుప్తాగారు వైఖ్యులు.

కర్నూలు

2 స్థానములు:—జి. వారిసర్వోత్తమరావుగారు ఎం. ఎ. (కాంగ్రెసు) అ. భా. కాంగ్రెసు సభ్యులు. ముద్రసిద్ధ కాంగ్రె సు ప్రచారకులు.

కె. శరత్రెడ్డిగారు, కంభం. ప్రస్తుత కా. సభ్యులు.

బి. పి. శేషరెడ్డిగారు, ప్రస్తుతశాసనసభ్యులు.

మహమ్మదీయ స్థానములు:—ఉత్తరసర్కారులు

1. స్థానము:— మహమ్మదు సయ్యదుద్దీను సాహేబు గారు, కాకినాడ.

మహబూబు ఆలీబేగ్ సాహేబుగారు బెజవాడ.

మహమ్మదు అబ్దులహాబుగారు. ప్ర. కా. సభ్యులు నిడదవోలు.

తూర్పుతీరము

1-స్థానము:— జనాబు మహమ్మదు కాబామోహిద్దీన్ సాహేబుగారు (కాంగ్రెసు) మహమ్మదు భాదరు మోహిద్దీను సాహేబుగారు, ప్ర. కా. సభ్యులు.

సి. మోహిద్దీను ఖానుగారు మదరాసు.

మహమ్మదు హుసేను గుంటూరు వ ర్తులు.

దత్తమండలము

1-స్థానము: సయ్యదుమోహిద్దీను కాదిరు బెబానిగారు (కాంగ్రెసు) కంభం. కర్నూలుజిల్లా అబ్దులు హై సాహేబుగారు. ప్ర. కా. సభ్యులు. బళ్లారి.

మధ్యజిల్లాలు

1-స్థానము. బక్సీ రు అహమ్మదుగారు ఎం. ఎ. డి. ఎల్. (కాంగ్రెసు)

పి. మహమ్మదు ఉస్మానుసాహేబుగారు వ ర్తులు నాయకులు.

భూస్వాములు-ఉత్తరజిల్లాలు I

1. స్థానము:—శ్రీరామచంద్ర మధ్దరాజ దేవుగారు కల్లికోట జమిందారు.

శ్రీ మదన మోహనసింగు దేవుగారు, ధారాకోట జమిందారు.

ఉత్తరజిల్లాలు 2

1. స్థానము:—అంకిశిడు ప్రసాదుగారు, చల్లపల్లి జమిందారు, ప్ర. కా. సభ్యులు.

మోకా శ్రీమన్నారాయణ అప్పారావు బహదూరు గారు, గొల్లపల్లి జమిందారుగారు.

భారతశాసనసభకు

ఉత్తర మదరాసు

మహమ్మదీయస్థానము. ఉమా అలీబాగారు కవి పితా పురం కాంగ్రెసు.

అబ్దులు లతీఫు ఫరూకీగారు, అబాదుహిందూ పత్రికా సంపాదకులు మదరాసు. టి. ఎస్. మహ్మద్ హుస్సేన్ సా హేబుగారు, పూర్వపు సభ్యులు.

మ. బహిరద్దీను సాహేబుగారు అనంతపురం. సయ్యదు అబ్దులఖాదరు జిల్లాను, ప్ర. కా. సభ్యులు

స్వామిస్థానవార్తలు రాయపేటపై కత్తగాదా

సర్వీయార్ల పిటిషను

పుల్లెలించి విచారణ

రాయపేట పై కత్తగాదా యందు పుల్లెలించి (ప్రధాన స్వామియూర్తి స్వామియూర్తి కె. మండరం చెట్టి, జాకన్నగారల) ఎదుట ఓ. ఏ. ఓ. కె. లక్ష్మణచెట్టిగారు దాఖలు చేసిన "సర్వీయార్ల" పిటిషను శీటి ఉదయము కోర్టువారు సమావేశమైన వెంటనే విచారింపబడెను. మధ్యాహ్నమువరకు ఇరుపక్షముల వాదన పూర్తయినది. కోర్టువారు ఫలహారాంతరము తీర్పు తెప్పలు కంగీకరించిరి.

ప్రతివాడుల తరపు పీఠికలుగా (ప్రధానమున వాదనను ప్రారంభించుచు ఈ క్షేత్రలో సర్వీయార్ల యొనంగబడుట కవసరమేలేనను యంతమును బలపరచుటకు కొన్ని తీర్పులను చదివి వినిపించిరి. కమిషనరుకు స్వామికాజ్ఞా కోర్టు ప్రధాన జడ్జికిని ఈ క్షేత్రము విచారింపబడుట జ్యూరిస్ డిక్షను లేదను నాక్షేపణపై పిటిషనరులు తమ వాదన నాధారపరచిన క్రిందికోర్టులో గూడ నిట్టి యాక్షేపణ తీసికొనబడినటుల ఋజువు చేయవలె ననిరి. క్రిందికోర్టులో చర్చించబడిన దంతయు పిటిషనరు తెంచుచున్నట్టి టు పదవికి రాజీనామా సకాలములో యొనంగరా లేదా, అభ్యర్థిగ నిలుచుట కర్తవ్య గలదా లేదా యను విషయము మాత్రమే. ఇచ్చట హైకోర్టులో మాత్రము కమిషనరు స్వామికాజ్ఞా కోర్టు ప్రధాన జడ్జి ఇరువురును జ్యూరిస్ డిక్షను లేకుండ పరిష్కారము గావించిరిని పిటిషనరు వాదించుచున్నాడు" అని బల్కుచు ఈ విషయములో స్వామియూర్తి రాయపేట జాకన్నగారల తీర్పును 1918 (1) కింగ్స్ టెంచి తీర్పును మాకెటుగారు చదివి వినిపించిరి. మాకెటుగారు తమ వాదనను ముగించుచు సర్వీయార్ల క్రింది తీర్పులపై ఒక మాత్ర ప్రయోగముగ నొనంగబడరాదనియు అట్టి తీర్పులపై హైకోర్టుకు అపీలుకు బోకులని యందుటయే పిటిషనరుల కర్తవ్యమై యుండెననియు బల్కిరి.

పిటిషనరుల తరపు వాదన

అంతట పిటిషనరు పక్షమున కె. యస్. క్రిష్ణసామి అయ్యంగారు వాదించుచు కమిషనరు, స్వామికాజ్ఞా కోర్టు ప్రధాన జడ్జి ఇరువుర సమక్షములో పిటిషనరుల అభ్యర్థిగ నిలుచుట కర్తవ్యదా లేదా యను విషయము మాత్రమే చర్చించబడెనని ప్రతివాదుల తరపు వాదనను తా మంగీకరించుచున్నామనిరి. కాని మాకెటుగారు పరిచిన తీర్పులలో నొకటైనను తమ వాదనకు సమాధానములు గావలవు. అతీర్పులం దిమిడియున్న సిద్ధాంతమునకును, ఈ కేసు విషయమునకును చాల భేదము గలదు. కమిషనరుగారు తన కధికారము లేనిదే తగాదా పరిష్కరింప బూనుటవలన అక్రమ విధానముగట్టచే అందుపై సర్వీయార్ల పిటిషను దాఖలుచేయవలసి వచ్చెననియు బల్కిరి.

క్రిష్ణసామి అయ్యంగారింకను వాదించుచు పిటిషనరు యొక్క నామినేషనుపై డివిజనువోటరు లిరువురు ఆక్షేపణ చెప్పినందున కమిషనరు అవిషయమును పరిష్కరింప బూనెననియు, అంగీయగాని ఈ విషయమును పరిష్కరింపుడని తమ కైతామే పిటిషనరులు కమిషనరును కోరియుండలేదనియు, అట్లు కమిషనరుగా రొక నిర్ణయ మొనంగినపిదప చట్టమునందలి నిబంధనల ననుసరించి స్వామికాజ్ఞా కోర్టు ప్రధాన జడ్జి సమక్షమున అపీలుచేయుట తప్పని సరియయ్యెననియు బల్కిరి.

ప్రధాన స్వామియూర్తి మాట్లాడుచు అటులగుచో కమిషనరుకు ఈ విషయమును పరిష్కరించు అధికారము లేదను విషయమై స్వామికాజ్ఞా కోర్టులో పిటిషనరులు వాదించియుండ నలసినది గాని పిటిషనరు అభ్యర్థిత్వముయొక్క అర్హతానర్హతలను గూర్చి మాత్రమే వాదించి యుండగూడదనిరి.

క్రిష్ణస్వామి అయ్యంగారు:—చట్టమునందలి నిబంధనలం కుల కవకాశము గలిగించియుండినచో అట్లు జేసియుండెదవారమే! కాని నిబంధన లట్టిచర్యను విధించుటలేదు. కమిషనరు యొక్క నిర్ణయముపై స్వామికాజ్ఞా కోర్టు ప్రధాన స్వామియూర్తియొ నిర్ణయంపలెనని నిబంధనల విధించుచున్న" వనిరి.

పిటిషనరుల స్వామివాది ఇంకను వాదించుచు "కమిషనరు నిర్ణయముపై అతని కధికారము లేదను కారణముపై హైకోర్టుకు రావలసియుండునగాని స్వామికాజ్ఞా కోర్టు ప్రధాన జడ్జి యొద్ద అపీలుజేసి యుండవలసినదిగాదు" అని మిథ్యాప్రాయ మాయని ప్రధాన స్వామియూర్తిగారిని ఆశీరి.

ప్రధాన స్వామియూర్తి:—బోను అది నాయభిప్రాయము.

జేకీలు:—కమిషనరుయొక్క తీర్పుకు సంబంధించినంత వరకు కమిషనరు ఈ విషయమును పరిష్కరింపవలసినదిగ గోరి నది పిటిషనరుగారు. వోటరుల ఆక్షేపణపై కమిషనరు పరిష్కారము గావించెను. ఇక స్వామికాజ్ఞా కోర్టు విషయమై చట్టమునందలి 4-వ నిబంధన ననుసరించి జ్యూరిస్ డిక్షను విషయము లోగాని, అర్హతానర్హతల విషయములోగాని కమిషనరు పారబడినచో స్వామికాజ్ఞా కోర్టులో అపీలుచేయుటయే సాధనము. వేరుసాధనములేదు. కోర్టుకు పిటిషనరులపక్షంక తప్పని సరియాయెనుగాని పిటిషనరుకోరి తనకైతామే చెల్లినదిగాదు. ఎటులైనను స్వామియూర్తిలకు మిమ్ముల నీవిషయములో క్రిందితీర్పు నిర్ణయించుటలేదు. మిథ్యాప్రకారము ప్రవర్తించుట కధికారముగలదనిరి.

అంతట కోర్టువారు సలహాములకై లేచిరి. తీర్పు ఫలహారాంతరము తెప్పబడును.

పిటిషనును త్రొసివేయుట

పుల్లెలించి స్వామియూర్తి లి సాయంత్రము 3 1/2 గంటలకు రా. బి. ఎ. ఓ. కె. అక్షణచెట్టిగారి పెట్టిన పెన్సి యొర్రై పిటిషనునందు తీర్పుచెప్పుచు పిటిషనరు మొదట కమిషనరు ఉత్తరువుపై స్వామికాజ్ఞా కోర్టు ఫిఫ్త జడ్జి యొదుట నన్నీలు జేయుటచే వారి అధికారము నంగీకరించినదియు అందుచే నీకడెప్పుడు స్వామికాజ్ఞా కోర్టు ఫిఫ్త జడ్జి కధికారములేదని వాదించుట కధికారము లేదనియు ఇట్టి సందర్భమున మిపిటిషనును విచారింప వీలులేదనియు చెబుచు పిటిషనును త్రొసివేసిరి..

కమిషనరుపై మాండనును ఉత్తరువు నొసగుట

ప్రభుత్వమువారి యుత్తరు వకాశ్రీయము

హైకోర్టు తీర్పు

రాయపేట డివిజనునందు గత 80 వ తేదీన కార్పొరేషను పిన్నికల జరుపుటకు ప్రయత్నించి, వోటరుల హక్కుల భగ్నపరిచె ననియు మానుదినముల వ్యవధి నొసగకుండ పిన్నికల జరుపరాదని నిశ్చయింపవలెననియు గోరుచు ఇరువురు వోటరులు పెట్టుకొనిన పిటిషనునందు కమిషనరుపై నిషేధపుటు త్రువు నొసగుచు స్వామియూర్తి వి. వి. శ్రీనివాస అయ్యంగారి దినమున హైకోర్టుకుండు తీర్పుచెప్పిరి. స్వామియూర్తి 50 పుటలకు విస్తరించుచున్న, దీర్ఘము తీర్పును చదువుచు, ప్రభుత్వమువారి యుత్తరు వకాశ్రీయమైనదనియు, కమిషనరు వోటరుల హక్కులకు భంగకరముగ వర్తించెననియు నిర్ణయించిరి.

స్వామియూర్తి శ్రీనివాస అయ్యంగారి దినమున తీర్పు చెప్పుచు, ఈ దావావిషయమున నింతవరకు జరిగినవిషయములను పరిగ్రహముగ నుదాహరించెను.

నిబంధనలనుసరించి తప్ప వేరువిధముగ పిన్నికల జరుపరాదని కమిషనరుపై నుత్తరువుజేయవలసినదనియు, 6 వ నిబంధనయందు విధింపబడినరీతిని 50 దినములవ్యవధి నొసగకుండ పెట్టెంబరు 80వ తేదీని పిన్నికలు జరుపుటకు యత్నించుచుండెననియు అట్లు చేయుటకు నిషేధింపవలసినదనియు 29 వ తేదీన ఇరువురు వోటరుల పిటిషను పెట్టుకొనిరి. పిన్నికల నాపివేయుటవలన గలగు తీవ్రఫలితముల గాంచి మొదట నే నీయుత్తరువును నిరాకరించెదవాడనేకాని, ఈ పిటిషనునందు గావింపబడిన ఆక్షేపణల ప్రాముఖ్యమును, పిన్నికలను వెంటనే ఆపవలెదల గలగు తీవ్రముగ పరిశీలుట గరిష్టతను విచారించి, తాత్కాలికముగ పిన్నికల సాఫులు కు త్రువును గావించి 80 తేదీన పిటిషనును విచారింపబడు నాయదావేసెను. 80 వ తేదీననే దావాను పరిష్కరించి పైతవయెడల నాదినముననే పిన్నికల జరుపుట కవకాశ మొసగ నుద్దేశించితిని కాని ఆదినమున వాదిప్రతివాదుల వాదనలు ముగియకపోవుటచే నట్లు చేయ వీలులేకపోయెను. పెట్టెంబరు 80వ తేదీన రాయపేట డివిజనుతరపున కార్పొరేషనునకు పిన్నికలు జరుగుననియు సభాయుతుడుగ గవర్నరు 2, 3, 4 నిబంధనల (సి. యు. ఆక్టు)లోని నామినేషనులు మొదలగు కర్మకాండ జరుపనక్కరలేదని నిర్ణయించెననియు 28 తేదీన ప్రకటింపబడెను. 6వ నిబంధనలో విధింపబడినటుల పిన్నికల దినమునకు 50 దినములవ్యవధి నొసగలేదనియు, సదరు త్రువు కాశ్రీయమైనది గాదనియు పిటిషనరులవాదన.

ఈ సమయమున ప్రతివాదులు డివిషనవదలలో నొక విషయము నుదాహరింపవలసియున్నది. మ.సి. యు ఆక్టు 50 నెక్కునందు, సాధారణ పిన్నికలు పెట్టెంబరు 80 వ తేదీలోగా జరుగవలెనని కలదు. ఆక్టు నందలి చాల ఇతర నెక్కులు లండును. నిబంధనలందును వలెనే

ఈ నెక్కునందు గూడ పదములు చాల అస్పష్టముగ నున్నవి. కానమునకుండు అధికారములుగల చట్టములయందును నిబంధనలందును, వాక్యము లింతకంటె స్పష్టముగను విరళముగ నునుండకపోవుట చాల విచారకరము. దేశములో ప్రస్తుతకాసన సభలందు చట్టనిర్మాణ మతిక్రమముగ పరుగెత్తింపబడుచున్న సమయములో మందిఅనుభవజ్ఞులును, రచనాపై పుంగిల ప్రతిభా కాలర సహకారమెంత యవసరమో దీనినిబట్టి స్పష్టపడగలదు. కాని ఆ నెక్కును ఎంత అస్పష్టముగనున్నను, పెట్టెంబరు తరువాత పిన్నికలుజరుప వీలులేదని వ్యాఖ్యాన మొనర్చుట కెట్టి ఆధారమునులేదు. 6-వ నిబంధనయందు పిన్నికలకు మూడు దినములకు పూర్వము పిన్నికలు జరుగు సమయమును, ప్రముఖ అభ్యర్థులపేర్లను ప్రకటింపవలెననికలదు. ప్రస్తుత సందర్భమున 80-వ తేదీన పిన్నికలు జరుగున 28 వ తేదీన ప్రకటనమొనర్చబడెను. కనుక 50 దినములవ్యవధి లేదనువిషయము నిర్వివాదాంశము. ఈ ఆక్షేపణ కెట్టిసమాధానమునుండజాలదు. ఒక నూరు క్రమముగ అభ్యర్థులపేర్లను ప్రకటించిన పిదప తిరిగి ఆ విషయమునే ప్రకటించినపుడు మూడు దినములవ్యవధి అక్కరలేదని ప్రతివాదులవాదన ఈ వ్యాఖ్యానము నంగీకరించిన యెడల, పిన్నికలు మొదట ప్రకటింపబడినపుడుగా, మరెయొక దినమున జరుపునెడల నోటికు నొసగనక్కరలేదని అంగీకరింపవలసివచ్చును. ప్రభుత్వమువారుగాని కాసనసభవారుగాని, ఇట్టి అర్థమైనముగ, అమానుషమునపద్ధతి నుద్దేశించియుండునని నే నంగీకరింపను. కాని ప్రస్తుత పరిస్థితియను, ఒక్క అభ్యర్థియే యుండుటచేతను, 50 దినముల నోటికు లేకపోవుటవలన వోటరుల హక్కుకు నిజముగ నిది భంగము గలగు. జేయజాలదు. అందుచే కమిషనరుచర్య ఆకాశ్రీయమైన దనను, మాండలేను ఉత్తరువును నిరాకరించుటకు సిద్ధపడెదవాడనే.

వెనుకటి పిన్నికకే ఒకనూరు మార్చి మరెయొక క్రొత్త తేదీని నిర్ణయించునపుడే 2, 3, 4 నిబంధనల మినహాయించుటకు సభాయుతుడుగ గవర్నరున కధికార మొసగజేసెనుగాని, ఏడియెన్నిక సందర్భమున నైనను అట్టియు త్రువును గావించుట కధికారములేదని పిటిషనరుల వాదన పిన్నిక అనగా నామినేషనుగూడ జేరుననియు, పిటిషనరుల తరపున మరెయొక వాదన చేబడెను. కాని ఈ వ్యాఖ్యానములను నే నంగీకరింపజాలను.

నిబంధనలు 2, 3, 4 లలోని కర్మకాండను మినహాయించుట కధికారులకు విచక్షణ నొసగుటవల్ల నాతగాదా యంతయు వచ్చెను. ప్రస్తుతసందర్భమునందువలె- అభ్యర్థి అనరరీ మేజస్ట్రేటుపదవి కొసగిన రాజీనామాను చెందుదినము లాలస్యముగా అధికారు లంగీకరించినను పెక్కికలా కారణముచే నామినేషను రద్దుజేయబడినపుడు స్వామియూర్తి అత్యున్నత నిర్ణయమును గమనించి, 2-3-4 నిబంధనలను మినహాయించుటకుండ పిన్నికల జరిపి, అభ్యర్థికి పిన్నికలకు నిలుచుట క కాళ మొసగుదురని ప్రతివారును అనుకొనెడివారు. కాని అధికారులు తమ విచక్షణ నావిధముగ నుపయోగింపక పోయినను కోర్టువారి విషయమున జోక్యము కలిగించుకొనుట కధికారము గలిగింపదు. కాని పెట్టెంబరు 80 వ తేదీలోగా మాత్రమే పిన్నికల జరుపవలసియున్న దనుభ్రమములోపై ప్రభుత్వమువారు తమ విచక్షణ నావిధముగ నుపయోగించి యుండకపోవచ్చును ఏడియెట్లున్నను ప్రభుత్వమువారు 2, 3, 4 నిబంధనలను మినహాయించిరి గనుక, వోటరులకు తిరిగి నామినేషనులు గావించు సాక్కుగలదని నేనంగీకరింపజాలను.

2, 3, 4 నిబంధనలను మినహాయించునధికారముమాత్రమే ప్రభుత్వమువారికి గలదనియు 1 వ నిబంధనను మినహాయించునధికారములేదు గనుక నా నిబంధన ననుసరించి కమిషనరు నామినేషనుల నంగీకరించి తీరవలెనని పిటిషనరుల తరపున వాదించబడెను. 1వ నిబంధనయందు పిన్నికలుఅనుపదము నామినేషనులకుగూడ వర్తించుననియు నామినేషనులు యెన్నికల యందొకభావమే ననియు విరివాదన- కాని ఈ వాదనను నే నంగీకరింపజాలను.

ప్రభుత్వ ప్రకటనము కాశ్రీయముగాదని పిటిషనరుల ఆక్షేపించుటచే, కాశ్రీయమైనదేయనియు, సరియగునధికారులచే క్రమము గావించబడినదియేయనియు, ప్రతివాదులు రుజువుజేయవలసివచ్చెను. కొన్ని ప్రాసీసింగును స్వామిస్థానములం దాక్షేపింపరాదని 89 నెక్కునందు గల విషయము నిజమే. కాని, ప్రస్తుతము ప్రకటనలగూడ పై నెక్కుక్రిందకు వచ్చునను నిబంధనలను వేరిని ప్రతివాదు లుదాహరింపజాలకపోయిరి. అందుచే నీ ప్రకటన 49 వ నెక్కుప్రకారము సరియగు అధికారులచే ప్రకటనగావించింపబడలేదని నేనెంచుచున్నాను. గవర్నరు మంత్రులతో సంప్రదించి సదరు ప్రకటనను గావించెనని రుజువుజేసినయెడల నేనియాక్షేపణ కెక్కువవిలువ వొసగియుండెడివాడుగాను. కాని అట్టిఋజువు గలిపింపక పోవుటయే కాక సభాయుతుడుగ గవర్నరుగారిచే నీ ప్రకటన యునర్పబడెనని ప్రకటన గూడ చెబుటలేదు. నే నీవిషయమున ప్రతివాదితరపు స్వామివాదిని ప్రశ్నింపగా, ఎనిదెన్న ఆక్టు

78 శాసనము 1వ క్లాసు నువహించును. ప్రతిమూల యుజ్యును గరించిన విషయములకు మాత్రమే ఆ శాసనము వర్తింతును. ఆ పూర్వ ప్రతివాదులు ఒకగట్టుమాత్రము దాఖలుజేసిన జాలును. కాని ప్రస్తుత ప్రకటనా నిబంధనలు వర్తింపవుగనుక ఎలిజెన్సు అట్లు శాసన ప్రతివాదులవాదనకు తోడ్పడజాలదు.

సభాయుతుడగు గవర్నరు, తిరిగి ఎన్నికలదినమున ప్రకటించు ఈ తీర్మానము జేయవలెనని సి. ము. అట్లు 5-వ శాసనము నందు స్పష్టముగ విధింపబడినది. కాని సదరు తీర్మానము ప్రతిమూల సభాయుతుడగు గవర్నరుచే గావింపబడినట్లుగూడ లేదు. సభాయుతుడగు గవర్నరును కొకయధికార మొనగబడినపుడు (1) ఆ యధికారము మంత్రుల సభాయుతుడగు గవర్నరుచే యుపయోగించబడినది గాని (2) కాక ఆ ప్రకటనను ఆక్షేపించు పిలువ లేనది ప్రకటించుటగాని అనవసరము. అట్లుగానిచో న్యాయస్థానమున దీక్షయిచ్చి నాక్షేపణ దెచ్చుట కధికారము గలదు. ప్రభుత్వమువారు కొన్ని పరిపాలనాధికారముల సభాగౌరవము అధికారములకు వదిలివేయవచ్చును. కాని ఒకానొకవిషయమునందు, విచక్షణ నుపయోగించి నిర్ణయించుటకు సభాయుతుడగు గవర్నరునకు ప్రత్యేకముగ నధికార మొనగినపుడు యధికారము వితరణకు వదిలివేయుట క్రమముగాదు. అంతేగాక సాధ్యముగూడ గాదు. తుది కీ ప్రకటనగాని యుత్తరపుగాని ఎవరో యొకకార్యదర్శిచే గావింపబడి యుండవచ్చును. మంత్రిసారీయు త్తరపును గావింపవలెనని యెంచుటకు గూడ సాధారణముగా గాని పిం చుట లేదు. అట్టి తీర్మానములు సభాయుతుడగు గవర్నరు తీర్మానము జేసినది యెంచుట కవలె పిలువలేదు. పిటిషనరులు దాఖలుజేసిన సస్టిమెంటుల ఆఫీసులలో, స్థానిక స్వపరిపాలన మంత్రిగాని, గవర్నరుగాని ఈ యుత్తరపును భాగస్వాములు గావాలనిగూడ ఆలోచింపబడినది. ఎందుచేతనంటే వారిద్దరు ఆ దినమున మదరాసులో లేరు. ఆ దినమున ఇంజంక్షను ఆర్డరు రద్దుజేసిన తరువాత నా విషయమును కమిషనరు మంత్రిగాని గవర్నరునకు గాని చెలిపి ప్రత్యుత్తరమును దెచ్చుకొనుట కవకాశములేదు. సభాయుతుడగు గవర్నరు యుత్తరపును గావింపవలెనని నిశ్చయించుటకై నను ప్రతివాదుల సాక్షి ప్రయత్నింపలేదు.

5 వ నిబంధనయందు యెన్నికల తేదీని నిర్ణయించు విషయముననేగాక 2, 3, 4 నిబంధనలలోని కర్తృకాండను వదిలివేయుట విషయమునగూడ సభాయుతుడగు గవర్నరును కధికార మొనగబడి నను విషయమును గమనింపవలెను. కర్తృకాండను వదిలివేయు విషయమున మంత్రియు గవర్నరును స్వయముగ తమ విచక్షణ నుపయోగించుట చాల ముఖ్యము. ఇది ఇతరులకు దెలిగేటు జేయబడగల అధికారముగాదు. 42 మదరాసు ప్రాజెక్టు ప్రొవైడెంట్ ఆర్డరును, వరదరాజులనాయుడుగారు సార్వభౌమునిచ్చి చెప్పినదానాలో నీవిధముగనే తీర్పుచెప్పిరి. అందుచే, సదరు ప్రకటన యుత్తరపు క్రమముగా సభాయుతుడగు గవర్నరుచే గావింపబడినట్లు దెలుపబడలేదు గనుక నీ యుత్తరపు క్రమమైనదికాదని అభిప్రాయపడుచున్నాను. ఈ నిశ్చయమునకు వచ్చుటలో నేనంతగా విచారింపవలసినదనిలేదు. ఈ కేసులో చాల వ్యర్థమున టెక్నికలు కారణము చేసి. ఎ. ఓ. కె. లక్ష్యుణు చెట్టియారు, అభ్యర్థిత్వమునుండి తొలగింపబడిరి. సభాయుతుడగు గవర్నరు విషయమున తన విచక్షణ నుపయోగించియున్న యెడల 1, 2, 4 నిబంధనలలోని కర్తృకాండ అక్రమమేనని ఎన్నికల జరుపవలసినదని బుద్ధి పూర్వకముగ నుత్తరపు జేసి యుండదని ఆశించుటకు చాల అవకాశము గలదు.

నేనింతవరకు పిటిషనరుల వాదనల గురించి అభిప్రాయముల చెలిపితిని. వారివాదనలతో సంబంధము లేని మరికొన్ని వాదనలను ప్రతివాదులు చెలిపి ప్రస్తుత సందర్భములో మాండమను ఈ తీర్మానము గావింపరాదని వాదించిరి. వానిలో కొన్నింటిని మాత్ర ముదహరించి వాని విషయమై నానుభిప్రాయముల చెలిపెదను. ప్రస్తుత సందర్భమున వోటరులలో నెవరిహక్కులకు భంగము గలుగలేదు కనుక, నీయుత్తరపు గావించుట కవసరము లేదని వారి మొదటి వాదన. క్రొత్తగా నిర్ణయించుదినమున జరుగవలసిన యెన్నికలు నానుభిప్రాయమునకేననియు, పోటీయుండదనియు సభిప్రాయముపై నీవాదన మూఢాశయమనియున్నది. కాని 2, 3, 4 నిబంధనలను మినహాయించుచు గావించిన ప్రకటనము శాస్త్రీయమైనదిగాదని నేనెంచునెడల, క్రొత్తగా ఎన్నికనకు నిర్ణయించిన ప్రకటనముగూడ నశాస్త్రీయమైనదాననియు. కాని 2, 3, 4 నిబంధనల మినహాయించుటవలన వోటరులహక్కులకు భంగముగలిగెను. నానుభిప్రాయము గావించుట అభ్యర్థులగు నిలమట వోటరులహక్కుల క్రమప్రకటనములను అహక్కునకు భంగముగలిగెను. కమిషనరు, తన విధులకు భంగకరముగ వర్తింపలేదని ప్రతివాదుల వాదనకాని అశాస్త్రీయమున నుత్తరపు ననుసరించి కమిషనరు చర్యదీక్షుకొనుట, తనవిధులకు విరుద్ధముగ వర్తింపబడుచున్నది నానుభిప్రాయము ఏది యెట్లున్నను 6 వ నిబంధనకు విరుద్ధముగ 3 దినముల వ్యవధి నొసగకుండ యెన్నికల జరుపవలెనని తన విధులను వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించుటయే యిచ్చుననిటివనరు దానా తెచ్చిపరిహారము నందుటకు అవకాశము

గలదనిగూడ ప్రతివాదులు తరఫున వాదించబడినది. వోటరులకు ఒక్కొక్క వ్యక్తిగతముగ దావా దెచ్చుకొన్నట్లదని ప్రధాన యమూర్తి ఒకానొక దావాలో తీర్పు చెప్పెను. అంతేగాక యెన్నికలు జరిగిన తరువాత దావా దెచ్చుట వోటరులకు తన పరిహార మెట్లు గాగలదో వాకు దెలియకున్నది ఎన్నికలు జరిగిన తరువాత యెన్నికొనబడిన కొన్నిలరుపై దావా దెచ్చుటకు మాత్రమే అధికారముండును. ప్రస్తుతసందర్భ మునయెన్నికొనబడిన కొన్నిలరుపై పార్టీగా జేయబడుట కట్టిఅవకాశములేదు అంతియకాక ప్రతివాదుల న్యాయవాది యుదహరించిన దావా లన్నియు ఓటిపోయిన అభ్యర్థులచే దేబడినవిగాని వోటరులచే గాదు. అందుచే వాయుదహరణ లిచ్చట వర్తింపజాలవు.

భారత కార్యదర్శియైన సభాయుతులకు బెంగాలు, మదరాసు, బొంబాయి, గవర్నరులయైన సభాయుతుడగు గవర్నరు జేసినట్లునైనను మాండమను ఈ తీర్మానము సోపర్వటుకు ప్రాజెక్టు వారి కధికారములేదని స్పెసిఫిక్ రిలీఫ్ ఆక్టు 40 వ శాసనము ప్రతివాదుల న్యాయవాది యుదహరించి కమిషనరుపైన నీయుత్తరపు గావించినను అదిఆచరణలో సభాయుతుడగు గవర్నరునకు వర్తింపవలెనని వాదించెను. ప్రభుత్వమువారి దావాలో పార్టీగాదు. అందుచే నీ విషయమున గావించు నుత్తరపు సభాయుతుడగు గవర్నరుపై గావింపబడినట్లుంచుటకు పిలువలేదు. అట్లు లు. గాక ప్రతివాదుల వాదన నంగీకరించునెడల, ప్రభుత్వోద్యోగులపై మాండమను ఈ తీర్మానముల వాదించుటకీ ప్రాజెక్టువారి కధికారముండదు. నీ నిపుడు తీర్మానము గావించినయెడల నది కమిషనరుపైననేగాని, ఇతరులపైనని యెంచుట కవకాశములేదు.

ఏదీ యెట్లున్నను, కొద్దివారు తమ విచక్షణ నుపయోగించి, పిటిషను నిరాకరింపవలసినదని ప్రతివాదుల న్యాయవాది గోరెను. ఈదావావలన విషయము-ఒక్కపోటీ లేని ఎన్నికను జరుపు విషయమునకు మాత్రమే సంబంధించియున్నయెడల పీఠికాక బలముగ నుండెడిది. నేనట్టిని శ్చయమునకు వచ్చియున్న యెడల- నిబంధనల ప్రకారము రిజిస్టరుల వ్యవధిసంగకపోవుట అశాస్త్రీయమైనది- నేనీపిటిషను నిరాకరించి యుండెడివాడను.

కాని సదరు ప్రకటన మశాస్త్రీయమైన దగుటచేతను-ఎన్నికలకు నిర్ణయించ బడిన 30వ తేదీ గడచిపోవుటచేతను, ఇ, పూర్వావిషయముకర్త లేదు. క్రొత్తగా నానుభిప్రాయము గావించుటకు వోటరులకు హక్కున్నదనియు, ప్రతివాది అహక్కును భంగపరుచుచుండెననియు నేనెంచిననుగూడ, పిటిషనును నిరాకరింపవలసినదని ప్రతివాదుల న్యాయవాదిగోరవని భావించెను.

సెప్టెంబరు 30వ తేదీ ఎన్నికలజరుపుటకు నిశ్చయించబడినది. ఇప్పుడా తేదీ దాటిపోయెను. అందుచేతిరిగి ప్రభుత్వమువారు ప్రకటనగావించిగాని ఎన్నికలజరుపుటకు పిలువలేదు. ఈపరిస్థితులన్నిటిని గమనించి, 2, 3, 4 నిబంధనలను తిరిగి మినహాయించెదంతే కాక సాధారణమార్గముననేతిరిగి ఎన్నికలజరుపుటకునిశ్చయించెదంతే అధికారుల విచక్షణకువదిలి వేసెదను. 30 తేదీ దాటిపోవుటచే ఆ తేదీ విషయమున నేనిపుడు తీర్మానము గావింపవలసినదనియు, ఇకముందుపిటిషనరు ఎన్నికలజరుపున పును 6వ నిబంధననుసరించి మూడుదినముల వ్యవధిసంగకకుండ యెన్నికలజరుపరాదని యుత్తరపు జేయుచున్నాను. పిటిషనరునకు ప్రతివాది అర్హుల చెల్లింపవలెను.

సిద్ధా, అక్టోబరు 6:—లెఫ్టెంటు జెనరల్ గారికిని సంయుక్త పరగణాలలో సినిమాల ద్వారాయముల ఇన్స్పెక్టరుజనరలుగ నియమించిరి. (అ. ప్రె.)

దిహిమాలయా భీమాకంపెనీ లిమిటెడ్ జననముత మైన భీమాకంపెనీ హెడ్ ఆఫీసు 8, డల్ హౌస్ స్క్వేర్, కలకత్తా. సరసమైన ప్రీమియములు యింత శ్రద్ధగాను చురుకుగాను ఏ యితర భీమాకంపెనీలలో తీర్పు పరిష్కారములులేవని యిండియా యంతట మెప్పువడసినది. మూలధనము చెక్కుచెదరని గవర్నమెంటు హామీ బాండులలో నున్నది. ధారాశ్రమైన కమిషన్ ఏజెంట్లు కావలెను. వలయువారు యింకొంది చిరునామాకు వ్రాయవలెను. ఆ రాధ్యుల మూటయ్య ఏజెంట్లు, సామర్కోట తూర్పు గోవాపరిజిల్లా. 0091

జిల్లా ఎక్సైజు ఆఫీసరుపై కిమినలుకేసు సారాయమును దొంగతనముగ నమ్ముట యోట్లాలు అక్టోబరు 6:—109, 109 120వ శాసనము క్రింద జిల్లా ఎక్సైజు అధికారి వర్క, వేక్లాను ఆఫీసరు రిజిస్ట్రే కంట్రాక్టు రయతుగార్లపై కేసు చేయబడుటకు ప్రభుత్వ మాజీ ఈ య గా వైలు చేయబడినది. ముగ్గురునుగలసి సారాయమును దొంగతనముగ తక్కువధరకమ్మి పంచుకొనిరి. సారాయమున నీరుగలిపి ఇతర లెక్కలలో ఎక్కువ నష్టమునట్లు వ్రాసియు లెక్కలచూపిరి. డిప్యూటీ కమిషనరు హోగారు నిన్న విచారింపబడిరి. చాల నుద్రేకమున కీ కేసు కారణమైనది. (అ. ప్రె.)

ఇండియను కరంసీ సమితి స్థాపనము మారకపురేటు 16 పెన్సిలుగ స్థిరపరచుటకు ప్రచారము నల్పుటకు బొంబాయి, అక్టోబరు 6:—కరంసీ కమిషను సిఫార్యుజేసిన మారకపురేటుయొడ ప్రతి ఘటనము క్రమముగ ధన సంపన్నులందు విస్తరించుచున్నది. మారకపురేటు 16 పెన్సిలుగ స్థిరముగావించుటకు ప్రజలతోద్బాటు బడయునిమిత్తము ప్రచారము నల్పుటకొరకు యిండియను కరంసీసమితి టుటివల స్థాపించబడినది. నూతన సమితికి సర్విక్టర్ సెనూను అధ్యక్షుడుగను, ఎచ్. యి. డిన్ మా కోకాధిపతిగను, బా మ్నా దా ను ద్వారకదాసు కార్యదర్శిగను ఎన్నుకొనబడిరి. బి. ఎఫ్. మదన్, రటంపి మొరార్జీ, హెచ్చి. పి. మోడి మొదలగువారు కార్య నిర్వాహకవర్గముందు గలరు. అ. ప్రె.

దొంగడాక్యు మెంటు ఉపయోగించుట వాదినంతకముతో ప్రతివాది చెక్కునుపంపుట బొంబాయి, అక్టోబరు 6:—దొంగసంతకము చేసినందు లకు 5 రోజుల విచారణయైనవెనుక ప్రాజెక్టువందు నిన్న శ్రీ లాల్ శాస్త్రీ యం.ఎ.బి.యల్. కె. నారాయణరావు రాబా రావుగార్లపై కేసుముగిసినది. మొదటిముద్రాయి నూదర్గాకు కంపెనీలో కాపీయగు నున్నపుడు వాది కంపెనీయొక్క సంతకముచేసి రు. 2000 ల చెక్కును బరోడాబాంకుకు వారి మోటారుడ్రైవరునుపంపి. డబ్బు తెప్పించెను ప్రేక్షకులు కిటికీల లాడుచు కోర్టుంతయు నిండియుండిరి. జూరి దొంగసంతకము గాదని ఇరువురుముద్రాయిలు నిర్దోషులనిరి. కాని రెండవము ద్రాయి దొంగడాక్యుమెంటు నుపయోగించెను. కాని దయదల్ప వచ్చునని తీర్మానించిరి. మొదటిముద్రాయి నిర్దోషియనిచెప్పి రెండవముద్రాయికి మూడేండ్ల కఠినవరకము విధించిరి. (అ. ప్రె.)

కనిగిరి డిస్ట్రిక్టు మునసపు కోర్టు క్లెర్క్ O. P. 21/1926 పాదర్తి చిన్నమ్మయి అను ఆమె తన భర్త లేటు పాదర్తి బాలయ్యకు రావలసిన డిక్రీవాక్కులు రాబట్టుకొనుటకు పై నెంబరు వార్షిక సర్టిఫికేటు పిటిషన్ దాఖల్ చేసు కున్నది. ఆక్షేపణదార్లు 18-10-1926 తేదీ 11 ఘంటలకు హాజరుకావలెను. జె. రామనాథశర్మ, బి. యె. బి. యల్.

నోటీసు “మాను లేద గ్రామ కాపరములు తరునంపూడి సర్కిల్డి గుడాలరామడు వగయిరాలు పయన తేజుకు డిల్ మనసలు కోర్టు ఫయలు ఓ. ఎఫ్. 87/26 రున పొందిన డిక్రీవారంటు అమలలో ప్రొడల తాలూకు ఆస్తి వేలంజేయుటకు ప్రతిపాదులకు యెట్టి అభ్యంతరములయిన పున్నయెడల 20-10-26 తేదీని తేజుకు డిల్ మనసలు కోర్టువారి యదుట ఖుద్దునగాని పక్షిలద్వారాగాని హాజరై చెప్పకో వలసినదిగా యిందుమూలం గాప్రకటన చేయడమయినది. తేజుకు, తూర్పు గోదావరి, ఎం. అప్పారావు, తేజుకు, తూర్పు గోదావరి, తేజుకు.

శాసనసభాభ్యర్థులకు

సత్యమూర్తిగారి సందేశము

చెన్నరాష్ట్రములో కాంగ్రెసు తరపున శాసనసభాభ్యర్థుల జాగ్రత్తలను వారందరికి ఎస్. సత్యమూర్తిగారి రిట్లు (వాసియన్) వారు:-

ప్రియమిత్రమా,

కాంగ్రెసు తరపున మీరు ఆభ్యర్థిగ నియమింపబడినందుకు సంతోషపడుచున్నది. మీకు జనుముఖముగ వలెనని మనస్సు ర్తిగ కోరుచున్నాను. మనవత్తుములో ఇతరసభ్యులతో బాటు మీరు స్వరాజ్యము, స్వాతంత్ర్యము, పర్యవసానమున వ్యాధియు కొరకు పాటుబడినారు. మన జన్మకర్మగు స్వరాజ్య హక్కును సాధించుటకు నిరంతరము ప్రయత్నములయొడ నెట్టి ప్రతికూల చర్య ననుసరింపవలెనో ఆచర్యకనుగుణ్యమున కార్యక్రమము కాంగ్రెసువారి రాజకీయకార్యక్రమములకు తప్ప వేరొండు లేదు. అట్టి ప్రతికూలచర్య అనుసరింపనిది "మానవులలో" ధృఢ నిశ్చయమునైనా మనపాలకులు మనహక్కులను గుర్తింపరు. మీకు ప్రతికూలముగ నున్న ఆభ్యర్థులు స్వసంఘములోని వారికి ఉద్దోగములు యిప్పించుకొన కక్కుర్తి బహువారు రాజకీయపక్షముని తప్పుకుపేరు పెట్టుకొనియున్నారు. లేదా ఏపక్షమునకు చెందక అనగా రాజకీయభిప్రాయములేమో యెరుగని వారున్నారు. మీటరులు మీకు తప్పక సహాయము జేయునట్లు గోరుచున్నాను. సార్వభౌముని ప్రభుత్వము కొనసాగవలసియున్న ను నే కు ను ను స్వరాజ్య సంరంభముమాత్రము శాసనసభలోను బహుముఖుడ జరుగుచుండవలెనని. ఈసంరంభమును కొనసాగింపగల పక్షము కాంగ్రెసుపక్ష మొక్కటే యని ఈమధ్యపరిస్థితులవలన విస్తృతము యొను. మీరు ఓటరులకు కాంగ్రెసుసంఘము నెరుకపరచినచో వారు తప్పక అంగీకరింతురని నానమ్మకము. ఓటరులందరు కాంగ్రెసుభ్యర్థులకే ఓటుజేయవలెనని వేరొకసారి గోరుచున్నాను.

ఇట్లు విధేయుడు,
(సం) ఎస్. సత్యమూర్తి.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా (స్వకీయ విలేజ్)

శాసనసభా అభ్యర్థుల నామినేషనులు

నిదవోలులో యానెల 4 గవ తేదీని యా జిల్లా కలెక్టరుగారు ఆభ్యర్థులనుండి ధరఖాస్తులను తీసికొనిరి. కాంగ్రెసు తరపున శ్రీయుతులు దండు నారాయణరాజుగారు, మోతే నారాయణరావుగారి రిచ్చిరి. వీరిలో శ్రీరాజుగారికి జబ్బుగా నున్నందున వారు స్వయముగా వెళ్లలేకపోయిరి. ఆమెదకులు వెళ్లియిచ్చిరి. శ్రీ నారాయణరావుగారు స్వయంగా వెళ్లియిచ్చిరి.

జిల్లా కలెక్టర్ తరపున శ్రీయుతులు కామమ్మి సర్వారాయుడుగారు, బడిటి వెంకట్రామయ్యగారు ధరఖాస్తులనిచ్చిరి. వారుకూడ నే డిచ్చిటికి దయచేసియే దాఖలుచేసిరి.

శ్రీయుత దండు నారాయణరాజుగారు అస్పష్టగా యుండి నిదవోలులోనే యుండిరి. శ్రీయుతులు డాక్టరు యర్రమ్మి దీక్షితులు, ముల్కూరి రంగయ్యగార్లు వారి ఆరోగ్యమును జూచుచున్నారు. శ్రీయుత డాక్టరు వేలూల రాఘవ రావుగారు రావైయున్నారు. జ్వరము మామూలు స్థితిలోనే యున్నది. తొందరగైయున్నారే. డాక్టరులకు విక్రాంతి కావలెనని చెప్పుచున్నారు. కాంగ్రెసు తరపున వీరు ఎన్నికలకు నిర్ణయిస్తున్నారు. యానెలలో వీరు తిరుగుట కష్టముగావున వోటర్లు యావిషయమును గమనించి వారి విజయమునకు పాటుబడుదురగాక!

స్వామయ్యగారి ఆకస్మికమరణము

పాట్నా ఆక్టోబరు 6:- పాట్నా హైకోర్టు స్వామయ్యగారి బక్తులుగారు నిన్న రాత్రి మరణించిరి. సాయంకాలము క్లబ్బుకుపోయి ఇంటికి 9 గంటలకు పోయిరి. అప్పుడే జబ్బుచేసి 11 గంటలకు మరణించిరి.

వారు 1873 లో జన్మించిరి. 1920 లో స్వామయ్యగారి యొక్క హైకోర్టులో చాల పలుకుబడి గలవారు. చరిత్రయందలి అభిరుచి ఎక్కువ. వారు మరణించినందుల కందరును చాలవగచుచున్నారు. వారు రాత్రి 11/40 గంటలకు మరణించిరి. ఒక్కలు సత్తికి వ లేదని జాంబాయి చేరును. ఇరువురు కుమార్తెలను తింటూలులో నున్నారు. దహనసంస్కారప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఆ. ప్రె.

జమీందారులకు విజ్ఞప్తి

అసెంబ్లీ సోషియలిస్టునాయకుని ప్రకటనము

అక్టో, అక్టో 6:- అసెంబ్లీలో సోషలిస్టుపార్టీ ఆభ్యర్థులగు ముషీహుసేను కిద్వానీగారు జమీందారులు భూస్వాములపక్షమున నీక్రింది ప్రకటనము గావించిరి:-

పార్టీ నాయకులు దేశముయొక్క మంచిచెడ్డలగుర్తి యాలోచనలేకుండ స్వయంవ్యక్తిధికారమునే యెక్కువగ జూచుకొని పరస్పర సంఘర్షణముల గావించుకొనుచున్నారు. సమస్యప్రయత్నము అన్నియు నెందుకు గాకుండుపోయెను. జాతీయపక్షముల పేరుతోను మతములనుబట్టి పక్షములును యెక్కువగుచున్నవి. ఏపక్షమునకు, యెనుతమునకును జేందకుండ జమీందారులే ప్రస్తుతస్థితిలో రక్షింపగలరు. కావున జమీందారికి సమస్యములు శాసనసభలను ఆక్రమించుటకు కలసి ప్రయత్నముజేయ గోరుచున్నాను. వారందరును అఖిలభారత సంఘము నిర్మించుటకై నాకు వారిచిరునామాల బంపగోరెదను.

(సం) ముషీహుసేను కిద్వానీ
(ఆ. ప్రె.)

రంగనాయకులుగారి సమర్థనము

నేను నాస్వరాజ్యపక్ష సభ్యత్వమునకు రాజీనామా యిచ్చుచు శ్రీ ప్రకాశముగారికి పంపిన పత్రికలక్షణగుర్తి, సమదర్శిని, ఆంధ్రప్రతిక, పత్మ్యగ్రహి పత్రికలందు చర్యలు జరుగుచున్నవియు, ప్రజలందరికీయపాసాలు కలుగుచున్నవియు నాన్నే హితులు దెల్పబడుచుటచే యాక్రిందివిషయము తెలుపవలసి వచ్చినది.

ఈమధ్య నాంధ్రదేశమునందు లేమిచే పత్రికలందు వెల్లడిన విషయములు పూర్తిగా తెలియబడలేదు. సమదర్శినియందు ఇంగ్లీషునందు వ్రాయబడిన లేఖకు సరియైన తర్జుమాతో, నా లేఖ ప్రకటింపబడలేదు. అందుల తప్పులలో నొకటి. యేమన! "రామదాసునంటి స్వరాజ్యవాదులంటి"గాని "రామదాసునంటి బ్రాహ్మణులు" అనలేదు.

నేను జిప్తికుపక్షమునందు చేరలేదు. చేరదననిగాని, చేరుట మంచిదనిగాని నా లేఖయందు నూచింపలేదు.

కాంగ్రెసువాదమును (స్వరాజ్యవాదము, ఖద్దరు, కాంతి యంత తాండోళనము) నేను వదలితిని తెలుపలేదు. సరిగా నా లేఖ సర్దుముచేసుకొనగోరువారికి, నేను జాతీయవాదినికానీ తోపజాలదు. పక్షమునందున్నతనేపు వ్యక్తుల ప్రత్యేకాభిప్రాయముల కొంతవరకు నాప్రకృతినుబద్ధము. అందు పక్షముచే నియమింపబడిన యభ్యర్థిగానున్నప్పు డట్టి బాధ్యత యినుమడించును. వోలేవచ్చినయెడల, పార్టీయందే పోట్లాడుట కవకాశము కలుగుగాని, పార్టీనివదలి యెదిరించిపోవుట మరింత దుస్సాహసముగదాకా, స్వామిద్రోహమగును.

దేవాదాయపు బిల్లు, మలబారు టెనెస్సీ బిల్లుపై నా కున్న తీవ్రాభిప్రాయముల బహుల్పరచుటకు నాకు కావలసిన యవకాశమెల్ల నాకు వోటురాకుండుటయు, నే సభ్యుని కాకుండుటయు మాత్రమే. అట్టి యవకాశము దొరకినప్పుడు పార్టీకి నేను వదలుటచే ద్రోహము జరుగనక్కరకు, నా యభిప్రాయ స్వేచ్ఛకై నేను రాజీనామా యిచ్చుట స్వాతంత్ర్యభిలాషుల హేదించవలయునుగాని, కాంగ్రెసు యభిమానివలె నాకు దురుద్దేశ్యముల నాకోపించుట స్వాభావికముకాదు.

ఆంధ్రప్రతికయందు వెల్లడిపరచెడి 'నిజద్యోగము' 'స్థానికప్రభుత్వము' వ్యాసముల జదివినవారికి యెన్ని కార్యముల శాసనసభలద్వారా చేయనగునో చేయుటవసరమో తెలియును. వ్యాసముల గమనించినవారికి నాకు రాజకీయపరిజ్ఞానమున్నది లేనిది బోధపడగలదు.

రంగనాయకులు (ఆక్సుఫర్డు)

దుర్గా పూజోత్సవము

కమిషనరువద్దకు శాంతిరాయబారము

కలకత్తా, ఆక్టోబరు 6:- పోలీసు కమిషనరువారివద్దకు ఈడిగున పెద్దమనుష్యులు దుర్గాపూజా సందర్భమున కొంత నిలుపుటకు నూచనలజేయుటకు బోయియుండిరి. మహారాజా టాగోరు రాజకీయేంద్ర క్విట్టడేస్, రాజారామిక్కినా, పర్వతరాం చంద్రబోసు, పీయూషాంతగోసు, జె. యస్. బాసుగార్లు, ఏజాగ్రతలు తీసికొన వలసినదియు ఏమార్గములగుండ ఉత్సవములు పోవలసినదనియు- తీర్మానింప బడెను. ఆ. ప్రె.)

వాతావరణస్థితి

1926 సం. ఆక్టోబరు నెల 7-వ తేది గురువారము

ముఖ్యతెలుపులు	అక్టోబరు 6		అక్టోబరు 7		వర్షము	అక్టోబరు 7-వ తేదీనందించిన వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు రికార్డయ్యే వర్షము
	గత 24 గంటలలో	అక్టోబరు 6	గత 24 గంటలలో	అక్టోబరు 7			
గోపాల్ పూర్	89.4	79.1	...	8.97	+	2.82	
విశాఖపట్టణం	88.0	79.5	...	2.69	+	1.90	
కాకినాడ	88.5	77.8	...	2.86	+	1.96	
మచిలీపట్టణము	92.8	80.5	...	1.25	+	0.28	
కర్నూలు	92.0	74.0	...	0.14	-	0.88	
బళ్లారి	90.0	72.2	...	0.51	-	0.69	
అనంతపురం	0	-	1.08	
కడప	98.2	72.2	...	0.28	-	0.92	
నెల్లూరు	98.1	79.0	...	1.85	+	0.46	
మద్రాసు	95.1	77.9	...	0.89	-	0.84	
కడపూరు	90.7	74.9	...	1.11	+	0.29	
నీలము	94.8	74.5	...	0.20	-	1.48	
కోయంబూరు	88.7	71.1	...	0	-	0.98	
తిరుచునాపల్లి	100.0	72.0	0.86	0.40	-	1.14	
నాగపట్టణము	98.0	76.2	...	0.40	-	0.40	
మధుర	96.4	74.5	0.38	0.88	-	1.28	
పాంబట్	89.8	78.4	...	0	-	0.44	
తిరునల్వేలి	0	-	1.08	
తిరుకేంద్రము	84.2	75.7	...	3.47	+	2.06	
కొచ్చిక్	84.5	75.9	...	6.00	+	3.95	
కాలికట్టు	88.8	74.1	...	3.77	+	1.69	
మంగళూరు	85.4	78.2	...	3.54	+	2.15	
తెంగళూరు	86.1	66.0	...	0.56	-	1.44	
మైసూరు	75.0	60.5	0.02	1.68	-	0.52	
కొడైకనాట్	66.2	52.2	0.02	1.26	-	0.07	

సర్కారులు:- మేఘములు ఒక హెచ్చుదగ నున్నవి విశాఖపట్టణములో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 2 1/2 నుండి 3 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డిక్టేటర్:- కడపలో ఆకాశము నిర్మలముగనున్నది. త. క్లిష్టచోట్ల మబ్బులు విస్తారముగ నున్నవి. ఆర్ద్రత కడపలో తక్కువ. ఇచ్చట రాత్రివేడిమి 3 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము:- మేఘములు పలచగ నున్నవి. ఆర్ద్రత తక్కువ. మద్రాసులో 4 నెల్లూరులో, 5 డిగ్రీలు పగటివేడిమి ఎక్కువ.

వచ్చే 24 గంటలలో అంత మార్పెద్దియునుండదు.

సి. చెంగల్వరాయ మొదలియారు,

అభిషిషింకు వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి సంచారము

పురపాలకసంఘముల సన్మానము

కాలికట్టు, ఆక్టోబరు 6:- రైటానరబులు శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు కాలికట్టు వెడలుచు దోసలో టానురులో దిగి దేవధారు మలబారు పునర్నిర్మాణ బ్రహ్మవారి కేంద్రములను చూడరు. 5 వ రాత్రి కాలికట్టు చేరి 6 వ తేదీ యుదయమున 8-30 గంటలకు పురపాలక సంఘసన్మానము నందెదరు. సాయంకాలము రాజకీయపరిస్థితులగుర్తి యుపన్యసింతురు. 7 వ తేదీన తెల్లవెరి వెళ్లి పురపాలకసంఘమువారి సన్మాన మందురు. 8 వ తేదీ ఉదయము మాంగళూరు చేరి నిన్న జాత్యుద్ధారక సంఘమువారి యుత్సవమున ఆధ్యక్షత వహింతురు. రావు సాహెబు కె. రంగారావు గారిపలమును బహిరంగపరతురు. 9 వ తేదీ ఉదయమున కోయంబూరు వెళ్లెదరు. ఈ శుంభారోద్యోగము పశ్చిమతీరమున సర్వం ట్లు ఆఫ్ ఇండియా సంఘమువా రెట్లు కృషిచేయుచున్నారో తెలిసికొనుటకే వారితో కూడ పశ్చిమతీరమందలిపని సంతను చూచుచున్న భూర్యభూరాయణరావుగారు వెళలెదరు. ఆ. ప్రె.

కీ॥ శే॥ పర్వతనేని మల్లిఖార్జునుడు గారు

కమ్యూనిజంపై సానుభూతి

గుడివాడ తాలూకా మాజెల్లా వాస్తవ్యులగు పర్వతనేని మల్లిఖార్జునుడుగారు ది 2-10-26 తేదీ శనివారం ఏకాదశి పూర్ణ దినసంబంధ స్వగృహం లో. వీరు ది 30-8-26 తేదీ వరకు కమ్యూనిజంపై సానుభూతి ప్రకటించుకున్నారు. వీరు ప్రకటించుకున్న దాని కడకు తదుపరి సంగ్రహించుకున్న ప్రకటనలను ప్రకటించుచు, మనసంఘం వీరవిద్యార్థులను విద్య నభ్యసించునట్లు సంగ్రహించుచు, మనసంఘం అభ్యుదయ గౌరవములను గురించి గ్రామాదుల వెంట వున్నందున, సంగ్రహించుచు, ప్రజలను హెచ్చరించు జేయుచు ఉన్నది. వారి జన్మస్థానమైన బెజవాడ తాలూకా యొక్క గల్లు గ్రామమున సంగ్రహించుచు విద్యార్థులను గురించి ప్రకటించుచు 5000 అయిదువేల రూపాయలు, సంగ్రహించి యిచ్చెదనని గట్టి వాగ్దానముచేయుచు ఉన్నట్లును సంగ్రహించుచు చాలవరకు సంగ్రహించుచు ఉన్నట్లును ప్రకటించిరి.

ది 28, 29-8-26 తేదీలలో బెజవాడలో 9 వ కమ్యూనిజంపై జరిగినపుడు, సభామండలమున, సంగ్రహించుచు వాగ్దానముచేసిన 5000 రూపాయలు వెంటనే యిచ్చెదనని చెప్పుచు, సంగ్రహించు సంగ్రహించుచు నిమగ్నముల జేసిరి. సంగ్రహించుచు మే దేశాభ్యుదయమునకు ప్రభుత్వసహాయముని భావించి సంగ్రహించుచు గాన పర్వతనేని గారిని యిచ్చి మహాసభాపుడు అకస్మాత్తుగా మరణించుచు మనసంఘమునకు కడుకోవలసియున్నది.

ఈ ఉదారస్వభావుని మాతృకు శాంతి చెహరుగారికి యని యాపరాధ్యుని ప్రార్థించుచు, వారి కుటుంబమునకు శాంతి కలుగుగాక యని సంగ్రహించుచు నేను సానుభూతిని జాపుచున్నాను.

కమ్యూనిజంపై సానుభూతి

యలమంచిలి. నూర్య నారాయణ, కుండేరు, మకాం మొలవరం.

(పర్వతనేని మల్లిఖార్జునుడుగారి ఆకాలమరణమునకు కమ్యూనిజంపై బాటు తదితరసంగ్రహములను ఎంతయు చింతించక మానవు. వారు స్వసంగ్రహమునే గాక, దేశమాతనుగూడ ప్రశంసాపాత్రముగ నేర్పించి ధన్యులయిరి. వీరి మాతృకు శాంతి గలుగుగాక యని పరాత్పరుని ప్రార్థించుచు, వారి కుటుంబమునకు మా సానుభూతి నిందుమాలమున తెలుపుచున్నాము. ఆంధ్ర. పం.)

నవాబురీతి

ఖర్చులేకుండ దర్జాగా నుండదలచుట

బాంబాయి, ఆక్టోబరు 5:—బోల్టా పూర్వపుననాబు ఖర్చులేకుండ నవాబురీతితో బ్రతుకదలచు వింతయైన ఒక భాతీను ప్రాంతీకుడు నేడు కోర్టులో చెప్పెను. నవాబు బాంబాయికి ఆగస్టులో దమ్మిడితీసుండనచ్చెను. పరివారముచేత దర్జాగా నెను. తరువాత దస్తూరు గారికి పరిచయము గలిగియున్నది. ఆయన ఇల్లు గదిర్చిపెట్టెను. తరువాత తనపేరమచ్చవేసిన ఉత్తరములకు పనికివచ్చు కాగితముల దెప్పించి నగలుగొనుట ప్రారంభించెను. ఇంతయు అరుజే. ఆనగలతాకట్టు పెట్టిన డబ్బుతో జీవనము ఆదైవమైన ఖర్చులు గడచుచుండెను. సెప్టెంబరు 7-వ తేదీన దస్తూరుగారి సహాయమున ముద్దాయి 21 నేల విలువచేయు ముత్యముల కొనెను. ఆరువేల ఎనిమిదివందలకు చెక్కు నిచ్చెను. వర్తకునకు అనుమానముగలిగి ముత్యములను తిరిగి అడిగెను. అంత అవి నూరతు పంపబడెనని తెలుపబడెను. దస్తూరు చెక్కులాగి కొన ప్రయత్నించెను. గాని వర్తకుడియక బాంకుకు తీసికొని పోయెను. బాంకు దాని నంగీకరింపలేదు. ముత్యములు తిరిగి ఈయబడెను. దస్తూరు అందు బ్రోకరుగా నుండి రు. 250 లు సంపాదించెను. దస్తూరు ప్రభుత్వమువారు నవాబునకు 25 లక్షలు బాకీయున్నారని తెలిపెనట. నవాబుగారు తనపరివారము వద్ద 30 రూపాయలను బామినాగా తీసికొనెను. ఇరువురుమీదను నేరములు మోపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

మోటారు మెయిలు సర్వీసు

ఉదకమండలము మైసూర్ నడుమ ఏర్పాటు జరుగుచుండుట

ఉదకమండలము, ఆక్టోబరు 5:—ఉదకమండలము మైసూర్ నడుమ 110 మైళ్లు మోటారు మెయిలు సర్వీసు వేయుటనుగూర్చి స్పెక్టరుగా రిపోర్టు చేయుచున్నాడు. జహంగీ వేస విలోపుగ ఏర్పాటు పూర్తి కాగలవు. (ఆ. ప్రె.)

Cook with Cocogem

All my cooking is now done in Cocogem, the 100% pure vegetable shortening

It is a pleasure to cook with Cocogem. It is so clean and cooks such tasty and digestible dishes that I refuse to use adulterated ghee again.

Take my advice and use only

Cocogem

ఎప్పుడును

వసుపు పచ్చనిరంగు

గల కొలినాను

గొట్టమునే

ఉపయోగింపుడు.

కొలినాను అను దంతచూర్ణము దంతములను బాగుగా శుద్ధిపరచును. మరియు దంతములను మంచినీటిలో నుంచుటకు దీనికి మంచితక్తిగలదు. నోటియందును కుత్తుకయందును ప్రవేశించి, అల్లనే యుండనిచ్చిన దంతములు ఊడిపోవుటకు, అనారోగ్యము కలుగుటకు కారణమునట్టి వేనకువేల పురుగులను నాశన మొనర్చును.

కొలినాను ధర న్యాయమైనది. ప్రతి గొట్టమునందు 100 అంగుళముల దంత పేర్లు గలదు. రోజు 1-కి 2 దఫాలు వాడిన 50 దినములవరకు వచ్చును. ఎప్పుడును పసుపు పచ్చని గొట్టములో విక్రయించబడును.

Representatives: DAYTON, PRICE & Co. Ltd., Bombay Calcutta Madras Karachi Rangoon Colombo

KOLYNOS

డెంటల్ క్రిము

మరణపత్రము

తపాలనోటీసు:— దక్షిణాఫ్రికాకు కొలంబోమిదు గాబోయెడి బహు జనరలుపాస్టాఫీసువద్ద కివ తేదీ సాయంకాలము 6-25 గ. వరకు పుచ్చుకొందురు.

రైలు రేట్లు తగ్గుట:—దక్షిణ ఇండియా రైల్వే కంపెనీవారు 1, 2, 3 తరగతుల రేట్లు తగ్గించుటకు కొద్ది రోజులలో ప్రకటించుటకు తెలియుచున్నది.

రాకపోకలు:— ఇ. టి. హెచ్. స్టీవెన్సుగారు, హెచ్. జి. స్టాఫ్సుగారు, బార్బెన్సుగారు, నిన్న ఉదయం చిరి.

కార్మికేవలము నభ:— మంగళవారం 12 తేదీ సాయంకాలము 5-15 గ. వివిధ నగరాల పరిపాలనానివేదిక ఆలోచనకాని నివేదిక విచారించుటకుగాను పథిజరుగును. ఆనాడు తూర్పు గాకున్నచో ఆమరునాడు సాయంకాలముగూడ పథి జరుగును.

దొంగ పట్టువడుట:—కొంబుచెట్టి వీధిలో ఒక వజ్రం నింటూ 800 దొంగతనము సందర్భమున పారిపోయిన రికావాడు కూడ సేదకుయము పులియం తోపుండు పట్టు పడెను. ముద్దాయిలందరు కొరవ జాతివారని తెలియుచు న్నది.

నాగపట్నం రైల్వేకూలీలు:— నాగపట్నం రైల్వే కూలీల తగవు గూర్చి ఇ. ఇ. రైల్వే వీజంట్టు గారికి జవాబు రాతేను- ఆయన యివిషయములయొక్క తేదీ కమిషనరు గారి కొప్పగించెదలదిరి- కాని వారి యంగీకార మింకను తెలియరాతేను.

కోధరా, ఏజంటుగారు సేటిరాత్రి సిల్వా బోవు చున్నారను.

అరుంధతీయమహాసభ:— ఈసభవారి యజమాన్యమున రాయపురంలో అరుంధతీయ కులస్తులందరు తమకుల పెద్దలం. రంగయ్య చనిపోయినందున వారిస్థాన వారితమ్యుడు ఎం. రాఘవయ్య సెన్న కొనుటకుగాను పథిజేసిరి. ఎల్. సి. గురుస్వామిగారి సభాధ్యక్షతనవహించి రాఘవయ్యగారిని హెచ్చరించుచు గంభీరముగ చాలనుండి ఉపన్యసించిరి. చాల మంది అరుంధతీయ కులస్తులసభకు విచ్చేసిరి.

మోపైనమోటారు ప్రమాదము:— మోంటు కోడునందు నిన్న సాయంకాలము ఓక్కన్నంపెనీ యెగురుగ గొప్పమోటారు ప్రమాదము సంభవించి మోటారు బస్సుద్రెవకు నకు, యిరువురు ప్రయాణికులకు మోపైన దెబ్బలు తగిలెను. ఆబుకు బ్రాడ్వేకు వడిగాపొవుచుండెను. ఓక్కన్నం కంపెనీలోనిండి ఒక ఫీయట్టు మోటారుకారు వచ్చుచుంటుగాంచి ద్రెవకు అది తొందరగ బ్రేకుజేసెను. అంతలు బహుచక్రముయొక్క రబ్బరు టైరువగిలి బండిమీదకు క్రుల్లిపడెను. పైకెక్కిన ముగ్గురికి దెబ్బలుతగిలెను. అందొకమనిషివానికి చాలతీవ్రముగా గాయములు తగిలెను. చెడిపోయినబహుకు ఓక్కన్నంపెనీకి పంపిరి.

భార్యనగలను భర్త హరించుట:— ఎల్. రాఘవయ్య 25 సంవత్సరముల ఉపాధ్యాయుని స్త్రీని యెత్తుకొని యున్న సేరముక్రింది అక్రమజేసిరి. ఆయనకు రెండేండ్లక్రిందట నెల్లూరు జిల్లాలో నొక భూస్వామి కుమారునిచ్చి వివాహముజేసిరి. ఈమధ్య వాకము అత్తవారింటికితోయి భార్యకు నెల్లూరులో వైద్యునికొత్తికొనించెదనని తేప్పి వెంటదీసి కొని అక్కణములో నిలయింటికి గొనిపోయి రూ 800 నగల ఒక రీసేసి అవ్యయముగ దాచియుంచినట్లు మామగారు పోలీసుకు రిపోర్టుజేసెను. ముద్దాయిని నెల్లూరు మేజిస్ట్రేటుని యొక్క 347, 365 నెక్కునలక్రింద విచారించుదు.

సిల్వా, అక్టోబరు 6:— వివాదముపగిలి క్రిందపడినప్పుడు గాయపడిన వికాలకు మరణించెను. కొంచెము దెబ్బతగిలిన కాయనగూడు స్వస్థత నందుచున్నాడు. (అ. ప్రె.)

కీర్తిశేషులైన పసుపులేటి శేషయ్యనాయుడుగారు

శ్రీమంతులు పసుపులేటి శేషయ్యనాయుడుగారు నిన్నటిసాయంకాలము 4 గంటలకు జ్వరభాగవలన పరలోకగతులయినది వ్రాయుటకు ఎంతయు చింతిలుచున్నాను. వీరు మునుగు యిరువదిదినములవాటివరకుకు చాలఆరోగ్యముగ నేయుండిరి. అటుపిమ్మట టైఫాయిడు తేక నతోక విషజ్వరము తగిలి డిపీరిక్టుతో మూడువారములు బాధపడి తలవనితలంపుగ నిన్నటిరోజున యిహలోకమును వ్రాచిరి. ఇంతమాత్రము అనారోగ్యముగనున్న యిట్టి అకాలమృత్యువారణ దురుని వారిని చూచినవారెవరును చలించియుండలేదు. వీరు పూర్వము బల్లారికాపురముగా నుండగా, మునుగు 21 ఎత్తరముల నాడు శ్రీకొంపల్లికోటలింగముపంతులువారివల్ల యాయూరికి పిలిపింపబడిరి. అప్పటినుండియు యీ యూరనే కాపురముండి అయ్యుర్వేద డాక్టరుగ యంతవరకును విసుల నేర్పుతోను ఉచారగుణముతోను పనిచేయుచుండిరి. వీరివృత్తిలో మిక్కిలి ఘనతగాంచిరి. ప్రజలందరి ప్రేమనుబడసిరి. అయ్యుర్వేద వైద్యమున నీయూరగాని, మట్టుపట్టగామములందుగాని తాపం తగిలినారు లేరని యిహపింపుకొనిరి ఎట్టివ్యాధివైనను, యింగ్లీషువైద్యమున కురుకరచోయినను, కాలవ్యర్థమైనను రూఢిగి కురుచుండిరి. ఇట్టివారు పరలోకగతులగుటవలన గుంటూరు పురమంతయు కోకాబిగ్గో ముంచినట్లుయెను. దీనికి నిదర్శనము నిన్నటిదినము వారి మృతశరీరమును శృగావచాటికకు గొంబోబడినపుడు వెంటచూగిన ప్రజయే. శ్రీనాయుడుగారి మరణమువలన గుంటూరుపట్టణమునకు చాలకొంత గల్లెనని చెప్పవలెను. వీరిఆత్మకు భగవంతుడు కాంతిచేహృద్యగాక.

కే. రామనాథము.

హైదరాబాద్ ప్రాంతము

హైదరాబాదు యొక్క రెండవ వార్షిక సమావేశము 1926-వ సంవత్సరం అక్టోబర్ నెల 9-వ తేదీ కనివారము సాయంకాలము 4 గంటలకు గోకలే హాలులో టి. సదాశివ అయ్యర్ సరిగారి యాధిపత్యము క్రింద జరుగబడెను. ఆ సమయమున సోదరీసోదరులు విజయముచేయవలయునని ప్రార్థించెదను.

విషయసూచిక—ఉపన్యాసములు

1. ప్రార్థన
2. లెక్కపట్టిక
3. శ్రీమంత్ యన్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు
4. శ్రీమతి డాక్టర్ యన్. మధు లక్ష్మమ్మగారు
5. శ్రీమతి పండిట్ యన్. క్రిష్ణ శేషమ్మగారు
6. శ్రీమంత్ సామి వెంకటాచం శెట్టిగారు
7. శ్రీమతి సహోదరి ఆర్. యన్. గుబ్బుత్తమ్మమ్మగారు
8. శ్రీమతి శేలం తాయారమ్మగారు
9. శ్రీమతి యన్. సౌందరమ్మగారు-పాట

మిసెస్ యెన్. ఆల్వార్ శెట్టి, కేక్రెరి.

విద్యుత్తు కిరణాలు పెట్టెలులపై ఎగుమతి పన్ను

బర్మాగవర్ష మెంటు కోరిక

ఇండియాదొరతనము తీర్మానము

రంగూను, అక్టోబరు 6:— బర్మానేషియనుండి ఎగుమతి యగు విద్యుత్తుకిరణసాములు, పెట్టెలులపై వసూలుజేయబడు సకముతో గొంత యిండియాదొరతనము స్థానికప్రభుత్వము నకు పంపకము జేయవలయునని బర్మా కాపనసభ తీర్మానించెను. ఇండియాదొరతనము నలదని తీర్మానమును బట్టరాఖిల జేసెను. (అ. ప్రె.)

మహాత్ముని జన్మదినము

కరాచీ, అక్టోబరు 6:— నిన్న మహాత్ముని జన్మదినోత్సవము జరుపబడెను. పురపాలకసంఘమును పాఠశాలలను మాసి నేయబడెను. ఆబాలగోపాలము వారికి దీర్ఘాయువు నొసంగవలయునని ప్రార్థనలు జరిపిరి. ఖాదీవాసులలో గాంధీగారి ఛాయాపటమును వాహ్యావాహిగాని సిద్ధాగాని యాధిపత్యమున పరిరంగభరదిరి. (అ. ప్రె.)

సౌందర్యమునకు ప్రాణాధారము వెన్ యూసా క్రిమ్

వెన్ యూసా అక్విజ్ క్రిమ్ శరీరమునకు వింతపన్నెడు కలగజేయు క్రొత్తసౌందర్యసాధనము. దీనిని చాడుటచేతి ప్రతిస్త్రీయును, మాలినవికాసమును, అపురూపమైన వర్ణమును పొందగలుగును. ముఖమునకు మనువును, మృదుత్వమును, అందమును కలగజేయుటకు వెన్ యూసా అద్వితీయమైనది. దేశముయొక్క శీతోష్ణస్థితులను బట్టి సుఖవర్ణమును తిగ్గిన యెడల అట్టి ముఖమునకు మాలినవికాసమును, ప్రవిణత జేయు సౌందర్యమును తెచ్చుటకు తగిన గుణములుగల పదార్థములను వెన్ యూసా మాత్రమే కలిగియున్నది. ఈ అద్భుతమైన వెన్ యూసా క్రిమును ఈ దినమునుండియే ప్రారంభించి విడుదల జాడుడు; ఇందలి గుణములన్ని మిసౌందార్యాభివృద్ధికి మిశ్రే ఆశ్చర్యము గలుగును. “మన శీతోష్ణస్థితికి కావలసిన క్రిమిని ఒక్కటియే.” ఈ సువాసన గలిగిన వెన్ యూసా క్రిము గల యింపైన నీసా ఒక్కటికి వెలరు 1-0-0. ఇది సువాసన వస్తువులకు ఒకరయించు వర్తకులు, కెమిష్టుల దరి వద్దను దొరకును. ఏనంట్లు:— విసర్జన దాదా అందు కంపెనీ, ఎస్సెనెడు, మద్రాసు.

మాతగ్రంథములు అపూర్వగ్రంథములు!

జ్యోతిషార్థవ నవనీతము అనే జ్యోతిషార్థవసీయూషము

ఇది ప్రాచీనములగు జ్యోతిషసంహితల నుండి యుద్ధరింపబడిన గొప్పగ్రంథము. జాతక భావనందరి పర్వవలయొక్క అంతర్గతయొక్క భావములయొక్క సుపూర్ణములైన ఫలములను చక్కగా వివరించుచున్నది. ఈ గ్రంథము “జ్యోతిష మర్థవసవనీతము” అను పేరుతో యిదివరకు చాలాకాలము క్రిందట చెన్నపట్టాపు పండితులలో నొకరు టీకాతాత్పర్యము లతో ప్రకటించియున్నను అది అచ్చం ఆంధ్రదేశమువారికి చక్కగా బోధనమగిదిగా లేకపోవుట వల్లను అనేక స్థలము లలో ఆటికా తాత్పర్యములు చాలా సమచితములుగా నుండుటవల్లను మేము సుపూర్ణ శ్రద్ధతో లేబి తెల్లమును తాత్పర్యముతో మూలగ్రంథముతో సమాచేర్చి చక్కని గ్లేజు కాగితములపై ముద్రించి చక్కని టైండు చేయించియున్నాము. ఆంధ్ర తాత్పర్య విశేషములు తాత్పర్యార్థరూ తాత్పర్యములకు బ్రహ్మశ్రీ పంచాంగుల ఆదివారాయులు కాన్పుల వారిచే వ్రాయబడినది. కాలికో టైండు ప్రతి 1-కి 2-0-0 సాధారణ టైండు ప్రతి 1-కి 1-కి-0 డివిసెల రూ. 0-కి-0

శ్రీ హతకము అనుపాన మంజరి (వైద్యగ్రంథము) వెల 0-కి-0.

వంధ్యాతంత్రము సంతానగోపాలమంత్రముతో సహా రూ 0-కి-0.

శకుంతలా పబ్లిషింగ్ హౌస్.

1/28, కొండలయ్యకు వీధి, బాబిటపురం, మద్రాసు.

ఉపాధ్యాయులు

చెన్నపురి ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయములు

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయపు నేతలు... ఉపాధ్యాయులు... విద్యార్థులు...

ఈ కష్టములను విచారించి కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమువారు...

సంకీర్ణమువారు ఇట్లు అర్థమవుతుంది... ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులకు...

THE VITAMIN MILK FOOD.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆంధ్రప్రదేశ్

ఇండియా బాల్యదళ

ప్రపంచమునందున్న జాతులలో సమస్త మైన స్థితికి రాగోరినవారో ఇండియాను బాల్యదళయందు బుద్ధికాలితనముతో పోషించవలెను.

ఆరోగ్యకరమైన చనుపాలకు తరువాత గ్లాక్సోనే చాల శ్రేష్టతరమైనది. మిల్క్ పౌడరుల నున్న ప్రమేయ జీర్ణకృత్తికి ఏలాటి హాని కలిగించనట్టి క్రీముదామామ ప్రకారము చేర్చబడినదని అతిజాగ్రత్తతో వేయబడిన క్రాస్త్రు గణితముచే తేలినది.

పరిశీలన నవసరము లేదు. ఏలనగా అతి తక్కువ నిరపాయకరమైనది. గ్లాక్సోను విడువక ఉపయోగించిన మీకు తక్కువ బహుమతి గలుగును, మీరు తల్లితండ్రులుగా నుండినందుకు మంచి ఆనందము కలుగును.

తృతీయ ఆరోగ్యవార్త ప్రదర్శనము

చెన్నపురి రాజధాని 1926

గుంటూరు జిల్లాలో జనుప్రదముగా నిర్వహించబడుట ప్రథమబహుమానమును వెండికి నైచే ప్రకృతింపబడుట.

1926 వ సంవత్సరాంతము ఆరోగ్యవార్త ప్రదర్శనము చెన్నరాజధానిలో గల జిల్లాబస్టింగ్లో గుంటూరు జిల్లాయందు జనుప్రదముగా నిర్వహించబడినందున ప్రథమబహుమానమును వెండికి నై సత్కారముగా నొనగించబడినది. ఈసంతోషవార్తను ఆర్యమహాజనులకు నందు ముఖ్యముగ గుంటూరు మండలము వారికి మహానందమును తెలియబడుచున్నాము.

రాజ్యోత్సవసంవత్సరమునగూడ గుంటూరు మండలమహాపురుషులు సకలవిధముల సీ ప్రదర్శనములందు మహాత్సాహమునఁ బాలుకొని, ఆసరయే భావముతో శారోగ్యకాఖివారికిఁ దోడుపడి, యంతకన్న నెక్కుడు జనుప్రదముగా నిర్వహించి తమజిల్లా పొందిన యత్యున్నతగౌరవమును, సునతను శాశ్వతముగా గాపాడుకొందురుగాక యని మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నాము.

ఇ. సుందరరామరెడ్డి గుంటూరు జిల్లా హెల్త్ ఆఫీసరు.

ఇనాం. డర్టు వాషింగ్టన్ ప్రదర్శన ఇనాం.

త్వరపడుదు క్రొత్తగా కనిపెట్టబడినది. త్వరపడుదు సౌందర్యసాధనం గవళప్రస్తుతము శుచిత్వనిధి పి కేడే ఆర్థికాభివృద్ధి చిత్రి పంపించిన ఉచితముగా పంపబడును

ప్రతి మానవునకు ముఖ్యం పరిశుభ్రములు ధనశ్రములు నగు వస్త్రములై యున్నవి యీ పురుషులు సహాయమున మీవస్త్రములు రాజవాంఛల రెక్కలవలె భావశ్రవణశ్రాంతి ములై శరత్కాలమేఘభ్రమములై విడంబింపగలవు. వేయేల మీ వస్త్రములు సాక్షాత్ మల్లెపూవులే. చాకలితో పనిలేదు. నేడే ఒకకార్డునాయును

పెద్దపాట్లం రు 2-8-0, చిన్నపాట్లం రు 1-4-0. బి. వి. హనుమంతరావు, గుంటూరు అన్నిచాయుడు.

ఒక సెకండరీ గ్రేడు ఉపాధ్యాయుడు

నవసాపురం

కాకినాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాంగ్రెసు ప్రచారము

అక్టోబరు 3:—శ్రీయంత బంగటూరి ప్రకాశంపంతులు గారు యాజ్ఞానాంధి గంటూరు, తెనాలి, ఏలూరు మున్నగు గ్రామములకు వెళ్లి పశ్చిమగోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరుజిల్లాలలో కాంగ్రెసు ప్రచారము గావించి కార్యవిధానము సేర్పాటుచేసి రాజమండ్రి నిన్నరాత్రి వచ్చినారు. శ్రీయంత బంగటూరి సాంబమూర్తిగారు వచ్చే రాత్రి కాకినాడ తాలూకాలో సంచారము చేసి కాంగ్రెసుపక్షమును బలపరచుటకు ప్రబోధము గావించియున్నారు. ఆయన యొక్క కార్యదర్శియగు నేడు రాజమండ్రివచ్చిరి. రాజమండ్రిలో ప్రచారముగావించి శ్రీ. కందుల వీరరాఘవస్వామినాయుడు, బిక్కని వెంకటరత్నం (కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు) వెన్నేటి సత్యనారాయణ, మారిన సరస్వతి (తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుడు), మారిన ముప్పారావుగారును యితర ప్రముఖులను సేవకు రాజమండ్రి వచ్చియున్నారు. ఆంధ్రులను కాంగ్రెసు కార్యక్రమము మున్నగు విషయముల గూర్చి సంప్రదించుకొనిరి. రేపు అభ్యర్థుల నిర్ణయపురజాగా వున ఆంధ్రులను కాకినాడకు వచ్చెదరు. ఇంతవరకు అన్ని తాలూకాలందును కాంగ్రెసులను అధికముగా గలదనియు, అస్సెంబ్లీకి కానిస్టేబులను కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే వోట్లెచ్చునట్టి ప్రాయము అంతటను గలదనియు స్పష్టమగుచున్నది. రెడ్డి నాయకుగారి కులభేదకులైతములకు తావులేదని గ్రామస్థులే గ్రహించి బహిరంగపరచుచున్నారు. రాజకీయతలైతములకు లోనగునట్టిలో ఏనియోజకవర్గములోని ఎన్నికదార్లు లేరని స్పష్టమగుచున్నది. రోడ్డువేయిస్తామని వంటెనలు కట్టిస్తామని చెప్పిన మాటలభేదము ప్రజలకు వదలినదని గ్రహింపవచ్చును. కాంగ్రెసు ప్రజాక్షేమము నిమిత్తమే మహాదాదర్శములతో పనిచేయుచున్నదని మనుషులకంటే ఎక్కువగా గ్రామస్థులు గ్రహించుచుండుట శుభదాయకము.

మహాత్మాగాంధీ జన్మదినోత్సవసందర్భమున కాకినాడ నగర కాంగ్రెసుసంఘం యాజమాన్యమున కాకినాడ బజారులో బహిరంగసభ జరుపబడెను. శ్రీయంత బంగటూరి ముప్పారావుగారు రధస్థులకవహించిరి. శ్రీ పులవర్తి భీమలింగమూర్తి, బులుసు సాంబమూర్తిగారు గంభీరోపన్యాసముల గావించిరి. ఆత్మబలము, కార్యదీక్ష, సత్యమునకై ధర్మమునకై నిలబడి పట్టుదలతో పనిచేయుట, మొదలగువిషయములనుగురించి చక్కగా సాంబమూర్తిగారు ప్రబోధముచేసిరి.

డాక్టరు ఆనీబెనెంటుగారి 80-వ జన్మదినోత్సవము కాకినాడలో దివ్యజ్ఞానసమాజమందిరమున శ్రీయంత రెడ్డి భట్ల ముప్పారాయుడుగారి యధ్యక్షతలక్రింద జరుపబడెను. డి. బి. డు. శేషగిరిరావు పంతులుగారు ఉపన్యసించుట ఆమె యొక్క ప్రజాసేవకు తమ ప్రేమను కృతజ్ఞతను తెలియబరచిరి. శ్రీయంత బంగటూరి సాంబమూర్తిగారు. పి. డి. పోర్టుగారును, శంకర సవాళివయ్యగారును ఉపన్యసించిరి. డాక్టరు బెనెంటుగారి జీవితమునందలి ప్రధానాంశములు ప్రదర్శింపబడెను. బెనెంటుగారిని సేతు తామందరను పూజించుచున్నామనగా, ఆమె జీవితాదర్శమేమియో, అట్టి యాదర్శ నిర్వహణమునకై ఆమె యెట్టికార్యదీక్ష పట్టుదలతో పనిచేయుచున్నదియో, ఆమెజీవితమునందు ఒక్కమతము, సాంఘికము విషయములేగాక, జాతీయ విద్యయందును స్వదేశీయమును, రాజకీయమునందును తన పెంపున దేశహిత క్షేమమునకై అభివృద్ధికై నెట్టిదీక్షగల్గి పనిచేయుచున్నదో, మానవసేవ, ఈశ్వరసేవ ఆమె యెట్టి ఉత్సాహముతో చేయుచున్నదో, వీనినన్నిటిని గురించి, తమ ప్రజాసేవ దేశసేవనిమిత్తమై అట్టిగొప్పదీక్షతో పనిచేయువలసిన దని శ్రీ సాంబమూర్తిగారు హెచ్చరించిరి. స్వదేశీవస్త్రమునుధరించి బీదసోదర సోదరివలెను ఆకలిని తీర్చవలెనను సాంఘికసేవ దృష్టిని తమమనమునందు దృఢము చేసి కొనవలసినదనియు అస్పృశ్యత నివారణమునకై కృషి సలపవలెననియు ముఖ్యముగా అందరను అనుషించి, బెనెంటుగారు భగవద్గీతను పారాయణముచేసి ఎట్లుతరింపగల్గుచున్నదో అదే రీతిని తామందరను నిత్యము భగవద్గీతను పఠించవలసినదనియు, సాంఘికసేవయే ప్రజాసేవ ఈశ్వరసేవయనియు ఈశ్వరసేవ మానవసేవయేననియు తామందరు గ్రహించి మతసాంఘిక రాజకీయ జీవితములందు పనిచేయువలసినదనియు, అప్పుడుగాని సంపూర్ణవికాసము కలుగదనియు, సాంబమూర్తిగారు ప్రబోధము గావించిరి. అభ్యర్థులు బెనెంటుగారి ఆయురారోగ్యాభివృద్ధులకై ప్రార్థించిరి. ఫలహారములు సభాంతమున సభ్యులకొంగబడెను.

నరసాపురం

(స్వకీయవిలేఖరి)

మా బాలికాపాఠశాల

అక్టోబరు, 4:—నిన్నటిదినమున మా గ్రామములోని బోర్డు బాలికాపాఠశాలలో సంవత్సరోత్సవసమయమున మా సబుజడ్డీగారు రకు శ్రీయంత పాలూరి రామారావుగారు బాలికలకు బహుమతులను పంచిపెట్టిరి. ఆసందర్భమున పిల్లలయొక్క ఆటపాటలు సభికుల మనములను రంజింపజేసెను. తరువాత ప్రధానోపాధ్యాయురాలైన జీవరత్నంకన్య సాంవత్సరిక రిపోర్టును చదివెను. మా బాలికాపాఠశాలలో యామధ్యనే యామెను ప్రధానోపాధ్యాయురాలినిగా మా తాలూకాబోర్డువారు నియమించిరి. కాని బిల్డింగ్ కోరతముత్రము తీర్చలేదు. నాపట్టుక నుండి బిల్డింగ్ సభివృద్ధిచేయుటలో ఆలోచన కరస్పాండిన్సును తప్ప క్రియమాత్ర మింతవరకు కనుపడలేదు. దీనివిషయమై కాలయాపనజేయుట మాబోర్డువారికి ఉచితముగాదు. రాబోవు బహుమతుల నొసగు కాలమునాటికి యాకోరెను దీర్చి ప్రజల యానందమునకు మాతాలూకాబోర్డువారు పాత్రులగుదురని నేను మనస్ఫూర్తిగా కోరుచున్నాను. ఈవిషయమై ఆనాడు ఉపన్యాసకులలో మాట్లాడనివారు లేరు.

గవర్నరు మొట్టు తెలుసునింగున్నాము

ప్రస్తుతము నరసాపురం తెలుసునింగు న్నూలుగారి ప్రధానోపాధ్యాయుడుగా పనిచేయుచున్న శ్రీయంత దేవరకొండ సత్యనారాయణమూర్తిగారు వంగోలు బదిలీచేయబడుటచేత వారికి వీడ్కోలునిమిత్తమును వారిస్థానే యిచ్చుటకు ప్రధానోపాధ్యాయుడుగా నియమింపబడ్డ శ్రీయంత డాక్టరు వేపావరహలక్ష్మీనరసింహమూర్తిగారికి స్వాగతమొసంగు నిమిత్తమును శ్రీయంత గ్రంధి వెంకటరెడ్డినాయుడుగారి అధ్యక్షతలక్రింద సభ ఒకటి తెలుసునింగు న్నూలుగారి హాల్లో జరుపబడెను. మా తెలుసునింగు న్నూలు వ్యవహారములగున్ని, అనగా ఉపాధ్యాయుల నోకనిని ఉద్యోగమునుండి తొలగించుటయు, ఆసందర్భములో మాజీలా విద్యాశాఖాధికారి బహిరంగవిచారణ జరుపుటయు మొదలగు సంగతులు కొన్ని నాచే వెనుకనే వ్రాయబడెను. తదనంతరము విద్యాశాఖవారు వీరి సదరు సత్యనారాయణమూర్తిగారిని యిచ్చుటకు ప్రధానోపాధ్యాయునిగా పంపిరి. అప్పటినుండియు సత్యనారాయణమూర్తిగారు ముప్రసిద్ధిముగా ఆపదవని నిష్పత్తిరవున అలంకరించియుండిరి. వీరిస్థానే ప్రధానోపాధ్యాయుడుగా వచ్చిన వరహనరసింహమూర్తిగారు మాడ న్నూలు స్థితికి అనుగుణముగా పంపబడిన ఘనులే. విద్యావిషయమున ఔన్నత్యము కలిగినవారు. న్యాయమూర్తి రామేశం పంతులుగారి సోదరులు.

గణపతి నవరాత్రిోత్సవములు

మా గ్రామములోను, టైలర్ పేటవారు శ్రీగణపతి నవరాత్రిోత్సవములు జయప్రదముగా జరిపి చివరకు బీదలకు గొప్ప అన్నప్రదానమును గావించిరి. తొమ్మిదిరోజులు హరికథాకాలక్షేపముతోను, పిడినాటకప్రదర్శనములతోను గడిపిరి.

దొంగలు పారిపోవుట

నాక్రిందటిశేఖలో తొమ్మిండుగురు మళినవాళ్లను పోలీసువారు పట్టుకొన్నట్లు వ్రాసియుంటిని. కాని అందులో నాయకుడు పారిపోయినట్లు తెలియవచ్చినది. ఈనాయకునిపైని ఏడు, ఎనిమిది నింజాకోశాలు గావించబడినట్లును అందుచే కొన్నిటి విచారణకొరకు రాజమండ్రి ఈనాయకుని తీసుకోపో బడవలసి వచ్చినదనియు విన్నాను. ఆసందర్భమున అల్పాచమన మిషన్ ఈజవంగ కానిస్టేబులను ఆర్ధరాత్రికే పడవచెక్కి మిడకు తీసుకొనికెళ్లవలసినదిగా చెప్పినట్లున్నా చెక్కమిడ నుండి సుబాలను కాలహానికి దూకి పారిపోయినట్లున్ను తెలిసినది. ఇట్లే మరియొద్దరు ఏనాదొంగలుమాడ పారిపోయినట్లు విన్నాను. ఇంతవరకు ముగ్గురు దొరకలేదు. కానిస్టేబులను డిపార్టుమెంటుగా శిక్షించినారనికూడ విన్నాను.

మానో - ఆక్టింగు

స్థలారు కాపర్యులయిన వి. వెంకటరావు బి. ఏ. గారు నైయన్ కేబి నాటకశాలలో పలునాటకాలను తామే ధరింపగల సేతును కడుసామర్థ్యముతో పురజనులందుట ప్రదర్శించి మా నరసాపురములో కీర్తిని సంపాదించ గలిగిరి. వీరు చెన్నపట్టణమునకు గాని హిందూదేశములో తదితరపట్టణములకుగాని క్రొత్తగారు.

రత్న పురుష లేహ్యం

శుక్లవస్త్రమును పోగొట్టి బలముచేయుటయందు ప్రసిద్ధి పొందినది. ఒకసారి వాడిచూచిన మీకే తెలియును.
డబ్బీరు 3-4-0 లు.
(పట్టాభిరామ వైద్యశాల)
రాయవరము, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

కర్నూలుమండలము ఎన్నికలు

నవంబరు 2-వ తేదీ సమీపించుచున్నది. మామండల ఓటర్లందఱును వారు చేయవలసిన విధిని బాగుగ గుర్తెలుంగవలయును. ప్రచారము తీవ్రముగ జరుగుచున్నది. కాంగ్రెసుకు ప్రతిపక్షములతో కరపత్రములు యథాప్రకారముగ డంబములతో నిండియున్నవి. కడచిన 6-వంవత్సరములలో “అవి చేసితిమి ఇవి చేసేతిమి” అని పోయినచోట్ల స్థల చెప్పచున్నార. వారు నడివినవాక్యములు వినిన వింత జనింపకమానదు. వారు జేసిన కార్యము లివియని స్పష్టముగ చెప్పుటలేదు. వారుచేసిన కార్యములకు మాకు ఫలముకదా కావలసినది. మేము వారిచేతల నుండి ఏమి ఫలమునుభవించుచున్నామో వారు తెలుపవలయును. వానవచ్చి వంక దొర్లి నకదా మాకు గుర్తు. ఏవాన వచ్చినది! ఏ వంకదొర్లి నది మాకు శ్రీయంత కొంతము శరభారెడ్డిగారు చూపించగలరా? (ప్రతికొండతాలూకా)

వారు కప్పటరాళ్ల గ్రామములో ఏమనిచెప్పిరో? ఓ ఓటరు సోదరులారా! బాగుగ గమనింపుడు. శ్రీశరభారెడ్డిగారు చెప్పినదంతయు సర్కారువారు కన్నులకంఠుకొందురట! వారు చెప్పినదంతయు గవర్నరుమెంటువారు విందురట! విని స్వరాజ్యపార్టీని బతుకొకటి నెట్టివైచెదరట! శ్రీయంత రెడ్డిగారి గంభీర్యపు మాక్కులకు ఏమని అభిసందింపవలయును!

ఇంకొక తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు, వారు రెడ్డినిన తేడులట! వారిని కడలింపుటకు బ్రూట్ చేవుని కైన కాదట! మాకు రెడ్డయినను సరియే బాపలైనను సరియే పంచములైనను సరియే గాని వారు ప్రజాసేవకులగు నుండవలయుగాని మేము తేడులమని విట్టివీగుచు ప్రజాభిప్రాయముల నణగద్రొక్కుచు లేనిపోని నెన్నులచే ప్రజలను వీడించువా రెవరైనను సరియే మాకు పనిలేదని ఖండితముగ తెలిసికొనవలయును. ఈతాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు చేయు దుండగముల ప్రజలలో కొందఱెవరు గుర్తెలుంగుదురని వారు తెలిసికొనవలయును- ఎలిమెంటరీ స్కూళ్ల టీచర్లకు శా విచ్చి ఆభిమానము జూపి ప్రచారమునకై వినియోగించుట తెలియని సంగతిగాదు- ఎన్న డెన్నుడులేని తాలూకా బోర్డు మీటింగులు ముఖ్యగ్రామములలో మాడుచున్నవి- ఎందులకు ప్రజల మేళ్లకా ఎన్నటికికాదు, ఎలక్షనులకే?

ఓటర్లందఱును గమనించవలసిన విషయము ఒక్కటే గలదు- ఈరాజధానిలో రెండే పక్షములు. ఒకటి ప్రజాభిప్రాయము పట్ల పోరాడునది కాంగ్రెసు పక్షము. రెండవది ప్రజాభిప్రాయముల నణగద్రొక్కుచు జన్మిస్తున్న ఇది కులాభిమానమునకు సమయము కాదు. కులాభిమానము, కులాభిమాన మను కేకలే భారతదేశము సంతయు ఆశోగతి పాలు జేసినవి. జాతీయభావములతో మెలంగవలయును. ఓటర్లందరూ ఈక్రింది విషయములను బాగుగ గుర్తెలుంగవలయును.

నుమారు 40 సంవత్సరములనుండి దేశస్వాతంత్ర్యముకొఱకు పోరాడుచున్న కాంగ్రెసు పక్షమునకు జేరిన సర్వోత్తమ రావుగారికి ఓటిచ్చెదరా లేక రాజకీయనిర్మ ధితులను, కన్నపు వారి చేసిన దొంగలకన్న వీచముగ జూడవలయునని చెప్పిన జన్మిస్తున్నా కి చేరిన శరభారెడ్డిగారికి ఓటిచ్చెదరా? ప్రపంచముచే గౌరవింపబడిన గాంధీమహాత్ముని దేశద్రోహి యని చెప్పిన జన్మిస్తున్నా కి చేరిన రెడ్డిగారి నెన్నుకొనదరా? ఒక సంవత్సరములో భారతదేశపు ఆత్మగౌరవముకొలకై 40 వేల యువకుల జైలుకంపిన కాంగ్రెసుకు చేరిన రావుగారి సందేహరా?

తినుటకు కూడులేక, కట్టుటకు గుడ్డలేక మలములకూడు సోదరులకు ఖద్దరుచే, బ్రతుకు తెరువు చూపిన కాంగ్రెసు గౌరవము కాపాడెదరా? లేక అందుకు వ్యతిరేకాభిప్రాయము జూపిన “జన్మిస్తు”ను గోరుకొనెదరా?

ఇక వ్రాయవలయుననిన విషయపుట్టుచున్నది. “జన్మిస్తు” దుండగముల నెంచ ఏమానవునికి తరము? ఓటర్లకందటికిని నా పౌడయాంతరాళమునుండి ఖప్పు వాక్యముల నుడువుచున్నాను. మాయమాటలకు మోస బోకుడు. నాకు వీరువారను భేదములేదు. శ్రీయంత శంకరరెడ్డిగారు కాంగ్రెసు తరపున అభ్యర్థిగ నిలువక, ఈమండలములో, కాంగ్రెసు పక్షమున కొక గొప్పలోటు గలిగించిరి. మిగిలిన హరిసర్వోత్తమరావుగారికి మీఁజీటును తప్పక యివ్వవలయును. మనకు ఆరు సంవత్సరములనుండి, కాలము వృధాగ గడవినవారిని నిర్భయముగ మనము నిరాకరించవలయును. నేను, మరల, కాంగ్రెసు గౌరవము నిలువబెట్టి కాంగ్రెసు పతాకము మనమండలములో గూడ విచ్చలవిడిగ ఎదురనివ్వవలయునని ఓటర్ల సందరిని ప్రార్థించి విరమించుచున్నాను.

ధరణి రామచంద్రరావు.

చదువుడు :

యోచించుడు !!

కొనుడు !!!

జగత్ప్రసిద్ధిచెందిన

కామినియా నూనె

(రిజిస్టరు చేయబడినది)

ఉష్ణ ప్రదేశముల కిది ఆహుతులైన వాసనద్రవ్యము. ఇది వెంట్రుకలు ఊడిపోకుండ కాపాడుచు, వారి యొక్క అభివృద్ధిని, సాగమును పెంచుచును. పుష్టియందు గలగునుటను పొంద్రోలును, బట్టలను మున్నును, రంగుమారిన వెంట్రుకలను మామూలు రంగును గల్గించును.

దీనియందు మనోహరమైన సువాసన గలదు. ఉపయోగించిన తరువాత మెదడును ఉత్సాహమును, చల్లదనమును, మంచియోచనను గల్గించును. వేసకు వేలమంది దీనిని ఉపయోగించి, దీనిచే గలగు ఆహారమైన అత్యున్నత గుణమును గుఱించి చాల గొప్పగా పొగడియున్నారు.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన యోగ్యతాప్రకరణ చదువుడు.

దివాకచందు భండారి, అమృతపర పంజాబుయండి వ్రాసినది:—

“మీ కామినియా నూనెను పరిశీలించితిని. ఇది వెంట్రుకలు పెరుగుటకు, అందముగా నుండుటకు చాల ఉపయోగకరము. వి. పి. మూలముగా 4 బుడ్లను దయచేసి పంపుడు.

దీనిని ఉపయోగించుటకు మరువకుడు. ఇప్పుడే దీనిని కొనుడు.

1 బుడ్లి ధర రూ 1-0-0 పాస్తూరు 0-6-0 ప్రత్యేకము.

8 ” ” 2-10-0 ” 0-12-0 ”

హెచ్చరిక:—కామినియా నూనె ప్రతి పట్టణమునందును, గ్రామమునందును నుండు నాగరిక మే యందు ప్రతిదుకాణమునందు తప్పక దొరుకును. కొందరు ఏ రకము తెలియనివ రకగుఱును గల తప్పువరకము నిచ్చి “ఇది సరసము, శ్రేష్ఠమైనది” చెప్పుదురు. అందులో వారికి గొప్ప లాభము గలదని తెలుసుకొనుదు గాన అట్టి చల్లని వ్యాపారతంత్రములకు మీరు లోబడకుడు. ఎప్పటికిని కామినియా నూనె తప్ప మరేదయినా వాగూడడ దని స్థిరపరచుకొనుడు.

అత్తరు లన్నిటికి రాజువంటిది

ఓటో దివోబహారు

నాడినవా రందరిచే చాల గొప్పగొప్పగా

ప్రశంసించబడినది. చేతిరు మాలయందు కొన్ని

చుక్కలను వేసిన క్రొత్తగా గోసిన పువ్వులవలె

మీ చుట్టుప్రక్కలకు దాని వాసన వ్యాపించును.

దీనిని ఒకసారి వాడుడు.

తరువాత మీ చెప్పుడును దీనినే వాడుదురు.

1 బొమ్మ బుడ్లి 1-కి ధర రూ 2-0-0; వి. పి. ఖర్చు అదా 0-5-0 ప్రత్యేకము.

1/2 ” ” ” 1-4-0; ” ” 0-5-0 ”

కాంపిట్ బుడ్లి 1-కి

ధర రూ 0-2-0

సోల్ వజంట్లు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

285, జమ్నా మఠీరు మార్కెట్టు, బొంబాయి.

126

చంటిపిల్లలకు
బిడ్డలకు అత్యంత
సంకల్పబద్ధమైన
అన్ని వ్యాధులకు
చక్కని
వివరాలు మైన
యందు.

“Fifteen Points for Mothers.”

That is the name of the invaluable booklet given free with every bottle of Woodward's “Gripe Water,” the one safe remedy for all digestive ailments in babies and young children.

Here is one of the points:—“Never put baby to sleep by using so-called remedies which contain narcotics.” Woodward's “Gripe Water” is free from all dangerous drugs.

Of all Chemists and Drug Stores, 1/3 a Bottle.

WOODWARD'S “GRIPE WATER”

KEEPS BABY WELL.

W. WOODWARD (1929) LTD., Manufacturing Chemists,
79-87, FORTRESS ROAD, LONDON, N. W. 5.

యీమందు
తోతలులు పి
ల్లలను పెంచు
విధము తెలు
పుచున్న పుస్త
కముచితముగ
నియ్యబడును

పుద్గార్డు
గారి వైపు
వారు అను
మందు ప్రతి
ఇంట నుండి
రవలెను.

శ్రీపాద నరసింహాచార్యు
వారివద్ద కాకినాడలో
నూడ దొరుకును

Sripadha Narasimham Brothers, Post Box 17, “Cooganada.”

కృష్ణాజిల్లాలో ఎన్నికలు

(2 క వి తే ఖ రి)

అమ్మమ్మల్ని పార్టీ వారి ప్రచారము

ప్రతివోటును పీరి నోకప్రశ్న వేయుచున్నాడు. ఏల మొదలు మాగంటి బాపిసీనుగారిని మాన్పించి కొల్లిపర నూరయ్యగారిని నిలువబెట్టింది కాంగ్రెసువారికి సహాయముచేసెదమని చెప్పి మూడునెలలయినతరువాత మీరాపూరు రాజాగారు పక్షి పోవుటకు సిద్ధముగానుండగా అమ్మమ్మల్ని గోపాలకృష్ణయ్యగారు జప్తినుపత్తుమున ఆధ్వర్యంగా నిలచినారని ప్రశ్న వేయుచున్నారు. నందిగామతాలూకాలో ఈ ప్రశ్న వేయగా తాను నూరయ్యగారిని నిలువబెట్టుమని చెప్పినతెదవి అమ్మమ్మల్ని గోపాలకృష్ణయ్యగారనిరి. అందుమీద వారు కాళేశ్వరరావుగారికి తిండి నిచ్చి పిలిపించి గోపాలకృష్ణయ్యగారినిరులు రుజువుచేసిరి. గోపాలకృష్ణయ్యగారును చాలవరకు ఒప్పుకొనక తప్పినదికాదు. కాంగ్రెసువారికి, ప్రభుమున నూరయ్యగారిని నిలువబెట్టినవో సహాయము చేసెదమని తన పార్టీదార్లగు కోగంటి వెంకట్రామయ్యగారు నాగభూషణంగారు తెచ్చిన రాయబారము తనను బైదు చెయ్యదనెను. ప్రభుమును కాంగ్రెసు సబుకమిటీ వారు కాళేశ్వరరావు మాంటి బాపిసీనుగార్లపేర్లను సిఫారసు చేసిరి. ఇట్లంటి పూర్వచంద్రయ్య చాదరీగారు అటుపిమ్మట ఎలల గోపాలకృష్ణయ్యగారితో సంప్రదింపు జరిగినది ఆంధ్ర పత్రికలో వ్రాసినారు. కాంగ్రెసుసబుకమిటీవారుతనవద్దనున్న సంప్రదించినారని గోపాలకృష్ణయ్యగారు వప్పుకున్నారు. తనకు మాగంటివారి కుటుంబమునకు విరోధము గనుక మాగంటి బాపి సీనుగారిని పెట్టినవో తానొక కమ్మలత్తగారిని పోటీగా నిలువ. తెట్టి గట్టిగా వ్యతిరేకప్రచారము చేసెదననియు నూరయ్యగారు యోగ్యులనియు తనకు యిట్లు తనయు కమిటీయెదుట తాను చెప్పినటుల గోపాలకృష్ణయ్యగారు వప్పుకున్నారు. వీలయితే బొట్లెం నారాయణస్వామి నాయుడుగారిని స్వరాజ్యపార్టీలో చేర్చి నిలువబెట్టుటకు తానును కమిటీవారితో కలిసి నారాయణస్వామివద్దకు వెళ్లిననియు, నారాయణస్వామిగారు ఒప్పుకొనలేదనియు గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పిరి. అందుమీద తనకు ఇప్పుడైన నూరయ్యగారిని కమిటీవారు నిలువబెట్టెదనియు అప్పటికి తనకు మీరాపూరురాజాగారిని ఓడించుటతప్ప వేరు ఉద్దేశ్యములేదనియు అందువలననే తనసహాయమునూడ కాంగ్రెసు ఆధ్వర్యులకు సాంధుటకు కమిటీవారు ప్రయత్నించి తనతో ఈ సంప్రదింపులు జరిపెదనియు గోపాలకృష్ణయ్యగారు అంగీకరించిరి. మూడునెలలదాక గోపాలకృష్ణయ్యగారునిలవక తరువాత నిలువటకు కారణమేమి? అది అందరికిని తెలుసును. జప్తిను పార్టీ పక్షిపోవుట చూచి రామారాయణంగారు గోపాలకృష్ణయ్యగారిని లేవదీసినారు. అని నందిగామ తాలూకా కయతులు తెలుసుకొని కాంగ్రెసువారిద్దరిని పట్టునిచ్చుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. మరియు జగ్గయ్యపేట సభలో రాజాగారి పార్టీ వారు ఒకవోటు రాజాగారికిని రెండవది గోపాలకృష్ణయ్యగారికిని ఇవ్వవలెనని చెప్పినమీదట రాజాగారును గోపాలకృష్ణయ్యగారును ఒకటేనని ప్రజలు గ్రహించిరి.

రాజీనామా

బందరు మ్యునిసిపాలిటీలోని ఓటర్లకు ప్రచారము చేయుటలో మీరాపూరు రాజాగారుతోపాటు తనకునూడ సహాయముచేయులసినదని జప్తినుపార్టీలో ముఖ్యులగు కొల్లిపర వెంకట్రామయ్య నాయుడుగారిని గోపాలకృష్ణయ్యగారు కోరినటులను అందుమీద గోపాలకృష్ణయ్య పార్టీవారికిని మీరాపూరురాజాగారిపార్టీకిని రాజీనామా విరచిపెట్టెను తెలియుచున్నది.

అబద్ధప్రచారము

కాంగ్రెసువారు సింగిలపట్టు ఇవ్వనద్దనియు రెండుపట్టు ఇవ్వరు కాంగ్రెసు ఆధ్వర్యులకు ఇవ్వవలసినదనియు తీవ్రప్రచారము చేయుచున్నారు. కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకులగువా ముఖ్యముగా గోపాలకృష్ణయ్య పార్టీవారు కాళేశ్వరరావుగారి మిత్రులు నూరయ్యగారిని మోసముచేసెదననియు ఎవరికి వారు సింగిలపట్టు వేయించుకొందునియు అబద్ధప్రచారముల వ్యాపించినవి మిత్రశ్రేణులు ప్రబలించుచున్నాయి. ఇట్టి అబద్ధప్రచారములకు ప్రజలు విశ్వసింపకుండురు గాక! కాంగ్రెసుపార్టీవారు సింగిలపట్టు పూర్తిగా వ్యతిరేకులని ప్రజలు బాగుగాగ్రహించి సింగిలపట్టు ఎవరికిని రాజాగారికిని గోపాలకృష్ణయ్యగారిని పెట్టెగారిని లేక కాంగ్రెసువారిలో ఎవరికిని ఇవ్వబోదు గాక!

వకటన

శ్రీ ముక్త్యాల రాజాగారు సమస్థాయార్యేదోషధములను శాస్త్రీయముగా శ్రద్ధతో తయారుచేయించి, అందరికి లభ్యమునట్లుచేయ దలపెట్టి అర్థ రసాయనపాలను నెలకొల్పినారు. ఆయార్యేదోషధము లన్నియు యిప్పుడు దొరుకును. కేటలాగు కొరకు వ్రాయుడు.

2126 అర్ధరసాయనశాల ముక్త్యాల కృష్ణా.

6

కృష్ణాజిల్లాలో ఎన్ని కలగడబిడలు

మిర్జాపూరుం రాజాగారి ప్రచారము

మిర్జాపూరుం రాజాగారు కంకిపాడు, గొడవర్రు, ఉయ్యూరు, పెనమలూరు వద్ద గ్రామములను తమ నిబ్బందితో దర్శించిరి. గొడవర్రులో స్వాగతము సాగలేదు. కొందరు ఇతర గ్రామమువారు స్వాగతప్రములను స్వాగతపద్యములను అచ్చువేయించుకొని తెచ్చిరి గాని గొడవర్రువారు వాటిని తమ గ్రామములో చదువనివ్వలేదు. అందువల్ల రాజాగారు సపరివారముగా వెంటనే తిరిగివెళ్లిరి. రాజాగారికి స్వాగతపద్యములు వ్రాసి భట్టువలె పొగడుటకు జీతములు పుచ్చుకొని వారి నొకరులుగా నున్న పాతకాలల తెలుగు పండితులు గలరు. రాజాగారి పాండిత్యమును లోకోపకారపారిణతను, త్యాగమును, సమర్థతను, సత్వసంధతను పొగడుచున్నారు. జమిందారుగారు రయితులను ఓట్లనిచ్చెదమని చేతిలో చెయ్యివెయ్యమని కోరినారు. రయితులయందు ఎంతవిశ్వాసము? తమ జమిందారజేరిన తిప్పనగుంట రయితులచేత చేతిలో చెయి వేయించుచున్నారు. ఉయ్యూరులో జమిందారుగారు పెద్దసభ జరిపినారు. ఉయ్యూరు రాజాగారుకూడ విచ్చుటలన తమాషా ఏమిజరుగునో అని చూచుటకు చాలనుంది వచ్చిరి. రాజాగారి కొక ఓటును అడుగుముల్లి గోపాలకృష్ణయ్యగారి కొక ఓటును ఇమ్మిని రాజాగారు సభలో చెప్పిరి. పింవల్లి ముఖాసా రయితన అరెస్టుపై వెంకట్రామ చౌదరిగారు లేచి నిర్భాగములుగా జమిందారుల ప్రజలతరపున నిలచుట అక్రమమనియు జస్టిసువత్తమునకు చెందిన జమిందారులకు ఓట్ల నివ్వమనియు సభలో లేచి చెప్పగానే సభలో హర్షధ్వనులు చెలరేగెను. తరువాత సభ ముగిసెను.

వాగ్దానములు

పెనమలూరువద్ద కాలవమీద ఒక వంతెనను, ఉప్పలూరువద్ద వంతెనను, వణుకుూరువద్ద ఒక వంతెనను పెట్టెదమని, పోరంకిలో మిడిలో స్కూలును, భట్టపెనమర్రులో ఒక హై స్కూలును పెట్టెదమని రాజాగారు వాగ్దానముచేసిరి. రాజాగారిని ప్రతిగ్రామమువారును స్కూలునో, వంతెననో, రోడ్డునో అడుగుచున్నారు. రాజాగారు ప్రతివారికిని ఇచ్చెదమని చెప్పబడుటగాని ఇవ్వమని అనుటలేదు. బహుదానకర్తలు! పన్నెండువందల గ్రామములకు వంతెనలు, రోడ్లు, పాతకాలలు వాగ్దతములుచేసిన మహానుభావుడు. నవంబరు 8-వ తేది తరువాత తిరిగి రాజాగారు ఈరయితులకు కనపడెదరా? అని మాత్రమే రయితులు లోలోన గుసగుసలాడుచున్నారు. ఒక్కనందిగామ తాలూకాకు కిరమిదవం లేన, మునేరిమిదవం లేన, వైరమిదవం లేన, పాలేరుమిదవం లేన, వాగలమిదవం లేనలు వాగ్దానములు చేసి రాజాగారు నందిగామతాలూకాను భూతలస్వర్ణముగా చేసెదరట! రాజాగారికి ఓట్లు గావలెను. ఓట్లకొరకై కోట్ల కిమ్మత్తుగల వాగ్దతములు చేయుచున్నారు. దీనికోసకు డిస్టిక్టుబోర్డును ఎన్నికలు కాగానే అమ్మి పూర్వకాలమున సత్వ పారిశ్రామికము చేసినట్లు రాజాగారు వాగ్దతములను నిలబెట్టుకొనెదరట!

జండాలు

కొంగ్రెసు పార్టీవారు తమ కార్లమీద స్వరాజ్య జండాలుకట్టగా అడుగుముల్లి గోపాలకృష్ణయ్యగారు తమ కార్లమీద యూనియన్ జాకులు అనగా ప్రభుత్వమువారి జండాలు కట్టి తిరుగుచున్నారు. జస్టిసువత్తము ప్రభుత్వమువారిని అడుగుముల్లివారు జండాపాకమునగూడ చూపుట బహు సమంజసముగా నున్నది. రాజాగారి కార్లతోగూడ అడుగుముల్లివారి కార్లకూడ ప్రయాణముచేయుటయు రాజాగారి పార్టీవారు రెండవవోటును అడుగుముల్లివారి కివ్వమని చెప్పుటయు ఉభయమును ఆంతరంగికమిత్రులై వారని ప్రజలలో ఆనానాము కలిగించుచున్నది.

తాలూకా బోర్డులు

ఆరు తాలూకాబోర్డులలో నాలుగు తాలూకాబోర్డులను ఎన్నికలు సరిగా సాగనివ్వక వ్యాజ్యములలోనికి దింపి తన ఇష్టమునబట్టియు తనకు ఆశీతులుగా నున్నట్టియు ప్రెసిడెంటును అనగ కోనూరి పీరియ్య, నుమ్మడపు వెంకటరంగారావు, కాజ వెంకట్రామయ్య, మండలి రామస్వామిగార్లను తెచ్చినందుకు వారందరను కృతజ్ఞులై రాజాగారితో కలిసి ప్రచారముచేయుచున్నారు. నూజివీడుబోర్డు ప్రెసిడెంటు అవ్వారావుమే బాబుగారే కద! ఇక స్వతంత్రమైన ప్రెసిడెంటు ఒక గుడిపాడ తాలూకాబోర్డుకుమాత్రమే గలడు. అయితే ఇందువల్లను, మోటారుబస్సులపై సెన్సులు, కంట్రాక్టులు మొదలగువాటిలో జరుపుచున్న చర్యలవల్లను రాజాగారి కిక్కిరి అతిశయించినదా? లేక నశించినదా? అను విషయముమాత్రము కృష్ణాజిల్లా ప్రజల కందరికిని తెలుసును. రాజాగారికి చాలవరకు ఓట్లవ్వ తగ్గిరేకముగా నుండుటకు కారణము వారు జిల్లాబోర్డులో జరుపుచున్న నిరంకుశపాలనము నైయున్నది. రాజాగారును వారిమిత్రులను మొఖాసాదార్లను కొందరు జమిందారులను పెట్టు భయములకు తప్ప భక్తితో ఎంతవరకు ఓటువచ్చునో అది చాల సందేహం

తముగా నున్నది. ఒకరిద్దరు స్వలాభమును పొంది ఓట్ల నిమ్మనగా జమిందారులకు ఓట్లనిచ్చి తమకంటే తామే మట్టికొట్టుకొనుట ఎందుకని ఆసంఘములోని రయితులు ఆవేదననువ్యుల మాటలు వినుటలేదు. ఇది జిల్లాలో ప్రస్తుతస్థితి.

మోటారుబస్సులపై సెన్సు

జగ్గయ్యపేటనుండి బొమ్మకల్లుకు పోవు మోటారుబస్సులపై సెన్సు సెమర్చిస్తే ఆఖరుకాగా ఆరు నెలలకాలము ఆ ప్రదేశములో ఓట్లకొరకు ప్రచారము చేయుటకు ఒప్పకొనువారు లేక రాజాగారు ఎవరికిని సెన్సు ఇవ్వక ఆలై నను పాడుబెట్టివారు. ప్రజలు జట్కూలలో పోయి చాల బాధపడుచున్నారు. ఈ మధ్యనే చారుగుండ్ల వెంకటరంగయ్యగారు జగ్గయ్యపేటలో రాజాగారికి స్వాగత మిచ్చిరి. రాజాగారి ఓట్లకొరకు ప్రచారముచేయుచున్నారు. వెంటనే మోటారులపై సెన్సు గుమ్మడపు రంగారావుగారి ఆశీర్వాదము మాదిరాజ వెంకట్రామారావుగారి పేర పుట్టినది. ఆయనపేరు చినామి అనియు నిజముగా ఆ బస్సు ఆలై సెన్సు చారుగుండ్ల వెంకటరంగయ్యగారిదే ననియు వెనుకటి సెన్సులు సందర్భమున బామిన ఇవ్వవలసినవి మరల సెన్సు పొందుటకు నిషేధింపబడిన వెంకటరంగయ్యగారికి ఇచ్చిన సెన్సు రద్దుచేయవలెననియు వారియెడటి పార్టీవారు పోలీసు నూసరింపెంజెంటువద్ద అర్జీలు దాఖలుచేసిరి. ఇట్లు సెన్సు ఇమ్మటలన ఇదివరకు వాగ్దానమును పొందిన తిరువూరు రాజాగారు ఆకాభంగమును పొందినారనియు అందువలన వారి ఎన్నేటలో ఓట్లు మిర్జాపూరుం రాజాగారికి ఇవ్వరనియు చెప్పకొనుచున్నారు. వెంకటరంగయ్యగారు ప్రచారముచేయుటలన నందిగామతాలూకాలో లాభము కలుగదుగాని తిరువూరు రాజాగారి కోపమువలన వారి ఎన్నేటలో వోట్లన్నియు పోవుట రాజాగారికి ఎక్కువనవచ్చును.

(యథార్థవాది)

దగ్గులకు, రాసిన గొంతుకు అమోఘమైనది. "వేన్ లెక్స్" బెల్ల-ఈ అమోఘమైనవస్తువు కాలిన గాయములను, చెబ్బలను, నలుకులను, చర్మవ్యాధులను మొదలగు వాటిని మాన్పును. దగ్గులకు, రాసిన గొంతుకు చాల అమోఘమైనది. ఒకమిల్లెడు తీసుకొని, తిన్నగా మ్రుంగివేయుదు. వచ్చిన పొరలను బాగుచేయును. రుచిలేనిది, తీసుకొనుట సులభము, తక్షణమే గుణమిచ్చును.

Chesebrough Mfg. Company (Consolidated) New York, U.S.A.

మేలైన దానినే కొనుడు
Vaseline
TRADE PETROLEUM JELLY
దీనికి బదులు దీనిని తీయకుడు 246

గుణము! గ్యారంటీ!! మూలికావైద్యము!!!
నారాయణి
ఇది శుక్లసప్తము, స్త్రీల తెల్లకుసుమ, ఋతుశూల, శగన వాయులు హరించును. వారంరోజులకు సరిపడువ్యాజ్యము 1-8-0 మానారసింప లేవ్యము ఆ వైద్యుడు లన్నిటిని నిర్మూలము చేయగలడు. తు 10 డబ్బి రు 1-0-0.
శ్రీరామకృష్ణయ్యర్యేద బౌద్ధధారయము, రాజమర్రిడి.

అనుభవ యూనాని జాతక ఫలములు

ఫలములు అద్భుతము!—స్థాపితము
1920 సం॥రం॥ అత్యాశ్చర్యకరము!!

ఇదివరలో తామనేకమంది పండితులతో ముఖస్తా ప్రస్తాపించియుండును. కాని మమ్ములను మిరలె పరీక్షించి నిజానిజములు గుర్రుంగరాదు? జాతకముగాని, జన్మనక్షత్రముగాని అవసరములేదు. మిత్రాండ్రోపేరు తల్లిపేరు, మిత్రపేరు, విడివిడి అక్షరములతో వ్రాసి అంపిన మాత్రమున తనభావము, స్వభావము, ధనము, సోదర, సోదరీ, వృద్ధి, మాతృ పితృ భావములు విద్య, భూమి, వాహనము, సంతాన, శత్రు, గోగ, ఋణములు, కళిత్రము, ఆయుర్భావము భాగ్యము, ఉద్యోగము, లాభాలాభములు, ఆగతిము, అనాగతిములు, మొదలుగాగల విశేషాంశములతో 30 ఫలములు, బహు సదర్శనములుగా వ్రాసి రు. 2-0-0 యకు పి. పి. గా అంపబడును. నెలవాటిగా వక సంవత్సర ఫలము వ్రాయుటకు రు. 1-8-0 లు. బాల్యము మొదలు జీవాంతమువరకు ప్రతి నెలవారిగా వ్రాయుటకుగాను చార్జి రు. 8-0-0 లు. ఆరామములు గృహములు, నిర్మించుటలోనూ పద గు ప్రదేశములయందు, యేయేవస్తువులు, యేయేదిశలయందు యెంతలోతుగానున్న వో వ్రాయుటకున్నా వాటివల్ల వచ్చిన కీడు మేలులు తెలుపుటకు చార్జి రు. 2-0-0 లు. మియ్యమువచ్చిన 12 ప్రశ్నలకు సరియైన పుత్తరము లిచ్చుటకు రు. 2-0-0 లు మాయ ప్రకటనలకు ననను ప్రేమింపనీయక వక్రసారి మా ఫలములు పరీక్షింపుడు. సరియైన రుజువు లేనివో సొమ్ము వాపసుచేయబడును.

8072

యునాని జ్యోతిషాలయం-గోపాలపురం
జాతక ఫల పోస్టు-గోదావరి జిల్లా.

గంధర్వమహల్ విజయనగరం 3105

౧. వృత్తాభినయ రక్షణము కొఱుకు ఇదివఱకు ఒక పాతకాల నడుపబడుచున్నది.
౨. సంగీత-వాద్యాభినయ నృత్యనాటకాది విధానమును శ్రేజక పఠముటకును-ఏతెక్కి ప్రదర్శనమున జీవించు భోగి నీ నాగవాస యక్ష కాలింగ దేవదాసీజాతుల నిమ్మత్వము తొలగించుటకును, ప్రాధపద్ధతులతో నారంభింపబడినది. సంస్కార పరులు, విద్యాపరాయణులు, జాతీయవాదులు, కళా ప్రదర్శకులు కూడ ఆదరింపదగినది—గంధర్వప్రతిక.
౩. దేశభ్యుదయమునకు పట్టుగొమ్మ యనదగిన పతనమందర మొకటి నెలకొల్పబడినది. ఇందు దిన పత్రికలు, వారపత్రికలు పాతకుల యుపయోగార్థము ప్రదర్శింపబడును.
౪. పరిశోధకుల కొఱుకు ఉద్దోఘములును, జనసామాన్యము కొఱుకు ఆధునిక గ్రంథములును, సంపాదించబడి ఉపయోగములోనికిర దేవబడును. జనసామాన్యము కొఱుకు గ్రంథావళి సంచార గ్రంథాలయ పద్ధతిలో నడుపబడును. దీనిని స్త్రీలు, పురుషులు కూడ ఉపయోగించుకొనదగినట్లు ఏర్పాటు గలవు.
పై కార్యము కొనసాగించుట ఎల్లరు తోడ్పడప్రార్థితులు
1. సరిదే సూర్యకాంతము. 2. సరిదే లక్ష్మీనరసయ్య. 3. మద్దిల అప్పలరాజులు. 4. మద్దిల సన్యాసులు. 5. మద్దిల వైడిరాజులు. 6. కోటపాలెపు అప్పల నరసయ్య. 7. సాలూరి సూరయ్య. 8. జర్జాపు సన్యాసయ్య. 9. చింతామణి మాణిక్యం. 10. మద్దిల చంద్రమాణిక్యం. 11. కూర్కాపు సూరయ్య. 12. మద్దుగారి అప్పారావు.

హిందూ మహాయుగము గ్రంథకర్త:

కీ॥ శే॥ కొమఱ్ఱాజు వేంకటలక్ష్మణరావు ఎం.ఎ. గారు
ఈ విఖ్యాత గ్రంథరాజ మిప్పుడు తిరిగి 6 వ కూర్పు అచ్చుతింపబడినది. మాతృదేశ చరిత్రాభివృద్ధియైన ప్రతి యాంధ్రుడను దీనిని చదివితీరవలయును. ఆంధ్రమున దీనిని మించిన చరిత్రగ్రంథ మింకొకటిలేదు. ఇది పఠనీయగ్రంథముగ నుపయోగింపబడుచున్నది. ఇందు దేశభటులు, మహాపురుషుల చిత్రపులు కలవు. ధర కాగితపు ధెండు రు. 1-4-0, అట్టయెండు 1-8-0, క్యాతికోబెండు 1-8-0. ఎక్కువ పుస్తకము లొక్కసారి కొనువారికి కమిషనీవ్వబడును.
కానూరు, వీరభద్రేశ్వరరావు, బి. పి. యల్. టి. పేసేజరు, లక్ష్మణరాయగ్రంథశాల, గవర్నరుపేట-దెణపాడ.

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా

(స్వకీయవిశేషం)

జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి

శ్రీ దండనారాయణరాజుగారి అన్వేషణ

శ్రీయుత దండనారాయణరాజుగారు యాజ్ఞాకాంగ్రెసుసంఘమునకు యిదివరలో అధ్యక్షులుగను యువుడు కార్యదర్శులుగను నుండి కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును అసహాయోద్యమ ప్రారంభమునుండియు నడపుచున్నారు. వారే రాబోవు శాసనసభలకు యాజ్ఞాతరపున నిలబెట్టిన యువపురి అధ్యక్షులలో వీరుకూడ నొకరుగ నుండిరి. వీరు కుమారు 2 మాసముల నుండి యాజ్ఞాలో ప్రతిపక్ష బోయి రాబోవు శాసనసభా ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు అధ్యక్షులనే ఎన్నుకొనవలె నని తీవ్రమైన ప్రచారము గావించియుండిరి. ఈనెలలోగూడ మిగిలియున్న గ్రామములలో ప్రచారముచేయుటకు ఏర్పాటుజేసికొనిరి. గతనెల 28-వ తేదీన జ్వరము ప్రారంభమైనది. ఈనెల 2-వ తేదీన ఏటారుమకామునుంచి వారిమకామును జిల్లా ఆంధ్రప్రదేశ్ మధ్యభాగములో నుండునని నిడదవోలుకు మార్చిరి. వారి శరీరారోగ్యమునకుకూడ యిక్కడనుండుట అనుకూలముగా నుండుననియు నిడదవోలులో శరీరారోగ్యము కలుగువరకు నుండుటకు ఏర్పాటుజేసికొనిరి. ఏటారులో శ్రీయుత డాక్టరు ముల్కావరంగయ్య చాదరి యల్. యం. యస్. గారు శ్రీయుత నారాయణరాజుగారికి ముఖ్యమైన హితులగుటచే వారు గత 5 రోజులనుంచి వారి ఆరోగ్యవిషయములో చాలపాటు బడిరి. నిడదవోలులోకూడ శ్రీరాజుగారికి ముఖ్యమైన హితులైన శ్రీ డాక్టరు యర్రమల్లి దీక్షితులుగారు బి. ఎ. ఎం. బి. గారు వైద్యముచేయుచున్నారు. ఈనెల 5-వ తేదీనుండి ప్రతిగ్రామమునకు వోటర్ల జాబితాలు జప్తిచేయుటకు వారు గత శాసనసభలలో గావించిన పనినిగూర్చియు కాంగ్రెసుపార్టీ చేయబోవు ధనినిగూర్చియు వ్రాసి ప్రకటించిన కరపత్రములను, అభ్యర్థుల పేర్లతో గోడలపై అంటించు పెద్దకాగితములను నిడదవోలు నుండి శ్రీయుత శనివారపు ముప్పారావుగారు యింకా తదితర కాంగ్రెసు ప్రముఖులను కలిసి పోవుచేయుటకు తనఏర్పాటు చేయుచున్నారు. ఈనెల 12-వ తేదీనుండి జిల్లాఆంతయు మరొకసారి ప్రచారము గావించుటకు తనఏర్పాటు జరుగుచున్నది. శ్రీమోతే నారాయణరావుగారుకూడ నిడదవోలుకు వచ్చి వైద్యులలో పాల్గొందురు. శ్రీ నారాయణరాజు గారు ఆస్వస్థులుగా నున్నారు. గావున మరల గ్రామములలో ప్రచారము జరుపుటకు ప్రస్తుతము వీలులేదు గావున వోటర్ల వోటర్లకాని వారు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులగు శ్రీ నారాయణరాజుగారికి శ్రీ నారాయణరావుగారికి తమవోట్లనిచ్చి కాంగ్రెసునకు జయము చేకూర్చుదురు గాక!

మ క ర ధ్వ జ

రసాయనము 2460

దీనిని నేవించినచో మూత్రముతో కలిసిపోయెడి కుక్కమును నిలుపును. పలుచబడిన వీర్యమును గట్టిపరచి రతిలో ఆతి శ్రేష్ఠరేతఫలన మవుటను మాన్పును. రక్తమును కుభ్రపరచి దేహపుష్టి, వీర్యవృద్ధి, కాంతి, బలము, రతిదార్ఢ్యము, ఇంద్రియపుష్టి, మెదడునకు బలము కలుగును. నెలదినములకు సరిపడు మందుతపాలా ప్యాకింగ్ ఖర్చులతో రు 3-7-0.

పి.ఆర్. మెడికల్ హాల్, రామచంద్రపురం(గోదావరి)

పల్లెటూరు గ్రంథమండలి

రాజమండ్రి

సంవత్సర చందా 1-0-0 మాత్రము. సం||కు 6 పుస్తకములు ప్రతి రెండునెలలకు ఒక గ్రంథము వెలువడును. ప్రజాసామాన్యమున మత, సాంఘిక, రాజకీయ, ఆర్థికాధ్యాత్మికాది భాషప్రచారమే దీని యాశయము.

ఇంతవరకు వెలువడినవి.

1. గాంధీమహాత్ముని నీతిమంజ్ఞరి.
2. రాజనీతిసారము.
3. ప్రాచీనభారత గ్రామపరిపాలన.
4. రామతీర్థస్వామి జీవితము-బ్రహ్మజ్ఞానోద్బోధనలు.

చిరునామా:-సంపాదకుడు,

ముదిగంటి జగన్నాథశాస్త్రి బి. యె., రాజమండ్రి.

గద్వాలసంస్థానము

శ్రీయుత పి. బాలసుబ్రహ్మణ్య మొదలియారుగారు మద్రాసులో గద్వాల సంస్థానమునకు దట్టించిన దురవస్థను గురించి విచారమును దెలుపుచు నైజామునవాసుగారిని ప్రైసంస్థానము విషయమై న్యాయమును పాలింపవలెనను చెన్నపురి హైకోర్టుకికను దెలుపుటకై కావించిన పథిలను, వారొసగిన యువన్యాసములను కనివిని చాల పంకసిందిరిని. గద్వాల సంస్థానాధీశులు పూర్వమునుండియు ఓరుగల్లు విజయనగర రాజులకు సామంతరాజులుగనుండి వారిమన్ననల బడయుచుండిరి. తదుపరి భామినీమల్లనులకులోబడి రాజ్యమునుజేయుచు పిమ్మట ఢిల్లీపాదుషాలకుగూడ సామంతపథిలవులుగా నుండి అటు తర్వాత నైజాముతోముల్కు హైదరాబాదునకు పాలకుడు కాగా వారికిగూడ సామంతరాజులుగానుండి వారి మన్ననల బడసి చక్కగ రాజ్యపాలన మొనరించుచుండిరి. పూర్వము కృష్ణారాయలవారు విద్యానగరమున కవులను పోషించినటులు ప్రైసంస్థానాధీశులు మొన్నటివరకు కవులను పండితులను యొక్కవగ నాదరించుచు మాతృభాషయందు వారికిగల యభిమానమును వెల్లడించుచుండిరి. ప్రతిసంవత్సరము వేసవేలకవులు సంస్థానమునకేగి బహుమతులనుబడిసి వచ్చుచుండిరి. అట్టిసంస్థానమును నైజాముగవర్న మెంటువా రిప్పుడు. "కోర్టుఆఫ్ వాడ్స్" లో పెట్టుటకూడ మిక్కిలి కోచనీయుగానున్నది. సంస్థానము యొక్క దురవస్థను నైజాము గవర్న మెంటువారు విచారించక నిర్ణయపొందినను, పథిలను జరిపించి శ్రీయుత మొదలియారుగారు హిందూప్రజలకు సంస్థానముపైనుండు నభిమానమును శ్రీ శ్రీ నవాబుగారికి విన్నవింపబూతుట జూడ సర్వజప్రశంసార్హముగ నున్నది. శ్రీయుత పి. బి. మొదలియారుగారు చెన్నపట్టణములో గావించినటులనే యితర గొప్పపట్టణములలో సహితము పథిలను జరిపించి సంస్థానముయొక్క యవస్థలను గురించి ప్రజలకుండు నభిప్రాయమును నైజాము గవర్న మెంటు వారికి దోపిసచో బాగుండుననియు, వారు తప్పక అటులాన రింతురనియు నమ్ముచున్నాను. శ్రీయుత మొదలియారుగారింతకుమునుపు కడప కర్నూలుజిల్లాలలో రాజకీయ విషయములలోను, బ్రాహ్మణేతరపక్షపు సంగతులలోను విశేషముగ పనిజేసి ఆజిల్లాల ప్రజలచే యొక్కవగ గౌరవింపబడియుండిరి. అటులనే గద్వాల సంస్థానమునుగురించి యొక్కడు శ్రద్ధనహించి పనిజేసి సంస్థానమును మరల పూర్వపుస్థితికి దే బ్రయత్నింప వలయునని కోరుచున్నాను. ఈవిషయమై మొదలియారుగారికి పట్టుదల తగ్గకుండ జేయవలయునని సర్వేశ్వరుని బ్రార్థించుచున్నాను.

కలవటాల జయరామారావు.

జీ వి ం చు ట కు

ఆయువును, ఆరోగ్యమును, విశ్వరూపును, పొంపవలె నన్న 150 పుటలు గల మా

కామశాస్త్రమును

చదువవలెను. మీరు ఉత్తరమువ్రాసిన, దానిని మీకు ఉచితముగా పంపబడును.

ఆతంకనిగ్రహఫార్మసి, 28, బ్రాజ్ఞే, మద్రాసు.
బ్రాంచి:- మెయిన్ రోడ్డు, కాకినాడ.

వసుమతి

2-84

గ్రంథకర్త శ్రీమతి కనుపర్తి వరలక్ష్మమ్మగారు వసుమతి సాంఘిక, సాంసారికానర్థములను వివరించు చక్కని సాంఘికనవల. ఆంధ్రయువకులు శ్రీమాసంపత్తిని పత్తి నురాగమును వెల్లడించుటలో దీనికి కుల్యముగ నవల యాంధ్ర భాషయందులేదు. విద్యాధికులచే ప్రశంసింపబడి, టెక్స్టుబుక్కు కమిటీవారిచే సమ్రావుడు చేయబడి, యున్న తపాతకాలలో పతనీయుగ్రంథముగా నిర్ణయింపబడుచున్నది. పాపాని హృదయులను నైతికము కరగించు వసుమతి కష్టగాథ నాంధ్ర స్త్రీపురుషులెల్లరు తప్పకవదిది సానుభూతిని జూపుదురుగాక, డిమ్మినెజు 169 పుటలు నెల రు. 1-0-0

విలాసము, మేనేజరు, సరస్వతిప్రెస్, గుంటూరు.

ప్రార్థన గీతావళి

ఉపనిషత్తులు, భగవద్గీతలు మున్నగువాటినుంచి గాంధీ మహాత్మునిచే కేంద్రీకరించబడిన వాటిని తాత్పర్యసహితముగ ఆంధ్రీకరింపబడియున్నవి. వెల 0-5-0 లు తపాలాబిళ్లలను పంపిన పంపబడును. 4 బుక్కులకుతక్కువగా వి.పి. చేయబడవు. 1308 ఆంధ్రబుక్కు-డిపో-నిడదవోలు.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1926-వసం|| అక్టోబరు 7-వ తేదీ గురువారము

1. భాగ్యములు.
సవియలు బా 1-కి రు 68 0 0 మొదలు 77 0 0 వరకు
వియ్యముబస్తాలు
కునుమ తెనాలివి ,, 48 గలవి రు 12 8 0 13 0 0
నెల్లూరివి ,, డిటా ,, 14 0 0 15 0 0
డిల్లి ,, డిటా ,, 15 0 0 16 0 0
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి ,, 9 10 0 10 0 0
నువ్వులు ,, ,, 22 0 0 25 0 0
2. భాగ్యము పప్పులు
కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,, 15 0 0 16 8 0
పెనగలు ,, డిటా ,, 18 8 0 15 0 0
పెనలు ,, డిటా ,, 18 8 0 14 0 0
మినుములు ,, డిటా ,, 16 8 0 18 0 0
ఉలపలు ,, ర 195 ,, 8 0 0 9 0 0
3. నూనెవస్తువులు.
నువ్వులనూనె బా 1-కి ,, 158 0 0 156 0 0
నెయ్యి మి 1-కి ,, 14 0 0 25 0 0
కొండాపురంకేరు నెనగపప్పుబా1కి ,, 50 0 0 52 0 0
ఇతరప్రదేశము ,, ,, 48 0 0 49 0 0
కేరు నెనగనూనెగానగబా1-కి రు 124 మొదల నూనె 119 0 0
అముదము బా 1-కి ,, 92 0 0 98 0 0
4. చిల్లరవస్తువులు.
చాయపసుపు బా 1-కి ,, 72 0 0 78 0 0
కురపసుపు ,, ,, 25 0 0 28 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరివి) బా1కి 180 0 0 187 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 40,45
కాళహస్తీపాయకట్టు ,, ,, 50,55
తెల్లము బా 1-కి రు 40 0 0 60 0 0
చింతపండు బా 1-కి ,, 81 8 0 56 0 0
5. ఇనుము.
పట్టారకం బా 1-కి ,, 28 0 0 80 0 0
చదరం ,, 29 0 0 81 0 0
రవుండు ,, 27 0 0 29 0 0
6. నూలు.
పుట్లూరు యేనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి ,, 5 4 0
నూళ్లయేనుగ నెం 20 ,, 6 12 0
నెం 20 బెన్ని సింహం యాపె ,, 7 6 0
నెం 22 ,, ,, 7 14 0
నెం 12 1/2 పాండిచేరి ,, 5 15 0
నెం 14 1/2 ,, ,, 6 6 0
నెం 12 1/2 న్యూకాటన్ ,, 5 10 0
నెం 14 1/2 ,, న్యూకాటన్ ,, 0 6 0
నెం 10 1/2 కోయంబుత్తూరు ,, 5 8 0
నెం 2 1/2 ,, ,, 5 9 0
నెం 14 1/2 ,, ,, 5 8 0
నెం 12 1/2 చూళ్ల ,, 5 10 0
నెం 1 1/2 ,, ,, 0 0 6
7. దూది.
బోంబాయిబస్తా బాదన 1-కి రు 800 0 0
పల్నాడు దూది ,, ,, 145 0 0
8. లోహములు.
నెండి 100 కులం||కు ,, 62 12 0 68 4 0
బంగారము, కులము 1-కి ,, 21 4 0 21 8 0
సవరము1-కి ,, ,, 18 8 0
ఇత్తడి బా 1-కి ,, 287 0 0 260 0 0
రాగి డిటా ,, 256 0 0 260 0 0

అమృతాంజనము

వర్షానిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 8-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యుగారి

భృగువతి (తెగరోగములకు సంజీవి)

జీవామృతము (రిజిస్టరు కాపీనది)

వృష్యయోగ (స్వస్థిస్థలనివారికి) 1045

తెలుపు, ఎలుపు, పగుపు, తెగరోగములకు రూపుమాగును. మరియు మూత్రము బొట్టుబొట్టు పడుట, నరములు దిగియుండు మూత్రవాళిపు మంటలు బోగొట్టును. పూర్తి గుణము అగుటకు రూ 6-12-0

జీవామృతము నరముల బలహీనముచే కలిగెడు అమోఘమై రసాయనము. మరియు బలహీనము ధాతుక్షయము, రక్తక్షయము వీర్యవృద్ధి, పెదదయొక్క బలహీనము మున్నగు రోగములకు అమోఘమైన రసాయనము. చెల బుడ్డి 1-కి రు. 3-4-0

వీరే పోయిన వీర్యమును గట్టిపరచును. మూత్రముతో గాని, స్వప్నమునందుగాని పోవుచున్న వీర్యమును నిలుపును, నపుంసకదోషములను బోగొట్టి యౌవనవంతులుగ చేయును. పూర్తిగుణము అగుటకు రూ. 5-0-0

151 గోవిందస్వ నాయుడువీధి, బాంబే 188, బాడ్యే.

అయుర్వేదాశ్రమం

పోస్టుబాక్సు 287, మద్రాసు

కామూమృతము

కామూమృతము

1 గంట కేసుగియును

విదేశములలో గూడ పే రొందినది. 20 సంవత్సరములనుండి యున్న శుక్లవర్ణమును నివారించినది. ఎంత బలహీనమైన శుక్లమైనను వెంటనే సంసారముఖము నీయగలదు. మూత్రములో, నిద్రలో పోవు వీర్యమును 5 దినములలో నిలుపును. మధ్యనపుంసకులు, వృద్ధులు, నరముల బలహీనులు 20 దినములలో గొప్ప శక్తికొందగలరు. పూతగా గూడ పనికొనెద్యును. 20 మాత్రలు సీసా రు 2-0-0. ఆద్రుడు: అమృతాశ్రమము, సం. 1, ఏలూరు. (కృష్ణాజిల్లా) అని వ్రాయవలెను. 1876

మైనూరు పాళ్యపు వెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములలో వొకటియగు లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

(1) మ. రా. రా. శ్రీ, వ. జి. నూర్యనారాయణమూర్తి ఛప్ట ఆ. తెజస్వరు డి. వి. స్కూల్ పోస్టునగరం. జిల్లా గోదావరి. పీఠ వ్రాసినది.

తమ లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలను చాలమార్లు రప్పించి ఉపయోగించియున్నాను. ఉత్తముగను కలిగినదని నిధారణయైనది.

(2) మ. ఇ. చాన్రీ, సబ్రిజిస్ట్రార్, కొత్తకోట. పీఠ వ్రాసినది. తాము మొదట పంపిన కస్తూరిమాత్రలు చాల ఉపకారమును చేసియున్నవి. కాన దయచేసి ఇప్పుడు 21 సీసాలనుపంప కోరుచున్నాను.

(3) మ. జి. నూర్యనారాయణ జమీందార్, కోయిల్లు పోస్టు కాళిహండి జిల్లా కృష్ణా. పీఠ వ్రాసినది. తమ లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు సంజీవనముగానున్నదని ఖండితముగా చెప్పగలను. దయతో 12 సీసా వి. పి తో కంపవలెను.

(4) మ. రామచంద్రరావు, డి. పి. డబ్బల్. గుమ్మా, మరాడ, పొట్టు కాశీరం, కృష్ణాజిల్లా పీఠ వ్రాసినది. తమ లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు పిల్లలకును పెద్దవారికిని చాల ఉపయోగముగా నున్నవి యని సంతోషములను మా యపరచుచున్నాను.

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైనూరు

వేదము.

౧౩ ప్రకరణములుగ విభజించి వ్రాయబడినది.

ఇట్టి గ్రంథములలో ఇదియే మొదటిది.

ఆర్య సామ్రాజ్య వైభవము, విదేశ సంబంధము, ఆర్య విజ్ఞానవైభవము, ఉపసంహరము, అను ప్రకరణములు చదువు నప్పుడు దేహము పులకించును. "మధ్యాహ్నాభిషేచమునుండి ఆర్యు లిండియానువచ్చి పూర్వజాతులనోడించి ఇండియానందు నిలిచిపోయిరి" అని పాశ్చాతలందు ఉద్భవా తో శిష్యులు స్వ దేశప్రీతి, స్వదేశభక్తిని సమూలముగ నశింపజేయుచున్న దు సిద్ధాంతమును ఖండించి వేదశాస్త్రవేదవేదాపారణములతోను. మాతృముల్లులు, టైలర్లు, బిల్లియము, కర్జును టామర్లెక్కి. ము న్నగు దాదాపు ౫౦ పాశ్చాత్య విద్వాంసుల ప్రమాణవచనముల తోను, భూగర్భశాస్త్రసిద్ధాంతముతోను ఈభరతిఖండమునందే సుప్రసిద్ధియం దాద్యులు జన్మించి వృద్ధిచెంది అన్ని దేశములందు తమ వాగరకతను వ్యాపింపజేసిరి యను విషయము ఇందు నిర్ణ యింపబడినది.

చెల 2-0-0, కలికొల్లెందు 2-8-0.

సంస్కృతాంధ్రగ్రంథముల క్లెటర్ల వలయువారికి పంపబడును. ఎడిటరు, స్వధర్మప్రకాశిని, కీలుపాకుపోస్టు, మద్రాసు

మదన కామేశ్వరిల్యము

3857 మేహము, నిక్కాశ, నిస్సత్తన శుక్లవర్ణము, అతిమృతము మొదలైనవి హరించి బలమును, వీర్యవృద్ధిని, గలిగించుట ప్రవృత్తము. 20 ఘ. డబ్బి రు 1-4-0 వి. పి. 0-6-0 కి. పి. అంబం గో, అయుర్వేదపరమాంబ, తెలిచేసి. (కెల్లూరు).

శాంపిలు యినాము. మొదటిరకం. ధరనలీను.

కృష్ణమూర్తి అండు కంపెని

నూతనమైన కలరునూలు రంగు పనికాల 157, దక్షిణమాసివీధి, మధుర.

ఆంధ్రదేశములో ప్రఖ్యాతిపొందిన, తల్లిబిడ్డ సింహ్యం శిల్పిగల కలరు నూలు రంగులు తీయండి. మా రంగుపని కాలలో చాల అద్భుతమున కలరు రంగు నూలు దినుములు, మేలైన రేషం బట్టలును పాదాబట్టలు దినునులను సమృద్ధముగా పుష్కయోగముచేసి పే సావరకం రంగునూలు అన్ని నెంబగులలోను డైమెన్ రకములోను మా వద్ద దొంగకును. శాంపిలును, ధరలను వెంటనే వ్రాయండి. 2808